

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

SKRIVELSE
2026-05-07

Ärendenummer:
NV-26-005161

Statistik om prövning av tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet under 2025

BESÖK: STOCKHOLM – VIRKESVÄGEN 2
östersund – forskarens väg 5, hus ub
post: 106 48 stockholm
tel: 010-698 10 00
e-post: registrator@naturvardsverket.se
internet: www.naturvardsverket.se

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	3
2. INLEDNING	6
2.1 Om sammanställningen	6
2.2 Tidigare redovisningar	6
2.3 Om miljötillståndsprövningen	7
3. STATISTIKINFORMATION	12
3.1 Relevans	12
3.2 Tillförlitlighet	15
3.3 Aktualitet och punktlighet	17
3.4 Sammanfattad kvalitetsbedömning	18
4. RESULTAT	19
4.1 Mål- och ärendebalans	19
4.2 Utgång av prövningarna	22
4.3 Ansökan om tillstånd	26
4.4 Ändringstillstånd	30
4.5 Villkorsändring	33
4.6 Handläggningstidens fördelning i första instans för mål om tillstånd	37
4.7 Olika typer av miljöfarliga verksamheter	40
4.8 Industriutsläppsverksamheter	43
4.9 Sevesoverksamheter	45
4.10 Olika typer av vattenverksamheter	48
4.11 Överklagade mål och ärenden	58
4.12 Överklagandeparter	68
5. KÄLLFÖRTECKNING	72
BILAGOR	74
Bilaga 1. Domstolsverkets statistikinformation	
Bilaga 2. Länsstyrelsernas statistikinformation	

Sammanfattning

Naturvårdsverket ska enligt miljöprövningsförordningen och förordningen om vattenverksamhet årligen ta emot, sammanställa och analysera statistik för miljötillståndsprövningen. Statistiken omfattar antal mål och ärenden samt handläggningstid för:

- mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet som prövas av mark- och miljödomstol i första instans,
- ärenden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av miljöprövningsdelegation, och
- överklagade mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet.

Sammanställningen bygger på uppgifter för ovanstående prövningar som Domstolsverket och länsstyrelserna enligt nämnda förordningar årligen ska ta fram och överlämna till Naturvårdsverket.

Statistiken för miljötillståndsprövningen för år 2025 visar sammantaget ett prövningssystem som i huvudsak präglas av stabila volymer och relativt oförändrade handläggningstider över tid men där skillnaderna mellan måltyper och instanser förekommer. Analysen bekräftar i stor utsträckning de mönster som observerats under tidigare år samtidigt som vissa förändringar kan noteras, främst i lägre extremvärden och sjunkande målbalanser. Av statistiken framgår det att handläggningstiden för mål och ärenden, i en majoritet av fallen, är ett till två år innan avgörande i första instans.

Under 2025 beviljades omkring 70 – 80 procent av ansökningarna om tillstånd och ändringstillstånd vid mark- och miljödomstolarna med en något högre observerad andel beviljanden för vattenverksamheter än för miljöfarlig verksamhet. Motsvarande andel vid miljöprövningsdelegationerna var strax under 75 procent för 2025. Av statistiken framgår att avskrivningar är vanligare förekommande än avslag för ansökan om tillstånd. Sammantaget ger detta en bild av att miljötillståndsprövningen i första instans i stor utsträckning fungerar som ett sorterande och processvägledande system, där ärenden som når ett slutligt avgörande ofta också uppfyller förutsättningarna för tillstånd.

Mål- och ärendebalans

År 2025 avgjordes totalt 286 mål om tillstånd och ändringstillstånd i mark- och miljödomstolarna, varav 66 rörde miljöfarlig verksamhet och 220 vattenverksamhet. Antalet inkomna mål om miljöfarlig verksamhet var lägre än antalet avgjorda mål under 2025 vilket bidrog till en minskad målbalans jämfört med föregående år. Motsvarande kan inte observeras för vattenverksamheterna där både inflöde av mål och målbalans fortsatt är höga.

Miljöprövningsdelegationerna avgjorde under året 278 ärenden om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet. Även vid miljöprövningsdelegationerna var antalet inkomna ärenden högre än tidigare år. I kombination med ett högt antal avgöranden, minskade den pågående ärendebalansen tydligt vid utgången av 2025.

Handläggningstider i första instans

De genomsnittliga handläggningstiderna i första instans är stabila över tid och låg även under 2025 på nivåer som motsvarar tidigare år. För mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet vid mark- och miljödomstolarna var medianen 464 dagar medan motsvarande median i handläggningstid för vattenverksamhet uppgick till 359 dagar. För ärenden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet vid miljöprövningsdelegationerna uppgick medianen till 331 dagar. En viktig utveckling under 2025 är att de högre percentilerna minskade för flera måltyper och då särskilt för tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet som avgjordes i mark- och miljödomstol. Detta tyder på att de mest utdragna målen i högre utsträckning har kunnat avgöras samtidigt om medianvärdena påverkats i begränsad omfattning.

Skillnader mellan mål- och ärendetyper

Handläggningstiden för olika typer av mål- och ärendetyper skiljer sig åt. Ändringstillstånd och villkorsändringar har genomgående kortare handläggningstider än ansökningar om tillstånd. Särskilt gäller detta ärenden om villkorsändring vid miljöprövningsdelegationerna där den genomsnittliga handläggningstiden under 2025 var cirka fyra månader och kännetecknas av låg variation.

Fördelningen av mål och ärenden efter verksamhetskod i miljöprövningsförordningen visar att provningssystemet domineras av ett begränsat antal återkommande verksamhetstyper. Både vid mark- och miljödomstolarna och vid miljöprövningsdelegationerna är den vanligast förekommande huvudverksamheten täkter. Därutöver är förbränningsanläggningar, avfallsverksamheter samt djurhållning framträdande kategorier sett till huvudverksamhet. Verksamheter som typiskt sett är tekniskt och miljömässigt komplexa, såsom större täkter, uppvisar större variation i handläggningstid. På motsvarande sätt har ändrings- eller villkorsärenden kortare och jämnare handläggningstider. Skillnaderna i verksamhetstyp bidrar därmed till att förklara både variationen i handläggningstid och förekomsten av mål och ärenden med utdragen handläggningstid.

Bland vattenverksamheterna uppvisar kraftverk, dammar och dämningar inom den första avdelningen och särskilt de mål som omfattas av NAP på betydligt

längre handläggningstider än övriga vattenverksamheter. De så kallade NAP-målen, som utgör en delmängd av den första avdelningen, hade under 2025 ett medianvärde på 876 dagar vilket är nästan dubbelt så lång tid som medianen för avdelningen som helhet. Denna utveckling förklaras bland annat av pauser i genomförandet av NAP, förändrat regelverk, ändrad praxis samt ekonomiska förutsättningar för verksamhetsutövarna vilket har lett till en ökad förekomst av anstånd och vilandeförklaringar.

Överklagade mål

Cirka 28 procent av domstolarnas avgöranden överklagades under 2025 vilket är i linje med tidigare år. Handläggningstiden för överklagade mål som avgjordes under 2025 uppgick i genomsnitt till omkring 811 dagar, medan 90-percentilen ofta överstiger tre till fyra år. Vissa förändringar noteras i den genomsnittliga handläggningstiden för överklagade mål om vattenverksamhet jämfört med 2024 men de högsta percentilerna är fortsatt höga. Detta indikerar att äldre, resurskrävande mål även fortsättningsvis påverkar målbalansen i överinstans.

Överklagande parter

Analysen av överklagandeparter visar att sökanden och enskilda konsekvent är de största grupperna som överklagar beslut, både för mål som inletts i mark- och miljödomstol och i miljöprövningsdelegation. Under 2025 ökade andelen överklaganden från enskilda i mål som inletts i miljöprövningsdelegation samtidigt som överklaganden från myndigheter och kommuner minskade.

2. Inledning

Avsnittet presenterar inledningsvis Naturvårdsverkets uppdrag att sammanställa och analysera statistik om miljötillståndsprövningen och dess bakgrund i tidigare redovisningar. En kort redogörelse av miljötillståndsprövsprocessen omfattande en beskrivning av de regler som omgärdar anmälnings- och tillståndsplikt samt av förfarandet vid en tillståndsprövning följer därefter.

2.1 Om sammanställningen

Naturvårdsverket ska enligt 1 kap. 18 § miljöprövningsförordningen (2013:251) och 1 kap. 11a § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet årligen ta emot uppgifter, sammanställa och analysera statistik för miljötillståndsprövningen. Statistiken omfattar antal mål och ärenden samt handläggningstid för:

- mål om tillstånd, ändringstillstånd och villkorsändring till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet som prövas av mark- och miljödomstol (MMD) i första instans,
- ärenden om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av miljöprövningsdelegation (MPD) i första instans,
- mål om tillstånd, inklusive ändringstillstånd, för industriutsläppsverksamheter och Sevesoverksamheter,
- mål och ärenden om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet som prövas av mark- och miljödomstol eller miljöprövningsdelegation fördelat utifrån dess verksamhetskod i 2 – 32 kap. miljöprövningsförordningen, och
- överklagade mål om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet samt uppgift om vilken part som överklagat målet.

Naturvårdsverket ska till regeringen senast den 15 maj varje år redovisa en analys av den sammanställda statistiken.

2.2 Tidigare redovisningar

Den här redovisningen är den sjätte i raden men den första som sker enligt författningsreglering i miljöprövningsförordningen (MPF) som trädde i kraft den 15 april 2025. Föregående redovisning genomfördes med stöd av övergångsbestämmelserna 2025:216 och 2025:217. Under åren 2021 – 2024 har Naturvårdsverket haft årligen återkommande uppdrag från regeringen att sammanställa och presentera den aktuella statistiken. Länsstyrelserna och Domstolsverket har under dessa år haft motstående uppdrag att till Naturvårdsverket överlämna aggregerade uppgifter som denna statistik baseras på.

Naturvårdsverket har därtill inom ramen för tidigare regeringsuppdrag, tillsammans med Domstolsverket och länsstyrelserna, utarbetat den modell som

beskriver och strukturerar de uppgifter som redovisas till Naturvårdsverket.¹ Med anledning av detta ska Naturvårdsverket, till regeringen, senast den 1 juli varje år redovisa en analys av behovet att utveckla statistiken och vilka åtgärder som behöver vidtas för den utvecklingen. Myndighetens uppdrag att redovisa utvecklingsområden regleras i 1 kap. 19 § miljöprövningsförordningen. Denna sammanställning innehåller däremot inte förslag på utvecklingsområden, dessa redovisas separat.

2.3 Om miljötilståndsprövningen

I Naturvårdsverkets leverans av regeringsuppdraget *En modell för att årligen upprätta och redovisa statistik för miljötilståndsprövningen*² ingick en redogörelse av miljötilståndsprövningsprocessen. I det här avsnittet återges utvalda delar av denna.

Miljöprövningens övergripande syfte är att verksamheter som påverkar miljön ska prövas på ett effektivt och rättssäkert sätt, för att skydda människors hälsa och miljön. Miljöprövningen ska även säkerställa att allmänheten ges insyn och inflytande samt att Sveriges åtaganden internationellt och inom den Europeiska unionen (EU) uppfylls.

Mål och ärendens komplexitet beror på bland annat vilken typ av verksamhet som prövningen avser och hur omfattande prövningen är. I många prövningar krävs en bedömning av om verksamheten uppfyller förutsättningar enligt ett flertal bestämmelser i miljöbalken (1998:808) och förordningar under miljöbalken. Det kan till exempel vara fråga om en verksamhet som kräver tillstånd till miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken, tillstånd till vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken, ett Natura 2000-tillstånd och dispens från förbud i artskyddsförordningen (2007:845).

2.3.1 Regler om tillståndsplikt

Anmälnings- eller tillståndsplikt kan gälla för att få bedriva miljöfarlig verksamhet. Det gäller både för ändring av en befintlig verksamhet och för ny verksamhet. Det innebär att verksamheten inte får bedrivas förrän den har genomgått ett anmälnings- eller tillståndsprövningsförfarande. Bestämmelser om tillståndsplikt för miljöfarliga verksamheter finns i 9 kap. miljöbalken. I miljöprövningsförordningen finns en förteckning över tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter. I miljöprövningsförordningen anges också om en verksamhet klassas som A-, B- eller C-verksamhet vilket avgör vilken instans som ska pröva målet eller ärendet, se figur 1 för en schematisk beskrivning.

¹ Naturvårdsverket (2017). *En modell för att årligen upprätta och redovisa statistik för miljötilståndsprövningen*.

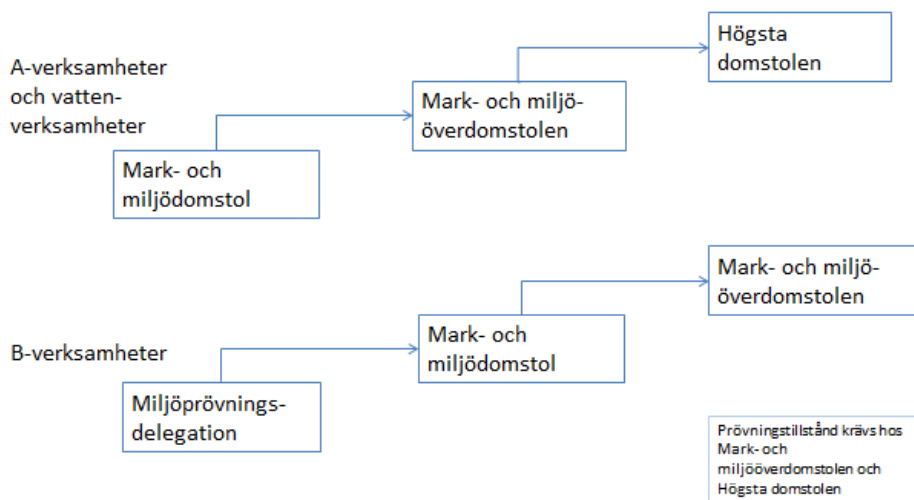
² Naturvårdsverket (2017). *En modell för att årligen upprätta och redovisa statistik för miljötilståndsprövningen*, sid. 12 – 16.

- **Tillståndsplikt A** (A-verksamhet) innebär att mark- och miljödomstol prövar ansökan.
- **Tillståndsplikt B** (B-verksamhet) innebär att länsstyrelsen prövar ansökan. Besluten fattas av miljöprövningsdelegationen vid länsstyrelsen.
- **Anmälningsplikt C** (C-verksamhet) innebär att verksamheterna inte får bedrivas utan att vara anmäld till tillsynsmyndigheten (kommunen). Verksamheter som omfattas av anmälningsplikt C kan dock prövas av länsstyrelsen eller mark- och miljödomstolen om de ingår som en del av en tillståndspliktig verksamhet, om verksamhetsutövaren har valt att genomföra en frivillig prövning eller om tillsynsmyndigheten förelagt verksamhetsutövaren att söka tillstånd.

Tillståndsplikt gäller som huvudregel även för ändringar av tillståndspliktig verksamhet. Vid tillståndspliktig ändring av en miljöfarlig verksamhet finns det, enligt 16 kap. 2 § första stycket miljöbalken, möjlighet att begränsa tillståndet och prövningen till att enbart avse ändringen, genom ett så kallat ändringstillstånd.

Vattenverksamheter är sådana åtgärder som vidtas i ett vattenområde, bortledande av yt- eller grundvatten, tillförsel av vatten för att öka grundvattenmängden eller markavvattning som anges i 11 kap. 2 § miljöbalken. Vattenverksamhet är som huvudregel tillståndspliktig enligt 11 kap. 9 § miljöbalken. En verksamhet kan omfatta både miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet. Huvudregeln är att vattenverksamhet kräver tillstånd och att prövningen sker hos mark- och miljödomstolen medan tillstånd för markavvattning som huvudregel prövas av länsstyrelsen. Även en ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som innefattar vattenverksamhet prövas av mark- och miljödomstol, vilket innebär att en ansökan om tillstånd till B-verksamhet kan prövas av mark- och miljödomstolen som första instans.

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas till mark- och miljödomstol, vars avgöranden i sin tur kan överklagas till Mark- och miljööverdomstolen (MÖD). När det gäller mål som inleds i mark- och miljödomstol (A-verksamheter och vattenverksamheter) kan MÖD:s avgörande överklagas till Högsta domstolen (HD), vilket illustreras schematiskt i figur 1.

Figur 1. Schematisk figur över instansordningen

2.3.2 Förfarandet vid en tillståndsprövning

Förfarandet vid en tillståndsprocess regleras huvudsakligen i 22 kap. miljöbalken, men även i bland annat rättegångsbalken (1942:740) och förvaltningslagen (1986:223). Bestämmelser finns bland annat om tillståndsansökans och tillståndsbeslutets innehåll, kungörelse, kommunikation med myndigheter, enskilda och miljöorganisationer samt om huvudförhandling och syn.

Inför ansökan om tillstånd

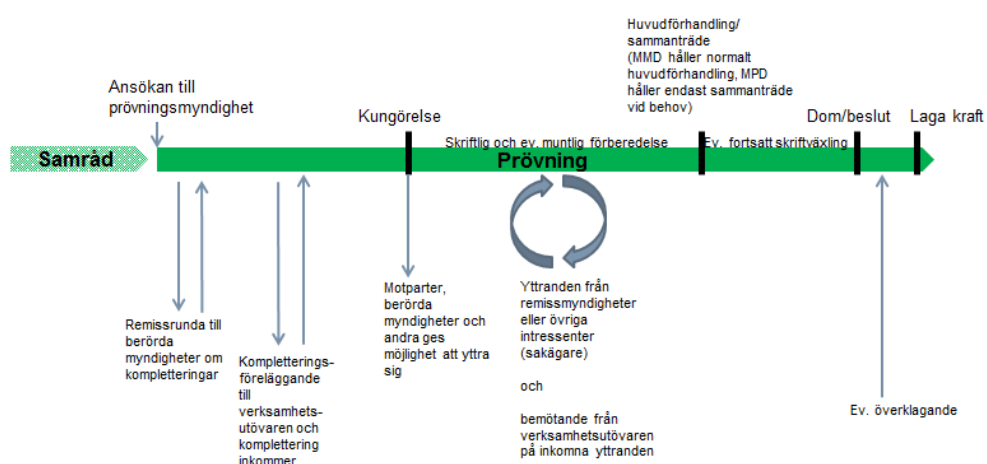
Innan en ansökan om tillstånd lämnas in till prövningsmyndigheten ska verksamhetsutövaren samråda med myndigheter, berörda enskilda och eventuell allmänhet och andra intressenter. Därefter tas en miljökonsekvensbeskrivning fram. Regler om krav på upprättande av och innehåll i miljökonsekvensbeskrivningar och annat beslutsunderlag samt om samråd finns bland annat i 6 kap. miljöbalken.

Tillståndsprövningen

När en ansökan kommer in till prövningsmyndigheten kan handlingarna sändas ut på en så kallad kompletteringsrunda där berörda myndigheter ges tillfälle att yttra sig över om ansökan behöver kompletteras, se figur 2. En sådan kompletteringsrunda är inte obligatorisk men förekommer i de flesta tillståndsprövningar. Om prövningsmyndigheten anser att ansökan är ofullständig, föreläggs sökanden att komplettera ansökan med det underlag som saknas med risk för att den annars kan avvisas, vilket innebär att den inte prövas i sak. När ansökan är komplett och kan tas upp till prövning kungörs ansökan och remitteras till berörda myndigheter och sakägare för yttrande så att de ges möjlighet att lämna synpunkter på ansökan. Om synpunkter på ansökan kommer in får sökanden möjlighet att bemöta dessa. Efter eventuell skriftväxling eller

mundlig förberedelse håller mark- och miljödomstolen som huvudregel en huvudförhandling med eventuell syn. Även miljöprövningsdelegationen kan hålla sammanträde och syn men vanligtvis avslutas ärendet utan sammanträde. Prövningen avslutas genom att prövningsmyndigheten meddelar ett avgörande genom dom eller beslut. Sökanden eller annan som berörs av avgörandet kan överklaga domen eller beslutet om denne är missnöjd med utgången. Prövningsmyndigheten kan vid meddelande av tillstånd också besluta att skjuta upp en villkorsfråga under en så kallad prövotid.

Figur 2. Schematisk figur över olika steg i miljötillståndsprövningen

Momenten i illustrationen är sådana som kan ingå i en tillståndsprövning. Vissa moment kan upprepas, medan vissa moment inte alltid ingår i en enskild prövning.

3

För tillståndsprövning av vattenverksamhet finns särskilda regler bland annat om vad ansökan ska omfatta, särskilda förutsättningar för tillstånd och vad en dom ska innehålla. Processen för tillståndsprövningen motsvarar emellertid i huvudsak prövningen av miljöfarlig verksamhet.

Överprövning

Mål som prövas av mark- och miljödomstolen som första instans kan överklagas till HD som sista instans. För att ett överklagande ska prövas av MÖD och HD krävs att prövningstillstånd först har lämnats av domstolen. Att prövningstillstånd krävs innebär att alla överklagade avgöranden inte prövas i sak, utan endast lyfts till prövning om domstolen bedömer att det finns skäl att pröva överklagandet. Skäl till bedömningen av att prövningstillstånd ska beviljas av MÖD är att en av följande förutsättningar är uppfyllda: det ska finnas anledning att ändra mark- och miljödomstolens dom, det behövs för att MÖD bättre ska kunna bedöma om mark- och miljödomstolen dömt rätt, att MÖD:s dom kan få betydelse som prejudikat vilka vägleder hur domstolarna ska bedöma

³ Naturvårdsverket (u.u.). Så går en tillståndsprövning enligt miljöbalken till.

liknande fall, eller att det finns synnerliga skäl, till exempel för att en mark- och miljödomstolen gjort ett grovt förbiseende eller misstag. För att HD ska meddela prövningstillstånd krävs att HD:s dom kan få betydelse som prejudikat eller att det finns synnerliga skäl så som att utgången i MÖD beror på ett grovt förbiseende eller misstag som inte är hänförligt till den juridiska bedömningen. Om prövningstillstånd inte beviljas står mark- och miljödomstolens avgörande fast.

3. Statistikinformation

Det är den sjätte gången som den sammanställda statistiken redovisas av Naturvårdsverket till regeringen. Naturvårdsverket är en av 29 statistikansvariga myndigheter som, efter beslut av regeringen, ansvarar för officiell statistik inom dess respektive områden⁴. Statistiken i den här redovisningen är inte officiell statistik i den mening som avses i lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Arbetet med redovisningen ingår däremot i Naturvårdsverkets särskilda verksamhet för framställning av statistik. Detta efter myndighetsbeslut som följer av att redovisningen reglerats i miljöprövningsförordningen, en ändring som trädde i kraft den 16 april 2025.

Det här avsnittet förmedlar statistikinformation rörande sammanställningens relevans sett till ändamål med statistiken, dess datakällor och innehåll, referenstid, valda statistiska mått, bearbetning och jämförbarhet över tid. Därtill ingår i avsnittets information även en beskrivning av statistikens tillförlitlighet baserat på ett urval av de huvudsakliga felkällornas och dessas betydelse för tolkningen av statistiken. Avsnittet avslutas med en redogörelse för statistikens aktualitet och punktlighet samt med en sammanfattad kvalitetsbedömning.

3.1 Relevans

Rubriken omfattar en beskrivning av ändamål med statistiken, dess datakällor och innehåll, referenstid, valda statistiska mått, bearbetning och jämförbarhet över tid.

3.1.1 Ändamål med statistiken

Statistiken ger en överblick över omfattning och handläggningstid för miljöprövningen av miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet. Den aktuella statistiken är deskriptiv. Någon hypotesprövning eller statistisk inferens ingår inte. I en analys av miljöprövningen som system kan därför, med stöd av denna statistik, sägas hur lång tid som prövningar vanligtvis tar men inte hur vanligt det är med en viss handläggningstid. Statistiken är inte avsedd att användas för jämförelser mellan enskilda prövningsmyndigheter, för bedömningar av kvaliteten i enskilda beslut eller som grund för rättsliga slutsatser. Observerade förändringar mellan åren kan bero på ändrade regelverk, rutiner i handläggningen eller redovisningsmodeller. Tillförlitligheten är inte heller lämpad för detaljerade punktjämförelser.

⁴ Bilaga till statistikförordningen (2001:100)

3.1.2 Datakällor

Sammanställningen bygger på uppgifter för föregående år avseende inkomna, pågående och avgjorda mål och ärenden samt handläggningstiderna för dessa. Uppgifterna lämnades till Naturvårdsverket av länsstyrelserna genom Länsstyrelsen i Västra Götaland den 12 mars 2026 samt av Domstolsverket den 13 mars 2026, i enlighet med 1 kap. 20 – 21 §§ miljöprövningsförordningen. Domstolsverket och länsstyrelserna har även inkommit med statistikinformation som redogör för hur statistiken har tagits fram, eventuella felkällor samt innehållet i de båda underlagen. Dessa underlag biläggs denna sammanställning i sin helhet.

Uppgifterna hämtas från de respektive myndigheternas diarie- och ärendehanteringssystem genom delvis automatiserade uttag och redovisas i en gemensam modell. Redovisningsmodellen har utvecklats successivt inom tidigare regeringsuppdrag⁵ och har justerats under 2025 för att anpassas till kraven i miljöprövningsförordningen.⁶ Domstolsverket och länsstyrelserna har även genomfört förändringar i sina interna system och klassificeringar vilket i vissa fall påverkar jämförbarheten över tid. Exempelvis ersattes Domstolsverkets målgrupper och måltyper under 2022. Nya statistiska mått har även införts i redovisningen för 2024. Det innebär att uppgift om såväl totalt, beviljade, avskrivna, avvisade, avslagna och övrig utgång för mål i mark- och miljödomstol som rör miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet ingår i redovisningen.⁷

3.1.3 Statistikens innehåll

Statistiken omfattar tillståndspliktiga A- och B-verksamheter enligt miljöprövningsförordningen samt förordning om vattenverksamheter. Handläggningstider anges i dagar från det att ansökan inkommit till prövningsmyndigheten till dess att beslut i tillståndsfrågan fattats i första instans samt, i förekommande fall, i överinstans. Tid för samråd samt uppskjutna frågor som avgörs under provotid ingår inte.

Statistiken avser de mål och ärenden som har avgjorts under referensåret. Handläggningen har i flera fall påbörjats tidigare än så. Angiven verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen avser huvudverksamhet.

3.1.4 Referenstid

Referensperioden motsvarar ett kalenderår. Den aktuella redovisningen avser referensåret 2025. Den sammanhängande tidsserien sträcker sig från 2020 till

⁵ Naturvårdsverket (2017). *En modell för att årligen upprätta och redovisa statistik för miljöstillståndsprovningen*.

⁶ Se bilaga 2 Länsstyrelserna (2026). *Statistikredovisning "Samlad statistik för miljöstillståndsprovning"*, sid. 3.

⁷ Se bilaga 1. Domstolsverket (2026). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*, sid. 4 – 5.

2025. Eventuella avbrott i tidsserien eller metodförändringar redovisas löpande i anslutning till berörda avsnitt i sammanställningen.

3.1.5 Statistiska mått

Sammanställningen baseras på aggregerade data som beskrivs med ett antal statistiska mått. Följande mått används för att beskriva handläggningstider:

- **Minimalvärde** anger det lägsta observerade värdet i urvalet. För det studerade materialet motsvarar minimalvärdet det mål eller ärende med kortast handläggningstid. Låga minimivärden i underlaget har tidigare beskrivits av Domstolsverket vara mål som lämnats in till fel domstol och därefter överlämnats till rätt domstol, mål som felregistrerats, mål som avskrivits efter återkallelse eller som avvisades.⁸ Detta värde bör därför tolkas med försiktighet.
- **Median (P50)** motsvarar det mittersta värdet när handläggningstiderna sorterats i storleksordning. Vid ett jämt antal observationer beräknas medianen som medelvärdet av de två mittersta värdena i urvalet.
- **75-percentil (P75)** är den kvartil som anger att 75 procent av de avgjorda målen och ärendena har haft en handläggningstid som varit kortare än- eller lika lång som detta värde.
- **90-percentil (P90)** är den fraktil som anger att 90 procent av alla avgjorda målen och ärendena har haft en handläggningstid som varit kortare än- eller lika lång som detta värde.
- **Maximalvärde** motsvarar den längsta, observerade handläggningstiden i urvalet.

När uppgift saknas för 75- och 90-percentilen beror det på att det finns för få avgöranden under året att basera beräkningarna på.

Uppgifterna inkluderar inte de båda statistiska måtten 10-percentilen (P10) och 25-percentilen (P25) eller faktiska observationer. Avsaknaden av rådata och de lägre spridningsmåtten begränsar möjligheterna att analysera spridning och skevhet. Detta påverkar även möjligheten att beskriva fördelningen och skapa traditionella fördelningsdiagram såsom histogram.

3.1.6 Bearbetning och sammanställning

Naturvårdsverket har tagit emot, sammanställt och analyserat de aggregerade uppgifter som inkommit från Domstolsverket och länsstyrelserna. Några egna statistiska beräkningar på enskilda uppgifter har inte genomförts. Eventuella avvikelser har hanterats genom dialog med uppgiftslämnarna.

3.1.7 Jämförbarhet över tid

Jämförbarheten över tid påverkas av förändringar i lagstiftning, redovisningsmodell, mål- och ärendeklassificering samt interna arbetsrutiner hos

⁸ Naturvårdsverket (2025). *Samlad statistik om miljöprovning för år 2024*, sid. 67.

Domstolsverket och länsstyrelserna. I de fall där redovisningarna till största delen har varit oförändrade är jämförbarhet över tid möjlig. När så är fallet, ingår sådan analys i Naturvårdsverkets sammanställning.

3.2 Tillförlitlighet

Statistikens tillförlitlighet är beroende av korrekta och fullständiga registreringar i de system som används av mark- och miljödomstolarna och miljöprövningsdelegationerna. För en beskrivning av kvalitetsgranskningen och identifierade felkällor, se Domstolsverkets och länsstyrelsernas statistikinformation i bilaga 1 och 2.

I det följande avsnittet beskrivs ett urval av de huvudsakliga felkällor som bedöms ha betydelse för tolkningen av statistiken.

Bortfall

Bortfall innebär att en eller flera uppgifter saknas i materialet, antingen för att de inte har registrerats, inte har kunnat samlas in eller av annan anledning inte finns tillgängliga för analys. I underlagen från Domstolsverket och länsstyrelserna återges statistiken avseende miljöfarlig verksamhet också utifrån huvudkod i miljöprövningsförordningen, så kallad MPF-kod. För årets redovisning uppgår bortfallet av dessa uppgifter till uppskattningsvis 4,5 procent vid mark- och miljödomstolarna respektive 38,1 procent vid miljöprövningsdelegationerna. Orsak till bortfallen är mest troligt ofullständig redogörelse för MPF-kod vid registrering av nya mål och ärenden.⁹ Enligt länsstyrelserna ansvarar handläggare som arbetar med tillsyn för att uppdatera registret men uppdatering sker i allmänhet som tidigast i samband med att ett nytt tillstånd tas i anspråk av verksamhetsutövaren och i vissa fall först vid första tillsynstillfället.¹⁰ Eftersom bortfallet skiljer sig åt i omfattning mellan uppgiftslämnarna och gäller en specifik uppgift bedöms det vara systematiskt. Det innebär att vissa verksamhetstyper är under- eller överrepresenterade i underlaget som sammanställningen baseras på.

Klassificeringsfel

Ett klassificeringsfel uppstår när en uppgift har placerats i fel kategori. I uppgifterna från Domstolsverket och länsstyrelserna har verksamheter som klassificeras som industriutsläppsverksamheter¹¹ särskilt markerats. Det

⁹ Naturvårdsverket (2025). *Samlad statistik om miljöprövning för år 2024*, sid. 66 och 87.

¹⁰ Se bilaga 2. Länsstyrelserna (2026). *Statistikredovisning "Samlad statistik för miljöstillståndsprovning"*, sid. 8.

¹¹ Vissa miljöfarliga verksamheter omfattas av särskild reglering som beaktas vid tillståndsprovning enligt miljöbalken. Om en miljöfarlig verksamhet klassas som en så kallad industriutsläppsverksamhet omfattas den av reglerna i industriutsläppsförordningen (2013:250), där det bland annat av 1 kap. 2 § framgår att de verksamheter som har en verksamhetskod i miljöprövningsförordningen som slutar med ett "-i" klassas som industriutsläppsverksamheter.

förekommer att en verksamhet är klassad både som Sevesoverksamhet¹² och industriutsläppsverksamhet. Information om industriutsläppsverksamheter uppdateras av handläggare på länsstyrelsen i det län där en verksamhet är lokaliserad medan prövningen av verksamheten sker vid en av miljöprövningsdelegationerna. Uppgifterna i länsstyrelsernas anläggningsregister gäller befintlig anläggning och kan ändras först när ett nytt tillstånd har tagits i anspråk av verksamhetsutövaren. Det medför att det finns verksamheter som har fått ett beslut som gäller en industriutsläppsverksamhet där det inte framgår i anläggningssystemet och därmed inte heller i statistiken, tills dess att tillståndet tas i anspråk av verksamhetsutövaren. På motsvarande sätt kan en anläggning som är klassad som industriutsläppsverksamhet eller Sevesoverksamhet som, när den tar ett nytt tillstånd i anspråk av verksamhetsutövaren, upphöra att klassas som det.¹³

Mätfel

Ett mätfel innebär att den uppgift som registrerats avviker från det verkliga värdet till exempel på grund av felaktig registrering, felkälla i systemet eller bristande underlag. När det gäller redovisningen av överklagandeparter för 2025 noterar länsstyrelserna att det kan finnas fler överklagandeparter än vad underlaget visar.¹⁴ Det innebär att statistiken gällande parter inte blir korrekt vid jämförelser då det i vissa fall registreras ett överklagningsärende som innehåller alla överklagningar och statistiken därmed endast redovisar en part.¹⁵ Ett ytterligare fel är att handläggningstiderna för miljöprövningsdelegationernas överklagade ärenden baseras på ovan beskrivna överklagningsärenden, inte på överklagade beslut.¹⁶

Tolkningsfel

Ett tolkningsfel uppstår när en uppgift har registrerats eller klassificerats på ett sätt som inte överensstämmer med hur informationen egentligen ska förstås. Domstolsverket beskriver att det för ett mål som återförvisats från MÖD eller HD till en underrätt, som sedan fortsätter handläggningen, inte är möjligt att följa den totala handläggningstiden för prövningen. Handläggningstiden för sådana mål omfattar inte den återupptagna prövningen, varför dessa mål har en längre handläggningstid än vad statistiken visar. Återförvisade mål noteras i stället som ett nytt mål vid en mark- och miljödomstol.

¹² Vissa miljöfarliga verksamheter omfattas av särskild reglering som beaktas vid tillståndsprövning enligt miljöbalken. Om en verksamhet hanterar farliga ämnen i en viss mängd klassas den som Sevesoverksamhet och ska uppfylla vissa krav för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

¹³ Se bilaga 2. Länsstyrelserna (2026). *Statistikredovisning "Samlad statistik för miljötillståndsprövning"*, sid. 8.

¹⁴ Naturvårdsverket (2025). *Samlad statistik om miljöprövning för år 2024*, sid. 88.

¹⁵ Naturvårdsverket (2025). *Samlad statistik om miljöprövning för år 2024*, sid. 88.

¹⁶ Se bilaga 2. Länsstyrelserna (2026). *Statistikredovisning "Samlad statistik för miljötillståndsprövning"*, sid. 17f.

Andelen återförvisade ansökningsmål från MÖD, exklusive mål avseende villkorsändring, uppskattas av Domstolsverket variera mellan cirka 2,4 och 5 procent sedan 2020.¹⁷ Domstolsverket uppger även att vilandeförklarade mål är sällsynta men att de kan förekomma i statistiken.¹⁸ Vilandeförklaring bidrar till längre handläggningstider eftersom tiden som ett mål är vilandeförklarat räknas in i tiden från inkommandedag till första deldom.

Trunkeringsfel

Antalet instanser som ett mål eller ärende prövas i påverkar handläggningstiden. Av den redovisade statistiken beskrivs handläggningstiden i dagar från det att ansökan inkommer till prövningsmyndigheten i första instans till dess att ett överklagat mål avgörs och får laga kraft efter prövning i överinstansen. När det gäller ärenden som inletts vid miljöprövningsdelegationen är det inte möjligt att i statistiken utläsa i vilken överinstans som ärendet fått sitt slutliga avgörande. Statistiken omfattar således den sammanlagda handläggningstiden för ärenden som prövats i både två och tre instanser.

Mål som prövas av mark- och miljödomstol som första instans kan överklagas till HD som sista instans. Enligt Domstolsverket är det dock inte möjligt att urskilja dessa mål bland alla avgjorda mål vid HD.¹⁹ Handläggningstiden för dessa mål sträcker sig därför endast till dagen för MÖD:s avgörande. I praktiken innebär det att målen som överklagats till HD får en kortare handläggningstid i statistiken än i verkligheten. Statistiken för överklagade mål där mark- och miljödomstolen är första instans visar således den sammanlagda handläggningstiden för prövning i två instanser, det vill säga mark- och miljödomstolen och MÖD, oavsett om MÖD:s avgörande överklagats till HD eller inte.

I MÖD krävs alltid prövningstillstånd för att målet ska tas upp till prövning i sak. MÖD:s handläggningstid för beslut att inte bevilja prövningstillstånd är generellt kortare jämfört med handläggningstiden för en prövning i sak. I statistiken är det inte möjligt att utläsa huruvida MÖD prövat överklagandet i sak eller om handläggningen avslutats genom ett beslut att inte bevilja prövningstillstånd.

3.3 Aktualitet och punktlighet

Statistiken publiceras årligen. Framställningstiden är cirka fem månader och statistiken för referensåret 2025 publiceras i maj 2026.

¹⁷ Se bilaga 1. Domstolsverket (2026). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*, sid. 2.

¹⁸ Se bilaga 1. Domstolsverket (2026). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*, sid. 2 – 3.

¹⁹ Naturvårdsverket (2025). *Samlad statistik om miljöprövning för år 2024*, sid. 68.

3.4 Sammanfattad kvalitetsbedömning

Sammantaget bedöms statistiken ge en god överblick över miljötillståndsprövningen. Osäkerheterna bedöms främst påverka detaljerade jämförelser och kortsiktiga variationer medan långsiktiga trender är mer robusta.

4. Resultat

Avsnittet redovisar en analys av den sammanställda statistiken som Naturvårdsverkets uppdrag syftar till att årligen överlämna till regeringen. Inledningsvis beskrivs mål- och ärendebalans för mark- och miljödomstolarna respektive miljöprövningsdelegationerna följt av en redogörelse av utgången av dessas prövningar. Därefter presenteras handläggningstiden för ansökan om tillstånd, ändringstillstånd och villkorsändring i första instans för såväl miljöfarlig verksamhet som vattenverksamhet. Därefter redovisas en sammanställning av handläggningstidens fördelning, från ansökan till kungörelse och från kungörelse till avgörande. Efterföljande delar skildras handläggningstid för miljöfarlig verksamhet utifrån fördelning på verksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen. Sedan behandlas handläggningstid för industriutsläppsverksamheter och Sevesoverksamheter samt handläggningstid för olika slags vattenverksamheter samt mål som omfattas av den NAP. Avslutningsvis förmedlas handläggningstid för överklagade mål och ärenden samt uppgifter om överklagandepart.

4.1 Mål- och ärendebalans

I det här avsnittet redovisas först mark- och miljödomstolarnas målbalans för mål om tillstånd och ändringstillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet, följt av en redogörelse av ärendebalansen för ansökan om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet vid miljöprövningsdelegationerna under 2020 – 2025.

Pågående mål och ärenden har inte fått ett slutligt avgörande vid utgången av respektive år.

4.1.1 Mark- och miljödomstolarna

Mark- och miljödomstolarna meddelade ett första avgörande för 61 mål om ansökan om tillstånd och ändringstillstånd under 2025, se tabell 1.

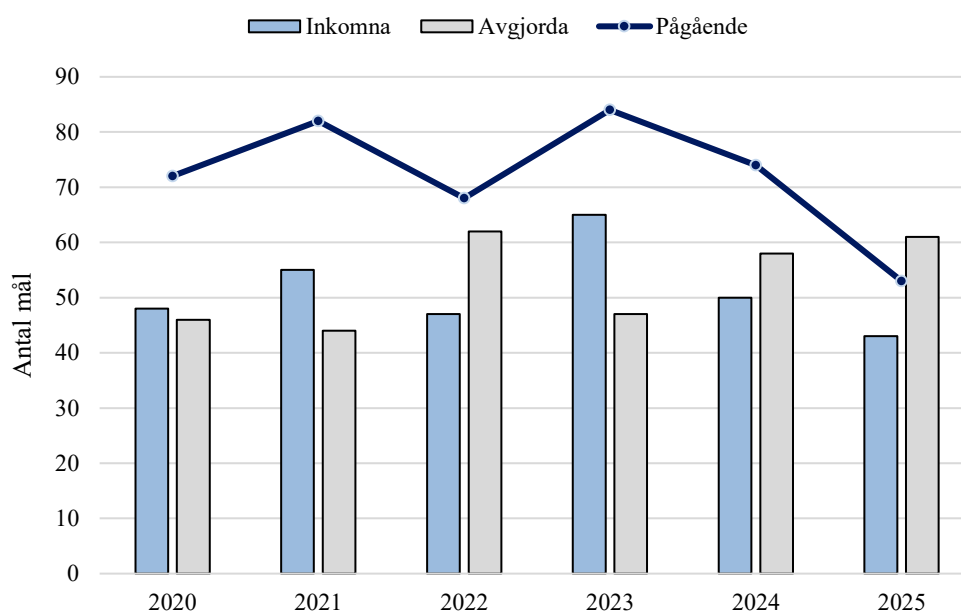
Tabell 1. Målbalans för ansökan om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarliga verksamheter vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

År	Inkomna	Avgjorda	Pågående
2025	51	66	60
2024	50	58	74
2023	65	47	84
2022	47	62	68
2021	55	44	82
2020	48	46	72

Källa: Domstolsverket

Som framgår i figur 3 varierar antalet inkomna mål över perioden med en tydlig topp år 2023 med 65 mål och en lägsta nivå år 2025 med 43 avgjorda mål om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet till landets mark- och miljödomstolar. Vid utgången av 2025 hade mark- och miljödomstolarna 53 pågående mål i balans. Mot bakgrund av uppgifterna ser Naturvårdsverket att antalet avgjorda mål under år 2022, 2024 och 2025 har överstigit antalet inkommande mål, vilket tyder på att mark- och miljödomstolarna periodvis har minskat dess målbalanser. Kombinerat med att antalet pågående mål har minskat från 84 år 2023 till 60 år 2025 noteras en positiv utveckling i målbalans under senare år. År 2025 sticker i detta sammanhang ut som ett år med hög avgörandetakt i relation till inflödet.

Figur 3. Målbalans för ansökan om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarliga verksamheter vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

Mark- och miljödomstolarna meddelade ett första avgörande för 222 mål under 2025, se tabell 2.

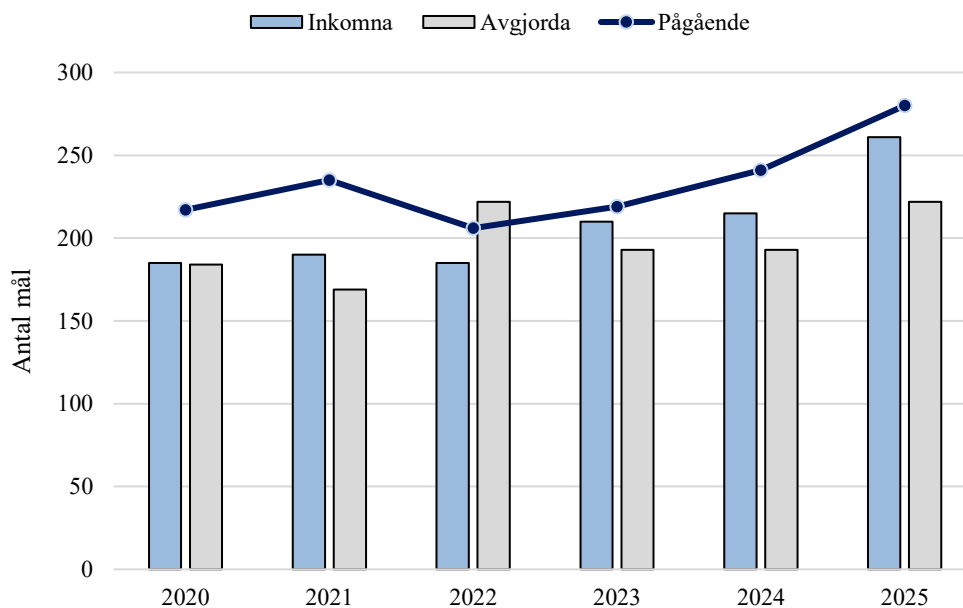
Tabell 2. Målbalans för ansökan om tillstånd och ändringstillstånd för vattenverksamheter vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

År	Inkomna	Avgjorda	Pågående
2025	261	222	280
2024	215	193	241
2023	210	193	219
2022	185	222	206
2021	190	169	235
2020	185	184	217

Källa: Domstolsverket

I figur 4 illustreras att totalt 261 mål om tillstånd för vattenverksamhet inkom till landets mark- och miljödomstolar under 2025. Vid utgången av 2025 pågick 280 mål som inte hade nått ett avgörande under året. Naturvårdsverket noterar att antalet inkomna mål har ökat under 2023 – 2025 efter att tidigare ha befunnit sig på relativt stabila nivåer. Antalet pågående mål har ökat från 206 mål år 2022 till 280 pågående mål år 2025 vilket indikerar förekomsten av en växande målbilans.

Figur 4. Målbilans för ansökan om tillstånd och ändringstillstånd av vattenverksamheter vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

4.1.2 Miljöprövningsdelegationerna

Miljöprövningsdelegationerna meddelade ett första avgörande för 278 mål under 2025, se tabell 3.

Tabell 3. Ärendebalans för ansökan om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet vid miljöprövningsdelegationerna under 2020 – 2025

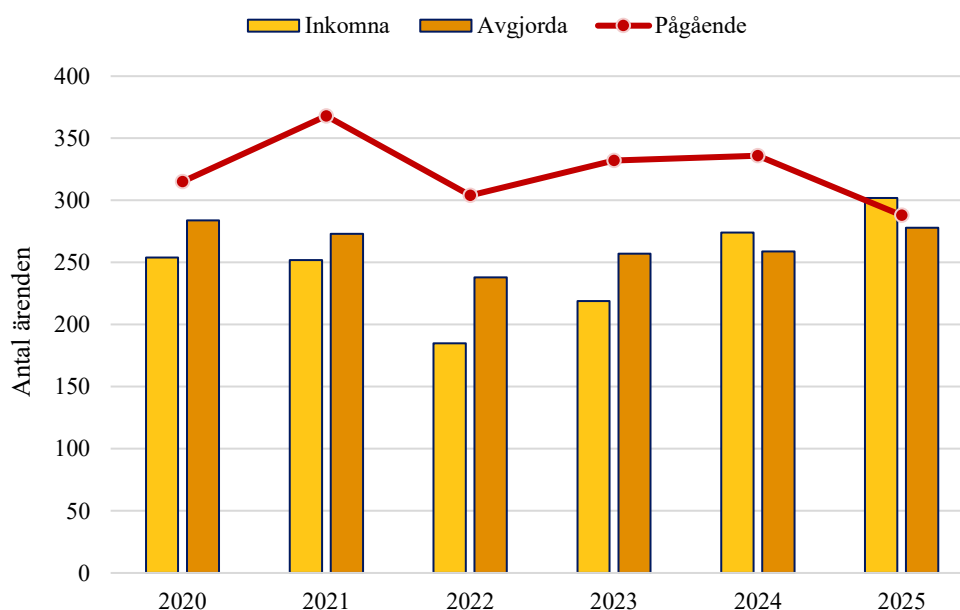
År	Inkomna	Avgjorda	Pågående
2025	302	278	288
2024	274	259	336
2023	219	257	332
2022	185	238	304
2021	252	273	368
2020	254	284	315

Källa: Länsstyrelserna

Under 2025 inkom totalt 302 ärenden om tillstånd och ändringstillstånd till miljöprövningsdelegationerna, se figur 5. Naturvårdsverket noterar att antalet

inkomna ärenden uppvisar en tydlig ökning mellan 2024 och 2025 för vilket en topp om 302 inkomna ärenden noteras. För perioden dessförinnan, framkommer att antalet avgjorda ärenden överstiger antalet inkommande ärenden vilket bidragit till att bromsa uppbyggnaden av miljöprövningsdelegationernas ärendebalans. Vid utgången av 2025 hade miljöprövningsdelegationerna 288 pågående ärenden i balans. Trots ett högt noterat antal inkommande ärenden visar de pågående ärendena på en motstående trend med en lägsta notering för år 2025. Denna trend förstärker bilden av att miljöprövningsdelegationernas ärendebalans har förbättrats under senare tid.

Figur 5. Ärendebalans för ansökan om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet vid miljöprövningsdelegationerna under 2020 – 2025

Källa: Länsstyrelserna

4.2 Utgång av prövningarna

I statistiken ingår uppgift om mål och ärenden som fått tillstånd samt uppgift om mål och ärenden som fått avslag, avskrivits eller avvisats.

- En ansökan *beviljas* om prövningsmyndigheten bedömer att det finns förutsättningar för att ge tillstånd för den ansökta verksamheten.
- En ansökan *avslås* om prövningsmyndigheten bedömer att det inte finns förutsättningar för att ge tillstånd för den ansökta verksamheten.
- En ansökan *avvisas* om det är sådana brister i underlaget att det inte finns förutsättningar att bedöma om tillstånd ska ges för den ansökta verksamheten eller inte, eller om den aktuella instansen inte är behörig att pröva den typen av ansökningar.
- En ansökan *avskrivs* om verksamhetsutövaren väljer att återkalla sin ansökan.

I detta avsnitt redovisas andelen mål där tillstånd har beviljats respektive, av olika skäl, inte beviljats för ansökningar om tillstånd och ändringstillstånd enligt miljöbalken. Redovisningen omfattar både miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet i mål där beslut har fattats av mark- och miljödomstolarna som första instans under åren 2024 och 2025. Avsnittet avslutas med en beskrivning av antalet ansökningar om tillstånd till miljöfarlig verksamhet samt utfallet av dessa ärenden, som har avgjorts av miljöprövningsdelegationerna under perioden 2021 – 2025.

4.2.1 Mark- och miljödomstolarna

Under 2025 meddelade mark- och miljödomstolarna ett första avgörande för 66 mål om ansökan om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet. Av dessa 66 mål fick 71 procent ett beslut som innebär att tillstånd beviljades, se tabell 4.²⁰

Tabell 4. Antal beviljade, avslagna, avvisade och avskrivna ansökningar om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet vid mark- och miljödomstolarna samt övrig utgång under 2024 och 2025

År	Beviljades	Avslogs	Avvisades	Avskrevs	Övrig utgång
2025	47	4	2	12	1
2024	50	5	1	2	0

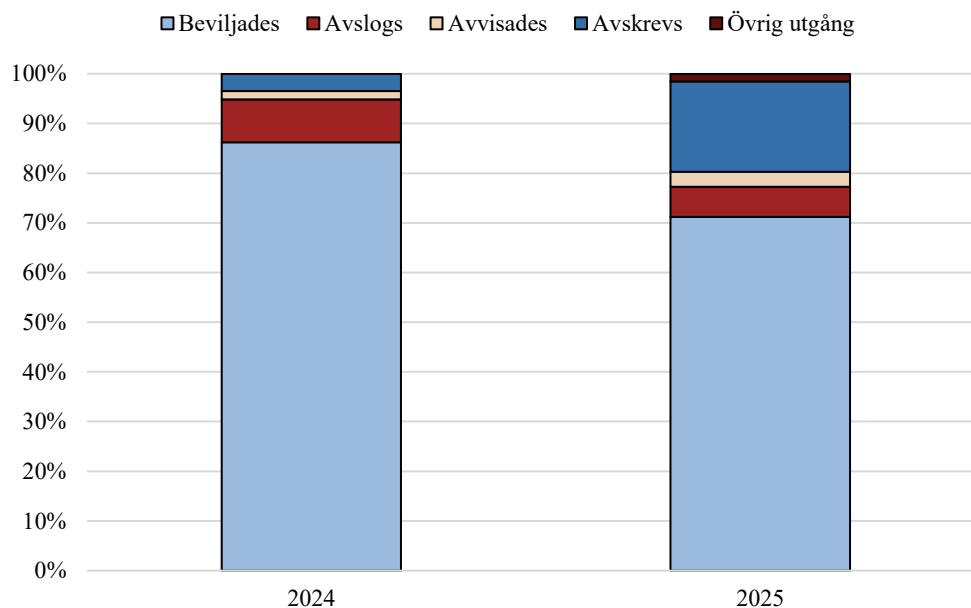
Källa: Domstolsverket²¹

Fördelningen av samtliga utfall under 2024 och 2025 redovisas procentuellt i figur 6.

²⁰ För mark- och miljödomstolarna är jämförelse först möjlig mellan år 2024 och 2025 till följd av ändringar i rapporteringskrav i miljöprövningsförordningen. Under år 2020 och 2021 redovisades uppgift om hur många mål om ansökan om tillstånd som beviljats gemensamt för miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet. Under 2022 och 2023 redovisades avslag, avvisning och avskrivning sammanhållet av Domstolsverket. Se Naturvårdsverket (2023). *Uppdrag att analysera statistik för miljöstillståndsprövningen under 2022*, sid. 20 – 22 och Naturvårdsverket (2024). *Samlad statistik om miljöprövning för 2023*, sid. 19 – 21.

²¹ Mål som inte kan sorteras in under någon av dessa fyra kategorier redovisas som ”Övrig utgång”. Detta för att fånga upp till exempel felregistreringar av utgång i domstolarnas mål- och ärendehanteringssystem Vera eller då domstolen överlämnat ansökningar som getts in till fel forum. Se Naturvårdsverket (2025). *Samlad statistik om miljöprövning för år 2024*, sid. 66.

Figur 6. Fördelningen av beviljade, avslagna, avvisade och avskrivna ansökningar samt övrig utgång för ansökan om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet vid mark- och miljödomstolarna under 2024 och 2025

Källa: Domstolsverket

Under 2025 meddelade mark- och miljödomstolarna ett första avgörande för 222 mål om ansökan om tillstånd och ändringstillstånd för vattenverksamhet. Av dessa 222 mål fick 80 procent ett beslut som innebär att tillstånd beviljades, se tabell 5.²²

Tabell 5. Antal beviljade, avslagna, avvisade och avskrivna ansökningar om tillstånd och ändringstillstånd för vattenverksamhet vid mark- och miljödomstolarna samt övrig utgång under 2024 och 2025

År	Beviljades	Avslogs	Avvisades	Avskrevs	Övrig utgång
2025	192	8	20	16	4
2024	177	9	16	13	2

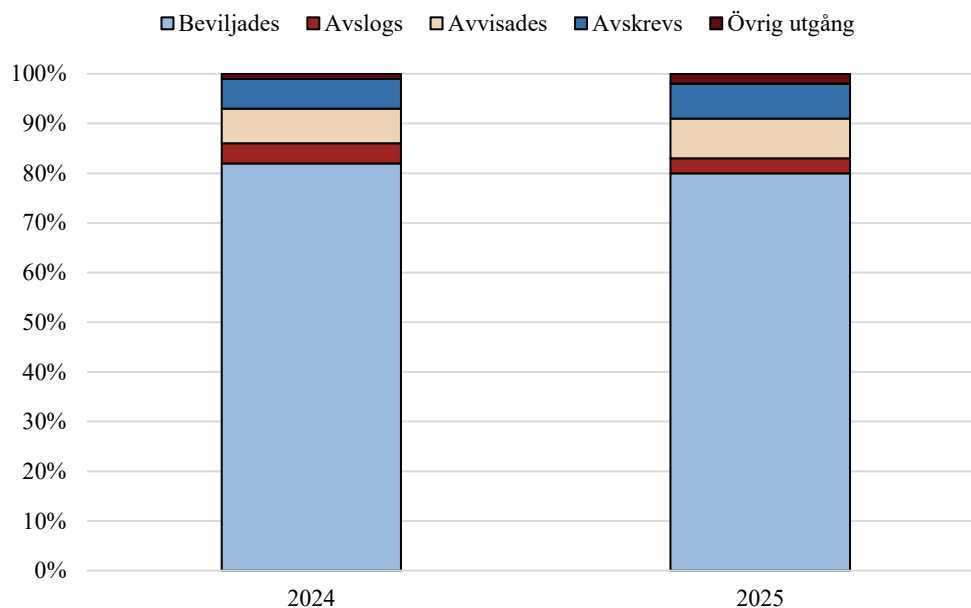
Källa: Domstolsverket²³

Fördelningen av samtliga utfall under 2024 och 2025 redovisas procentuellt i figur 7.

²² För mark- och miljödomstolarna är jämförelse först möjlig mellan år 2024 och 2025 till följd av ändringar i rapporteringskrav i miljöprövningsförordningen. Under år 2020 och 2021 redovisades uppgift om hur många mål om ansökan om tillstånd som beviljats gemensamt för miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet. Under 2022 och 2023 redovisades avslag, avvisning och avskrivning sammanhållet av Domstolsverket. Se Naturvårdsverket (2023). *Uppdrag att analysera statistik för miljötillståndsprövningen under 2022*, sid. 20 – 22 och Naturvårdsverket (2024). *Samlad statistik om miljöprövning för 2023*, sid. 19 – 21.

²³ Mål som inte kan sorteras in under någon av dessa fyra kategorier redovisas som "Övrig utgång". Detta för att fånga upp till exempel felregistreringar av utgång i domstolarnas mål- och ärendehanteringssystem Vera eller då domstolen överlämnat ansökningar som getts in till fel forum. Se Naturvårdsverket (2025). *Samlad statistik om miljöprövning för år 2024*, sid. 66.

Figur 7. Fördelningen mellan beviljade, avslagna, avvisade och avskrivna ansökningar samt övrig utgång för ansökan om tillstånd och ändringstillstånd för vattenverksamhet vid mark- och miljödomstolarna under 2024 och 2025

Källa: Domstolsverket

4.2.2 Miljöprövningsdelegationerna

Under 2025 meddelade miljöprövningsdelegationerna ett första avgörande för 278 ärenden om ansökan om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet. Av dessa 278 ärenden fick 74 procent ett beslut som innebär att tillstånd beviljades, se tabell 6.²⁴

²⁴ För miljöprövningsdelegationerna är jämförelser möjliga mellan 2021 – 2025. Innan dess, saknas uppgift om beslut som innebär att tillstånd ej beviljas. Se Naturvårdsverket (2020). *Uppdrag att förbereda för ansvar för en samlad statistik för miljöstillståndsprövningen*, sid. 45.

I redovisningen av dessa uppgifter ingår samtliga ställningstaganden. Under 2021 och 2022 noterades en avvikelse mellan det totala antalet beslutade ärenden vid en jämförelse med antalet tillstånd som beviljats och antalet tillstånd som ej beviljats. De avvikande ärendena har i dessa fall tilldelats ställningstagande som inte klargör om de beviljats tillstånd eller ej i kategorin ”Icke klarlagt ställningstagande”. Enbart för 2021 finns en uppskattning från länsstyrelserna om hur stort det bortfallet är. Från och med 2025 ingår i kategorin ”Beviljades” även ställningstagandena ”Bifall”, ”Bifall med villkor”, ”Bifall med villkor inkl. provotid”, ”Förlängd provotid” och ”Slutliga villkor”. För referens, se Naturvårdsverket (2022). *Uppdrag att samla in och analysera statistik för miljöstillståndsprövningen för år 2021*, sid. 70, Naturvårdsverket (2023). *Uppdrag att analysera statistik för miljöstillståndsprövningen under 2022*, sid. 22 och bilaga 2. Länsstyrelserna (2026). *Statistikredovisning ”Samlad statistik för miljöstillståndsprövning”*, sida 7.

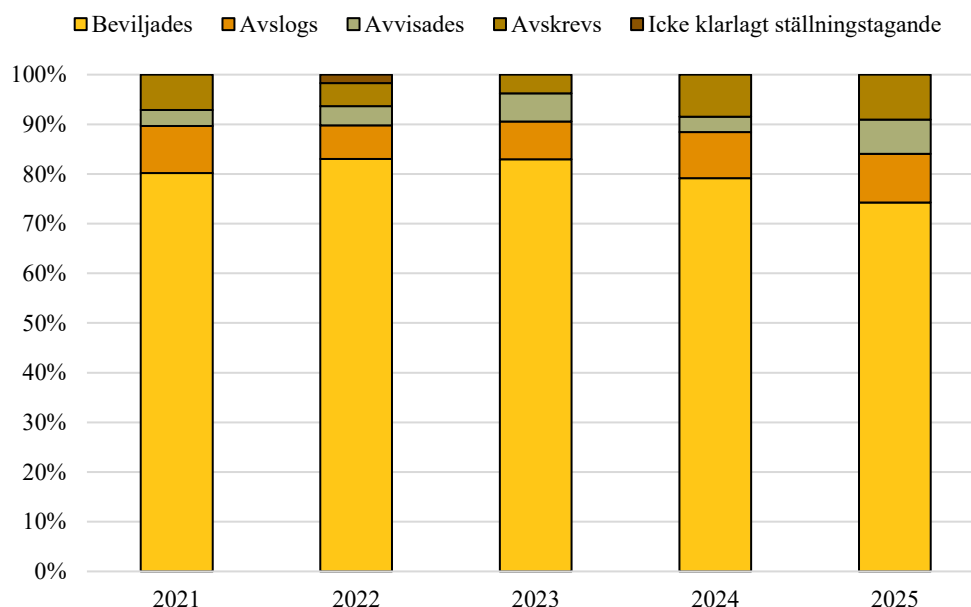
Tabell 6. Antal beviljade, avslagna, avvisade och avskrivna ansökningar om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet samt icke klarlagt ställningstagande vid miljöprövningsdelegationerna under 2021 – 2025

År	Beviljades	Avslogs	Avvisades	Avskrevs	Icke klarlagt ställningstagande
2025	205	27	19	25	0
2024	205	24	8	22	0
2023	351	32	24	16	0
2022	391	32	18	22	8
2021	372	44	15	33	0

Källa: Länsstyrelserna

Fördelningen av samtliga utfall under 2021 – 2025 redovisas procentuellt i figur 8.

Figur 8. Fördelningen mellan beviljade, avslagna, avvisade och avskrivna ansökningar om tillstånd och ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet vid miljöprövningsdelegationerna under 2021 – 2025

Källa: Länsstyrelserna

4.3 Ansökan om tillstånd

Ansökan om tillstånd för miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter avser såväl nyetableringar som befintliga verksamheter.

Avsnittet inleds med en redogörelse för antalet mål samt handläggningstider för ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som har avgjorts av mark- och miljödomstol som första instans under perioden 2020 – 2025. Därefter följer en motsvarande redovisning av antalet mål och handläggningstider för ansökningar om tillstånd till vattenverksamhet för samma prövningsmyndighet och under samma period. Avsnittet avslutas med en beskrivning av antalet ärenden som rör

ansökningar om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och dess handläggningstid för ärenden som har avgjorts av miljöprövningsdelegation som första instans under åren 2020–2025.

4.3.1 Mark- och miljödomstolarna

Under 2025 avgjorde mark- och miljödomstolarna 61 mål som gällde ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet, se tabell 7. Handläggningstiden varierade från 18 dagar till 1 561 dagar.

Medianen var 464 dagar, vilket innebär att hälften av målen om ansökan om tillstånd som avgjordes under 2025 hade en kortare handläggningstid. För tre fjärdedelar av målen nåddes ett avgörande efter som mest 561 dagar och för 90 procent av målen uppgick handläggningstiden till maximalt 677 dagar. För denna måltyp är värdena i de övre percentilerna under 2025 de kortaste för ett enskilt år under perioden.

Tabell 7. Antal avgjorda mål för ansökningar om tillstånd till miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

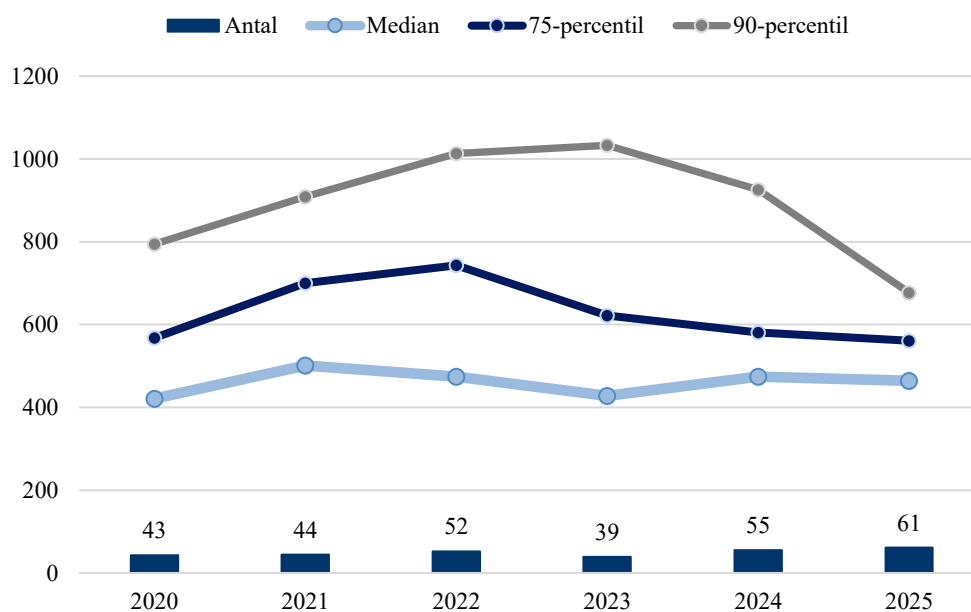
År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	61	464	561	677
2024	55	474	581	926
2023	39	428	622	1 033
2022	52	474	743	1 013
2021	44	501	700	909
2020	43	421	568	794

Källa: Domstolsverket

Antalet avgjorda mål har ökat över tid, där den högsta volymen noteras för år 2025, se figur 9. Målbalansen för denna måltyp har däremot minskat med 27 mål under 2025, från 80 pågående mål vid årets början till 53 vid årets slut. Även antalet inkommande mål har minskat, om än i mindre utsträckning.

Naturvårdsverket bedömer att utvecklingen av medianen samt de båda övre percentilerna kan förstås mot bakgrund av den minskande målbalansen. Kortare handläggningstider i kombination med en sjunkande målbalans kan tyda på att äldre mål har kunnat avgöras i högre utsträckning. Att 90-percentilen har minskat mer än medianvärdet och 75-percentilen indikerar även det att den övre delen av fördelningen av handläggningstider har pressats nedåt under 2025.

Figur 9. Antal avgjorda mål för ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

Under 2025 avgjorde mark- och miljödomstolarna 220 mål som gällde ansökan om tillstånd till vattenverksamhet – exklusive den nationella planen, se tabell 8. För dessa mål varierade handläggningstiden från 10 dagar till 1 750 dagar.

Medianen var 359 dagar, vilket innebär att cirka 110 mål om ansökan om tillstånd för vattenverksamhet som avgjordes under 2025 hade en handläggningstid på under ett år. För tre fjärdedelar av målen meddelades dom efter som mest 505 dagar och för 90 procent av målen var handläggningstiden som mest 694 dagar. Sammantaget innebär det att uppskattningsvis 27 mål hade en längre handläggningstid än värdet för 90-percentilen och att handläggningstiden för dessa mål sträcker sig från 694 dagar till 1 750 dagar.

Tabell 8. Antal avgjorda mål för ansökan om tillstånd till vattenverksamhet samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

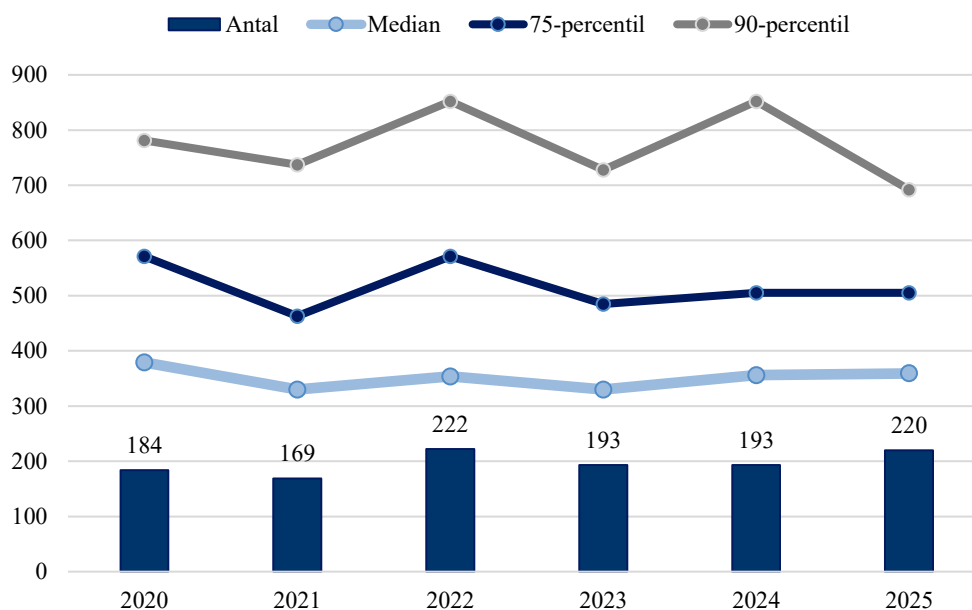
År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	220	359	505	694
2024	193	356	505	852
2023	193	330	485	728
2022	222	354	571	852
2021	169	330	463	737
2020	184	379	571	781

Källa: Domstolsverket

Som framgår i figur 10 var handläggningstiderna för ansökan om tillstånd till vattenverksamhet under 2025 den kortaste i tidsserien sett till den övre delen av fördelningen, särskilt med hänsyn till 90-percentilen. Mot bakgrund av detta och uppgifterna i tabell 8 uppskattar Naturvårdsverket att medianvärdet är fortsatt

stabil över tid med en variation på maximalt 49 dagar vilket indikerar att den typiska handläggningstiden för dessa mål inte har fluktuerat särskilt mycket under perioden. Värdet för 75-percentilen motsvarar även den en lägsta notering för perioden medan värdet för 90-percentilen sjunker kraftigt under 2025. I kombination med att antalet avgjorda mål ökade ter sig förändringen särskilt anmärkningsvärd.

Figur 10. Antal avgjorda mål för ansökan om tillstånd till vattenverksamhet samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

4.3.2 Miljöprövningsdelegationerna

Under 2025 avgjorde miljöprövningsdelegationerna totalt 239 ärenden avseende ansökningar om tillstånd till miljöfarlig verksamhet, se tabell 9.

Handläggningstiden för ärendena hade spridning på mellan 25 dagar och 1 265 dagar.

Tabell 9. Antal avgjorda ärenden för ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid miljöprövningsdelegationerna under 2020 – 2025

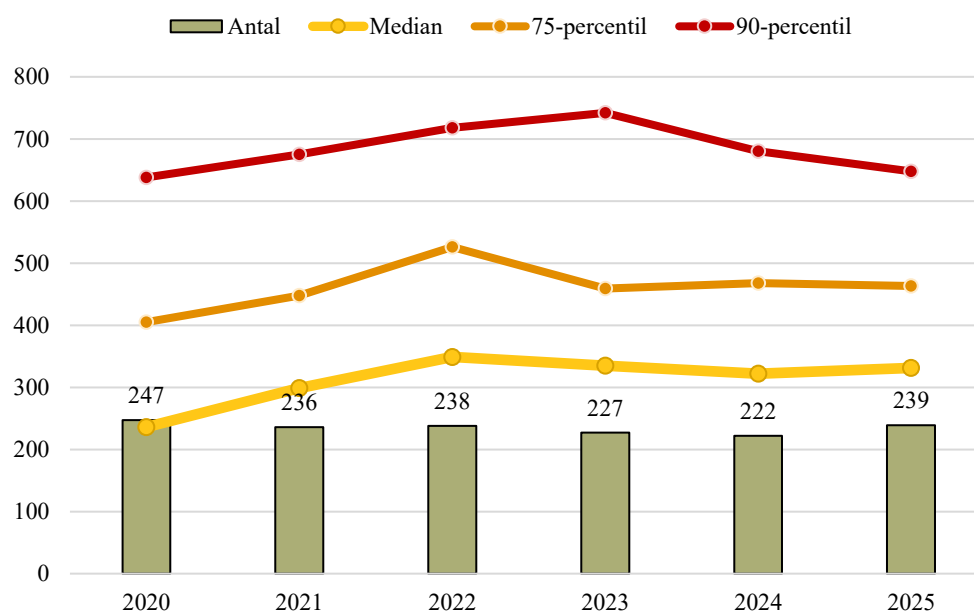
År	Antal ärenden	Median	75-percentil	90-percentil
2025	239	331	463	648
2024	222	322	468	680
2023	227	335	459	742
2022	238	349	526	718
2021	236	299	448	675
2020	247	236	405	638

Källa: Länsstyrelserna

Medianen är fortsatt stabil över tid och uppgick år 2025 till 331 dagar, vilket innebär att hälften av de avgjorda ärendena om ansökan om tillstånd hade en kortare handläggningstid än 11 månader. Tre fjärdedelar av ärendena avgjordes efter som mest 463 dagar och för 90 procent av ärendena var handläggningstiden kortare än 648 dagar.

Sett till hela tidsserien är Naturvårdsverkets analys att den typiska handläggningstiden för ärenden som rör ansökan om tillstånd - antingen för nyetableringar eller befintliga verksamheter - är kortare än ett år. I figur 11 framgår att andelen ärenden med längre handläggningstid ökade succesivt under perioden 2020 – 2023 för att då nå en högsta nivå, vilket avspeglas i en stigande 90-percentil. Därefter har 90-percentilen minskat och 2025 uppvisar det lägsta värdet sedan 2020. Detta tyder på att förändringar framför allt har skett i den övre delen av fördelningen av handläggningstid medan medianen har varit mer stabil över tid.

Figur 11. Antal avgjorda ärenden för ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid miljöprövningsdelegationerna under 2020 – 2025

Källa: Länsstyrelserna

4.4 Ändringstillstånd

Vid ändring av en miljöfarlig verksamhet får tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen.²⁵

I avsnittet redogörs för antalet mål och ärenden samt handläggningstiden i första instans för ansökan om ändringstillstånd, för miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet som avgjorts av mark- och miljödomstol under 2022 – 2025.

²⁵ Se 16 kap. 2 a § miljöbalken

Därefter följer en redogörelse över ansökningar om ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet som avgjorts av miljöprövningsdelegation under 2021 – 2025. För beskrivning av överprövning av ansökan om ändringstillstånd, se avsnitt 4.11.3.

4.4.1 Mark- och miljödomstolarna

Under 2025 avgjorde mark- och miljödomstolarna 5 mål om ansökan om ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet, se tabell 10.²⁶ Handläggningstiden för dessa mål hade en spridning på mellan 196 och 511 dagar.

Tabell 10. Antal avgjorda mål för ändringstillstånd till miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2022 – 2025

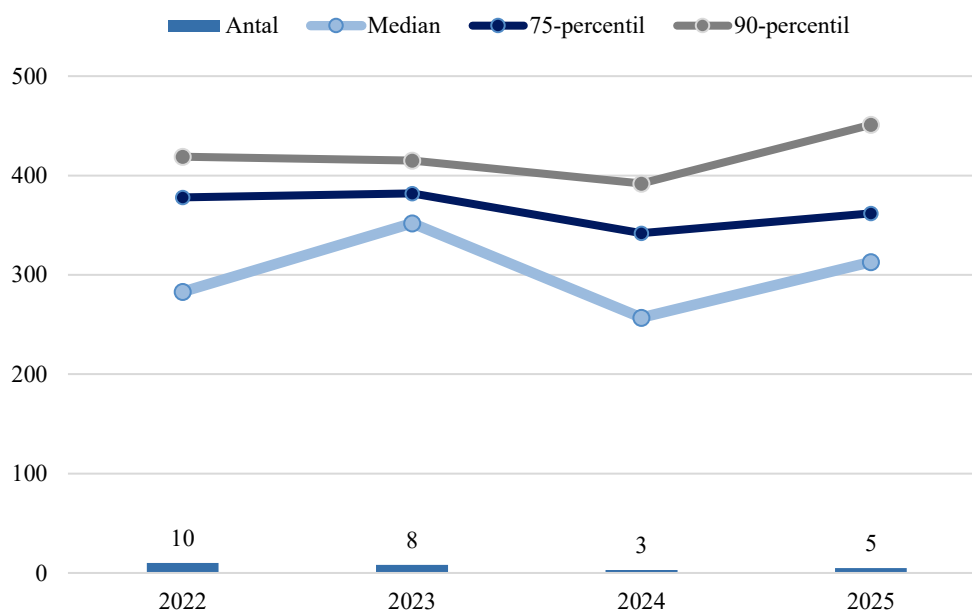
År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	5	313	362	451
2024	3	257	342	392
2023	8	352	382	415
2022	10	283	378	419

Källa: Domstolsverket

Medianen för handläggningstiden var 313 dagar. Tre fjärdedelar av målen för ändringstillstånd hade en handläggningstid som motsvarade 362 dagar och 90 procent en handläggningstid om 451 dagar. Som illustreras i figur 12 uppskattar Naturvårdsverket att handläggningstiderna genomgående har varit stabila under perioden 2022 – 2025 då medianvärdet motsvarar cirka ett år och variationen är begränsad. Motsvarande trend noteras även för de övre percentilerna.

²⁶ I tidigare års statistikredovisningar har inte antalet beslutade ändringstillstånd i mark- och miljödomstol kunnat redovisas på ett korrekt sätt, varför dessa uppgifter endast redovisas från år 2022. Se Naturvårdsverket (2022). *Uppdrag att samla in och analysera statistik för miljöstillståndsprövningen för år 2021*, sid. 24.

Figur 12. Antal avgjorda mål för ändringstillstånd till miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2022 – 2025

Källa: Domstolsverket

Under 2022 - 2024 avgjordes inga mål avseende vattenverksamhet som gällde ansökan om ändringstillstånd med mark- och miljödomstol som första instans. Under 2025 avgjorde mark- och miljödomstolarna som första instans två mål om ansökan om ändringstillstånd för vattenverksamhet. Då underlaget är otillräckligt för statistik redogörs det inte för i ytterligare detalj. Naturvårdsverket tolkar att detta beror på att ändringstillstånd sällan förekommer för vattenverksamheter av juridisktekniska skäl.

4.4.2 Miljöprövningsdelegationerna

Under 2025 avgjorde miljöprövningsdelegationerna 39 ärenden avseende ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet, se tabell 11. Handläggningstiden för dessa ärenden hade en spridning på mellan 3 och 653 dagar.

Tabell 11. Antal beslutade ärenden för ändringstillstånd av miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid miljöprövningsdelegationerna under 2021 – 2025

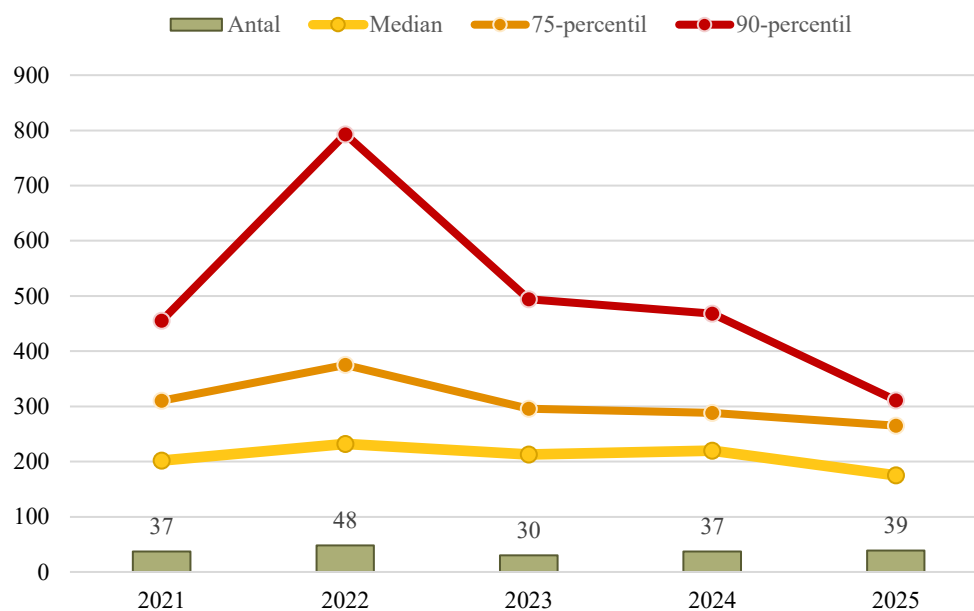
År	Antal ärenden	Median	75-percentil	90-percentil
2025	39	175	265	311
2024	37	220	288	468
2023	30	213	296	494
2022	48	232	375	793
2021	37	202	310	455

Källa: Länsstyrelserna

Medianen för handläggningstiden var 175 dagar. Tre fjärdedelar av ärendena avgjordes på som mest 265 dagar och 90 procent av ärendena hade en

handläggningstid inom 311 dagar. Naturvårdsverket kan konstatera att handläggningstiderna är de kortaste som uppmätts under den innevarande mätserien, se figur 13.

Figur 13. Antal avgjorda ärenden för ändringstillstånd till miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid miljöprövningsdelegationerna under 2020 – 2025

Källa: Länsstyrelserna

4.5 Villkorsändring

Den som har ett tillstånd för miljöfarlig verksamhet får ansöka om ändring eller upphävande av villkor i tillståndet.²⁷ Handläggningstiden för sådana villkorsändringar redovisas i det här avsnittet.

Avsnittet redogör för mål och ärenden som rör villkorsändring för miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet som avgjorts av mark- och miljödomstol eller miljöprövningsdelegation som första instans, under 2020 – 2025. I avsnittet redogörs för antalet mål och ärenden samt handläggningstiden för dessa mål och ärenden.

4.5.1 Mark- och miljödomstolarna

Under 2025 avgjorde mark- och miljödomstolarna nio mål om villkorsändring för miljöfarlig verksamhet, se tabell 12. Handläggningstiden för dessa mål hade en spridning på mellan 60 och 423 dagar.

²⁷ Se 24 kap. 13 § miljöbalken

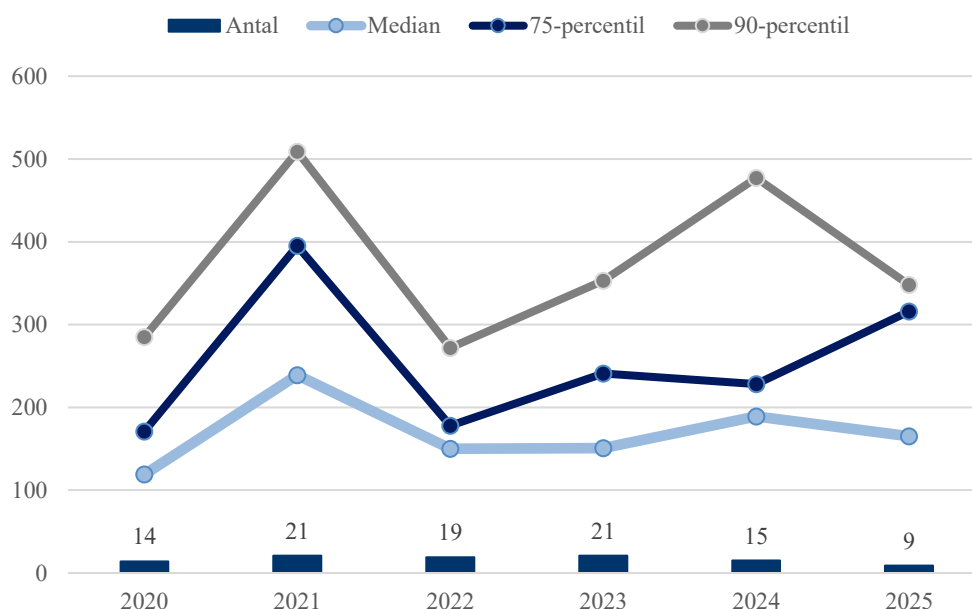
Tabell 12. Antal avgjorda mål om ändring av villkor i medgivet tillstånd till miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	9	165	316	348
2024	15	189	228	477
2023	21	151	241	353
2022	19	150	178	272
2021	21	239	395	509
2020	14	119	171	285

Källa: Domstolsverket

Medianen för handläggningstiden var 165 dagar. Tre fjärdedelar av målen om ändring av villkor hade en handläggningstid på mindre än 316 dagar och 90 procent av målen inom 348 dagar. Mot bakgrund av dessa uppgifter konstaterar Naturvårdsverket att handläggningstiderna för mål om ändring av villkor är jämförelsevis korta vid en jämförelse med övriga måltyper och därtill är att anse som relativt stabila under perioden 2020 – 2025. Som illustreras i figur 14 var medianvärdet för handläggningstiden genomgående under ett halvt år. De begränsade värdena även i de övre percentilerna indikerar att besked förmedlas inom ett år.

Figur 14. Antal avgjorda mål om ändring av villkor i medgivet tillstånd till miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

Under 2025 avgjorde mark- och miljödomstolarna 9 mål om villkorsändring för vattenverksamhet, se tabell 13. Handläggningstiden för dessa mål hade en spridning på mellan 82 och 467 dagar.

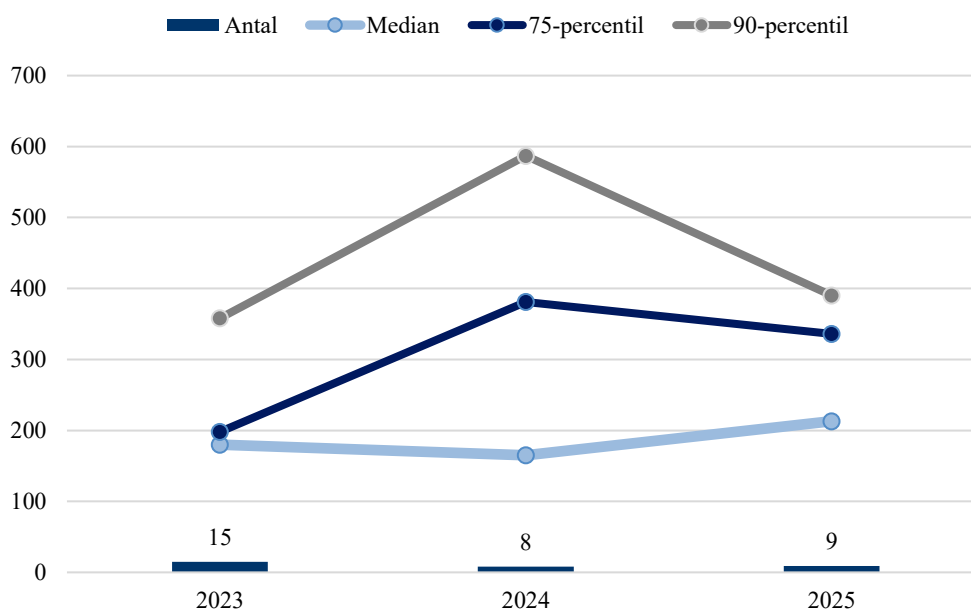
Tabell 13. Antal avgjorda mål om ändring av villkor i medgivet tillstånd till vattenverksamhet samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2023 – 2025

År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	9	213	336	390
2024	8	165	381	587
2023	15	180	198	358
2022	16	-	-	-
2021	12	-	-	-

Källa: Domstolsverket

Medianen för handläggningstiden var 213 dagar, se figur 15.²⁸ Tre fjärdedelar av målen hade en handläggningstid på mindre än 336 dagar och 90 procent av målen inom 390 dagar.

Figur 15. Antal avgjorda mål om ändring av villkor i medgivet tillstånd till vattenverksamhet samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

4.5.2 Miljöprövningsdelegationerna

Under 2025 avgjorde miljöprövningsdelegationerna totalt 66 ärenden om villkorsändring för miljöfarlig verksamhet, se tabell 14. Handläggningstiden för dessa ärenden hade en spridning på mellan 9 och 643 dagar.

²⁸ För år 2020 redovisas ingen uppgift om denna måltyp. Under 2021 och 2022 redovisas antalet avgjorda mål om ändring av villkor i medgivet tillstånd för vattenverksamhet, dock ingen handläggningstid för dessa mål. Samtliga tre år utgår därför ur den grafiska framställningen.

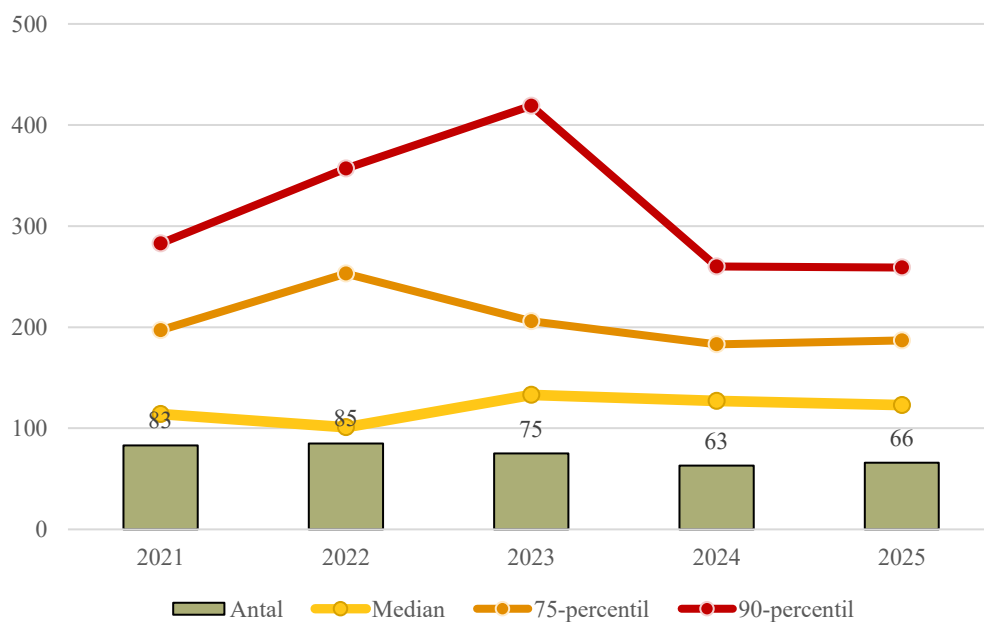
Tabell 14. Antal avgjorda ärenden om ändring av villkor i medgivet tillstånd för miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid miljöprövningsdelegationerna under 2021 – 2025

År	Antal ärenden	Median	75-percentil	90-percentil
2025	66	123	187	259
2024	63	127	183	260
2023	75	133	206	419
2022	85	101	253	357
2021	83	114	197	283

Källa: Länsstyrelserna

Medianen för handläggningstiden var 123 dagar. Tre fjärdedelar av ärendena avgjordes på som mest 187 dagar och 90 procent av ärendena hade en handläggningstid inom 259 dagar. Som framgår i figur 16²⁹ uppskattar Naturvårdsverket att handläggningstiderna för dessa ärenden genomgående är korta i jämförelse med övriga ärendetyper och stabila under perioden 2021 – 2025. Medianhandläggningstiden ligger samtliga år kring fyra månader eller kortare. Även om de övre percentilerna uppvisar viss variation, särskilt under 2023, påverkar detta inte den sammanvägda helhetsbilden för denna måltyp.

Figur 16. Antal avgjorda ärenden om ändring av villkor i medgivet tillstånd för miljöfarlig verksamhet samt handläggningstid vid miljöprövningsdelegationerna under 2021 – 2025

Källa: Länsstyrelserna

²⁹ År 2020 ingick inte ärendetypen "villkorsändring" i redovisningen, varför endast åren 2021 – 2025 redovisas. Se Naturvårdsverket (2025). *Samlad statistik om miljöprövning för år 2024*, sid. 84.

4.6 Handläggningstidens fördelning i första instans för mål om tillstånd

När en tillståndsansökan lämnats in ska prövningsmyndigheten först ta ställning till om ansökan uppfyller miljöbalkens krav. Prövningsmyndigheten ska förelägga sökanden att komplettera ansökan om den innehåller brister.³⁰ När ansökan anses vara komplett och kan tas upp till prövning ska prövningsmyndigheten ge de som är berörda av verksamheten tillfälle att yttra sig över ansökan. För ansökningar som prövas av mark- och miljödomstolen som första instans sker detta genom kungörelse av ansökan.³¹ Även ansökningar som prövas av miljöprövningsdelegationen som första instans får kungöras men det är inte obligatoriskt.³² Tidsåtgången från ansökan till kungörelse beror bland annat på ansökans komplexitet och behovet av kompletteringar av ansökan. Nästa fas av prövningen avser tiden mellan kungörelse och avgörande och här ingår bland annat remittering till remissinstanser, skriftväxling mellan parterna och i många fall sammanträde eller huvudförhandling.

Det aktuella avsnittet redogör inledningsvis för medianvärdet för handläggningstid från att ansökan inkommer till prövningsmyndigheten till tidpunkten för kungörelse och vidare till prövning i sak av ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet. I avsnittet beskrivs handläggningstidens fördelning i första instans för såväl mark- och miljödomstolarna som miljöprövningsdelegationerna sett till perioden 2020 – 2025.

4.6.1 Mark- och miljödomstolarna

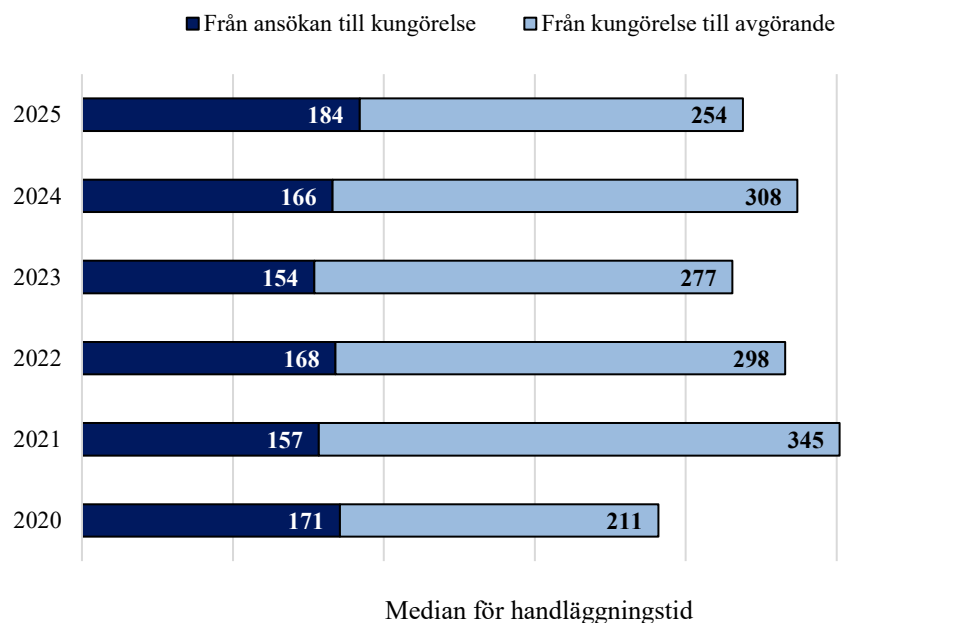
Under 2025 var medianen för handläggningstiden för ansökningar om tillstånd 184 dagar från den dag ansökan inkom till prövningsmyndigheten tills dessa att den kungjordes respektive 254 dagar från ansökans kungörelse till målets avgörande.

³⁰ Se 22 kap. 2 § och 19 kap. 5 § 2 miljöbalken

³¹ Se 22 kap. 3 § miljöbalken

³² Se 19 kap. 4 § 1 miljöbalken

Figur 17. Handläggningstidens fördelning för avgjorda mål för ansökningar om tillstånd till miljöfarlig verksamhet för samtliga mark- och miljödomstolar under 2020 – 2025

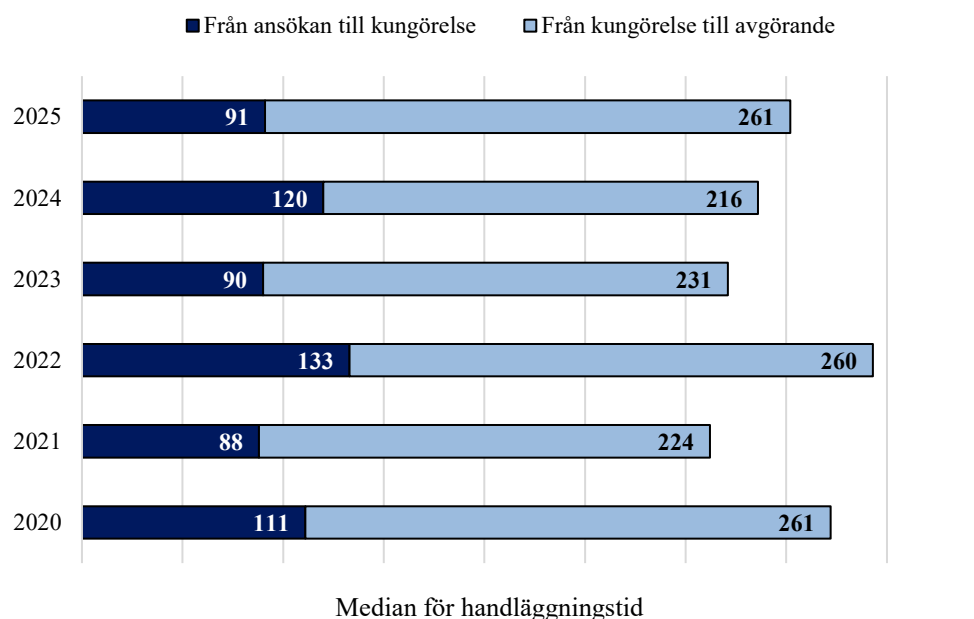

Källa: Domstolsverket

Naturvårdsverkets analys av denna del av underlaget är att medianvärdet för handläggningstiden, från att ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet inkommit till prövningsmyndigheten tills dess att den kungjorts, har varit stabil över tid och varierat med som mest 35 dagar. För 2025 uppgår denna del av omloppstiden till 184 dagar vilket är något högre än föregående år men i nivå med tidigare noterad variation. Handläggningstiden för perioden från att ansökan kungjorts av prövningsmyndigheten tills dess att den prövats och fått ett avgörande uppvisar större variation mellan åren, se figur 17. För 2025 uppgår medianen för den här delen av omloppstiden till 254 dagar vilket motsvarar en tydligt minskad handläggningstid jämfört både med toppåren 2021 – 2022 och det föregående året. Sammantaget indikerar den ingående trenden att den typiska handläggningstiden har förkortats under de senare åren framför allt genom kortare handläggningstid vid prövning i sak. Tiden för kompletteringar från att ansökan inkommer till prövningsmyndigheten till dess att den har kungjorts har varit mer konstant över tid.

Under 2025 var medianen för handläggningstiden för ansökan om tillstånd för vattenverksamhet 91 dagar från den dag ansökan inkom till prövningsmyndigheten fram tills att den kungjordes och 261 dagar från kungörelse till avgörande i sak.

Figur 18. Handläggningstidens fördelning för avgjorda mål för ansökningar om tillstånd till vattenverksamhet för samtliga mark- och miljödomstolar under 2020 – 2025

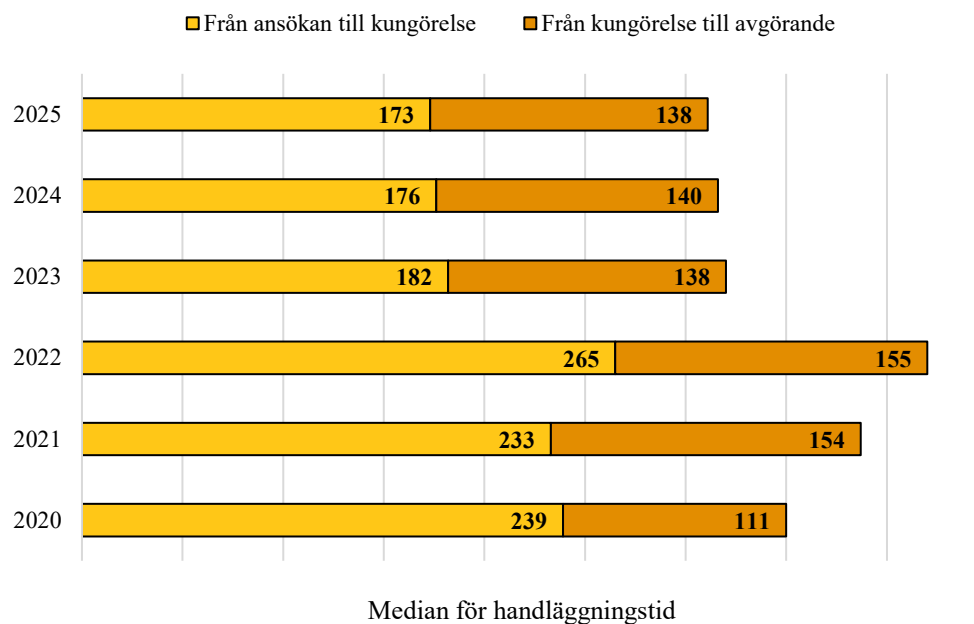
Källa: Domstolsverket

Som framgår i figur 18 noterar Naturvårdsverket att handläggningstiden, från kungörelse till avgörande i sak, motsvarar största andelen av den totala omloppstiden för mål om ansökan om tillstånd till vattenverksamhet. Medianvärdet för handläggningstiden som rör perioden mellan ansökan och kungörelse varierar med som mest 45 dagar över tid, dock utan någon tydlig trend i endera riktningen. För 2025 uppgår denna del av handläggningstiden till 91 dagar vilket är i nivå med flera tidigare år men lägre än exempelvis under 2022 och 2024. Handläggningstiden från att ansökan kungörs till att den avgjorts i sak uppvisar än större variation under perioden. Sammantaget indikerar statistiken att variationen i den totala handläggningstiden för ansökan om tillstånd till vattenverksamheter i huvudsak kan hänföras till perioden för prövning i sak medan den inledande perioden från ansökan till kungörelse har varit mer stabil över tid.

4.6.2 Miljöprövningsdelegationerna

Under 2025 var medianvärdet för handläggningstiden för ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet vid miljöprövningsdelegation 173 dagar från den dag som ansökan inkom till prövningsmyndigheteten tills att den kungjordes och 138 dagar från kungörelse till avgörande i sak.

Figur 19. Handläggningstid för beslutade ärenden om ansökningar om tillstånd till miljöfarlig verksamhet vid samtliga miljöprövningsdelegationer under 2020 – 2025

Källa: Länsstyrelserna

Naturvårdsverkets analys är att handläggningstiden från att ansökan inkommit till miljöprövningsdelegationen till dess att den kungjorts, har utgjort den största delen av den totala handläggningstiden för ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet sett över hela tidsperioden, se figur 19. Denna period var som längst under 2020 – 2022 men har sedan dess minskat. Medianvärdet för handläggningstiden för perioden från ansökan till kungörelse är under 2025 den lägsta som uppmätts sedan statistiken började samlas in år 2020. Handläggningstiden för perioden från kungörelse till avgörande i sak har varit stabil över tid och varierat med som mest 44 dagar. Sammantaget indikerar statistiken att den totala omloppstiden för ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet som avgörs av miljöprövningsdelegationerna har minskat över tid. Den kortare handläggningstiden kan framför allt hänföras till kortare handläggningstider för den inledande perioden med skriftväxling och komplettering av ansökan medan den del av handläggningstiden som motsvarar prövning i sak har varit stabil över tid.

4.7 Olika typer av miljöfarliga verksamheter

Vissa miljöfarliga verksamheter och åtgärder omfattas av anmälnings- eller tillståndsplikt enligt miljöbalken. Vilka slags verksamheter och åtgärder som kräver tillstånd eller anmälan framgår av miljöprövningsförordningen. I bestämmelserna i 2 – 32 kap. miljöprövningsförordningen anges den verksamhetskod som gäller för den beskrivna verksamheten eller åtgärden. Endast de huvudverksamheterna med minst tre mål eller ärenden ingår i det här avsnittet, färre mål eller ärenden än så är otillräckligt för statistikframställning.

I 1 kap. 20 § punkten fyra och 21 § punkten fem i miljöprövningsförordningen framgår att ansökan om tillstånd och ändringstillstånd ska kunna skiljas ut i underlaget från Domstolsverket och länsstyrelserna. I årets uppgifter från Domstolsverket och länsstyrelserna har dessa samredovisats varför uppgifter i avsnittet om antal avgjorda tillståndsansökningar för miljöfarlig verksamhet per verksamhetskod rör både ansökan om tillstånd och ändringstillstånd. Underlaget är också befast med andra felkällor, dessa beskrivs i avsnitt 3.2 om bortfall.

I det här avsnittet presenteras antalet mål i mark- och miljödomstol och ärenden i miljöprövningsdelegation som redovisats utifrån huvudverksamhet i miljöprövningsförordningen. Där anges även vilka verksamhetstyper som var vanligast förekommande under 2025 och handläggningstiden för dessa verksamhetstyper.

4.7.1 Mark- och miljödomstolarna

Endast de av Domstolsverket redovisade förstainstansprövningarna av A-verksamhet där MPF-kod redovisats ingår.³³ Under 2025 avgjorda mark- och miljödomstolarna 29 mål som hade en verksamhetskod enligt 4 kap. miljöprövningsförordningen och avsåg bergtäkter och täkter för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter. Därtill avgjorde mark- och miljödomstolarna sex mål som avsåg förbränningsanläggningar och fem mål som avsåg deponering av såväl farligt- som icke-farligt inert och icke-inert avfall. Under året avgjordes även ett mindre antal mål som avsåg återvinning eller bortskaffande, framställning av papper, papp, kartong och pappersmassa respektive industriell tillverkning av organiska kemikalier.

Tabell 15. Antal avgjorda mål och handläggningstid för ansökan om tillstånd och ändringstillstånd vid mark- och miljödomstol under 2025, indelat efter huvudverksamhet i miljöprövningsförordningen

Huvudverksamhet	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
Berg, naturgrus och andra jordarter	29	496	561	682
Förbränning	6	338	364	425
Deponering	5	458	519	578
Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande	3	616	820	942
Massa, papper och pappersvaror	3	433	545	612
Organiska kemikalier	3	406	416	421

Källa: Domstolsverket

³³ ”Tillståndsplikt A” gäller tillståndspliktig verksamhet som prövas av mark- och miljödomstol som första instans, se 1 kap. 6 § miljöprövningsförordningen.

Att täkter fortsatt är den vanligast förekommande verksamhetstypen är i linje med resultat från tidigare år. Utöver dessa, var förbränning och deponering de tydligast återkommande verksamhetstyperna sett över hela perioden.

4.7.2 Miljöprövningsdelegationerna

För miljöprövningsdelegationerna är urvalet avgränsat till de redovisade förstainstansprövningarna som har redovisats med MPF-kod för B-verksamhet.³⁴ Även för miljöprövningsdelegationerna var täkter den vanligast förekommande verksamhetstypen. De uppgick till 63 ärenden. Avfalls- och jordbruksverksamheter samt förbränningsanläggningar utgjorde också stora kategorier, sett till en fördelning utifrån kapitelindelningen i miljöprövningsförordningen. Utöver täkter noterar Naturvårdsverket att djurhållning, avfallsverksamheter samt förbränning var de vanligast förekommande verksamhetstyperna sett över tid.

Tabell 16. Antal beslutade ärenden och handläggningstid för ansökan om tillstånd och ändringstillstånd vid miljöprövningsdelegation utifrån kapitelindelning i miljöprövningsförordningen under 2025

Huvudverksamhet	Antal ärenden	Median	75-percentil	90-percentil
Berg, naturgrus och andra jordarter	63	288	409	528
Djurhållning	28	258	350	507
Förbränning	9	370	500	648
Rening av avloppsvatten	9	345	500	552
Vindkraft	7	350	442	715
Annan kemisk tillverkning	6	220	258	298
Metall- plastytbehandling, avfettning och färgborttagning	5	254	700	1 039
Deponering	4	311	521	678
Lagring som del av att samla in avfall	4	318	440	484
Maskinell metallbearbetning	4	167	257	280
Mekanisk bearbetning och sortering	4	158	276	446
Förbrukning av organiska lösningsmedel	3	237	359	432
Livsmedel av vegetabiliska råvaror	3	307	685	912
Hamnar	3	267	343	388

Källa: Länsstyrelserna

³⁴ "B-verksamhet" är tillståndspliktig verksamhet som prövas av miljöprövningsdelegation som första instans, se 1 kap. 6 § miljöprövningsförordningen.

4.8 Industriutsläppsverksamheter

Vissa miljöfarliga verksamheter omfattas av särskild reglering som beaktas vid tillståndsprövning enligt miljöbalken. Om en verksamhet är en så kallad industriutsläppsverksamhet³⁵ omfattas den av reglerna i industriutsläppsförordningen (2013:250), vilket bland annat innebär att BAT-slutsatser³⁶ ska användas som referens vid tillståndsprövningen. Vid tillståndsprövning av industriutsläppsverksamheter kan det även vara aktuellt att pröva anpassade villkor avseende alternativvärden eller dispenser från BAT-slutsatser.

Avsnittet redogör för antalet mål och ärenden som rör industriverksamheter och beskriver handläggningstiden för dessa mål och ärenden.

4.8.1 Mark- och miljödomstolarna

Under 2025 avgjorde mark- och miljödomstolarna 27 mål om industriutsläppsverksamheter, se tabell 17. Handläggningstiden för dessa mål hade en spridning på mellan 55 och 1 023 dagar.

Tabell 17. Antal avgjorda mål om industriutsläppsverksamheter samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	27	365	494	609
2024	28	437	578	1 052
2023	19	425	696	927
2022	32	404	566	904
2021	22	539	763	941
2020	37	327	456	638

Källa: Domstolsverket

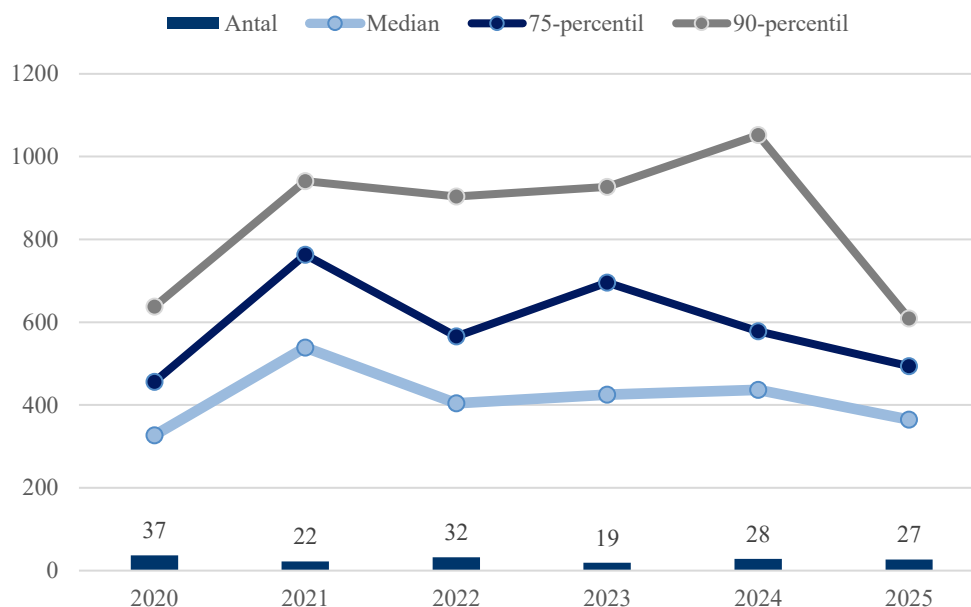
Medianen motsvarar ett års handläggningstid, vilket innebär att hälften av målen som rörde industriutsläppsverksamheter avgjordes efter en kortare period än så. Handläggningstiderna för industriutsläppsverksamheter varierar över perioden, se figur 20. För tre fjärdedelar av målen nåddes ett avgörande efter som mest 494 dagar och för 90 procent av målen var handläggningstiden inom 609 dagar. Mot bakgrund av dessa uppgifter kan Naturvårdsverket konstatera att de övre percentilerna visar på en uttalad spridning vilket, i sin tur, indikerar att en andel mål är mer utdragna än vad som framgår av medianvärdet. År 2024 utmärker sig här med en mycket hög 90-percentil om 1 052 dagar, trots att medianen samma

³⁵ Av 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250) följer att de verksamheter som har en verksamhetskod i miljöprövningsförordningen som slutar med "-i" räknas som industriutsläppsverksamheter.

³⁶ BAT står för *Best Available Technique* eller Bästa Tillgängliga Teknik. De så kallade BAT-slutsatserna anger vad som utgör bästa tillgängliga teknik för olika industrier, där vissa slutsatser innehåller utsläppsvärden medan andra anger vilka tekniker som motsvarar BAT.

år var 437 dagar. Även perioden 2021 – 2023 präglas av jämförelsevis höga värden i de högre percentilerna.

Figur 20. Antal avgjorda mål om industriutsläppsverksamheter vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

Som framgår i figur 20 varierar antalet avgjorda mål per år mellan 19 och 37 mål. Denna relativt begränsade ärendevolymer innebär att percentilvärdena, särskilt i de övre delarna av fördelningen, är känsliga för enskilda mål med utdragen handläggningstid. Samtidigt indikerar den återkommande höga spridningen att variationen inte enbart kan förklaras av enstaka extremfall. Sammantaget ser Naturvårdsverket att handläggningen av industriutsläppsverksamheter kännetecknas av relativt stabila men periodvis förhöjda medianvärden och en förekomst av mål som pågår under flera år.

4.8.2 Miljöprövningsdelegationerna

I underlaget ingår ärendetyperna ansökan om tillstånd och ändringstillstånd. Vissa osäkerheter föreligger om klassificeringen, se klassificeringsfel i avsnitt 3.2.

Under 2025 har miljöprövningsdelegationerna fattat beslut om 32 ärenden om industriutsläppsverksamheter, se tabell 18.³⁷ Handläggningstiden för dessa ärenden hade en spridning på mellan 8 och 1 265 dagar.

³⁷ Länsstyrelserna har tidigare redovisat uppgifter avseende ett större antal olika ärendetyper. Jämförelser med tidigare år än 2024 är därför inte möjliga.

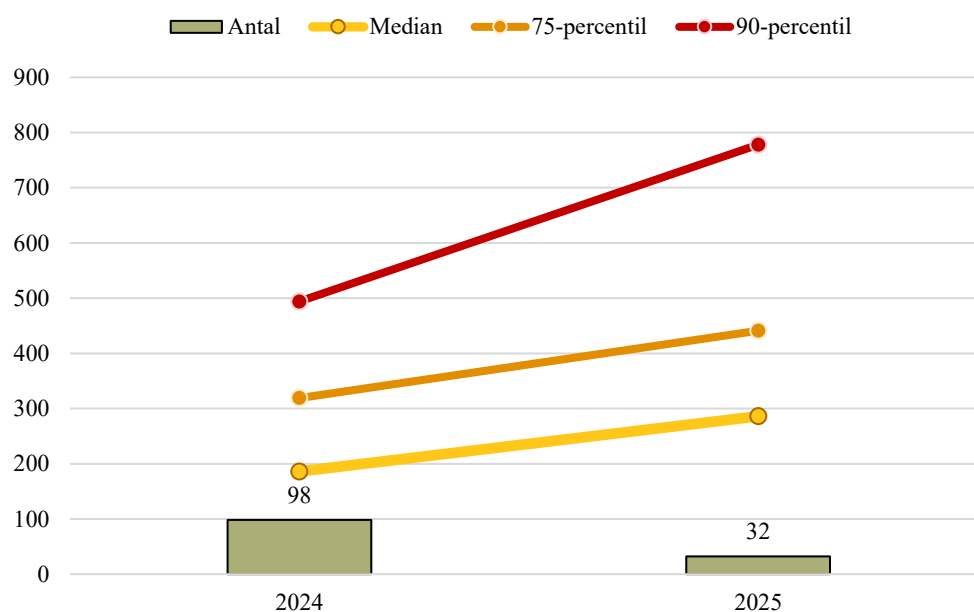
Tabell 18. Antal avgjorda ärenden om industriutsläppsverksamheter samt handläggningstid vid miljöprövningsdelegationerna under 2024 – 2025

År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	32	286	441	778
2024	98	186	319	494

Källa: Länsstyrelserna

Medianen för handläggningstiden var 286 dagar. Tre fjärdedelar av ärendena avgjordes på som mest 441 dagar och 90 procent av ärendena hade en handläggningstid inom 778 dagar.

Figur 21. Antal avgjorda ärenden om industriutsläppsverksamheter samt handläggningstid vid miljöprövningsdelegationerna under 2024 – 2025

Källa: Länsstyrelserna

4.9 Sevesoverksamheter

Vissa miljöfarliga verksamheter omfattas av särskild reglering som beaktas vid tillståndsprövning enligt miljöbalken. Om en verksamhet hanterar farliga ämnen i viss mängd är den en så kallad Sevesoverksamhet och ska uppfylla vissa krav.³⁸ I underlaget rörande miljöprövningsdelegationerna ingår ärendetyperna ansökan om tillstånd och ändringstillstånd. I tidigare års rapporteringar ingick fler ärendetyper varför uppgifterna för 2025 redovisas utan korresponderande

³⁸ Se 5 och 6 § § samt avdelning 4 i bilagan till förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt lagen (1999:381) och förordningen (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor och föreskrifterna (MSBFS 2015:8) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

värden från tidigare år. Vissa osäkerheter föreligger om klassificeringen, se klassificeringsfel, s. 14 denna rapport.

Avsnittet inleds med en beskrivning av de mål om Sevesoverksamheter som prövats av mark- och miljödomstolarna i första instans, för att därefter beskriva motsvarande ärenden som fått ett beslut av miljöprövningsdelegationerna.

4.9.1 Mark- och miljödomstolarna

Under 2025 har mark- och miljödomstolarna har avgjort 27 mål om Sevesoverksamheter, se tabell 19. Antalet mål ökar över tid med en topp om 27 mål år 2025. Handläggningstiden varierade mellan 251 och 1 023 dagar.

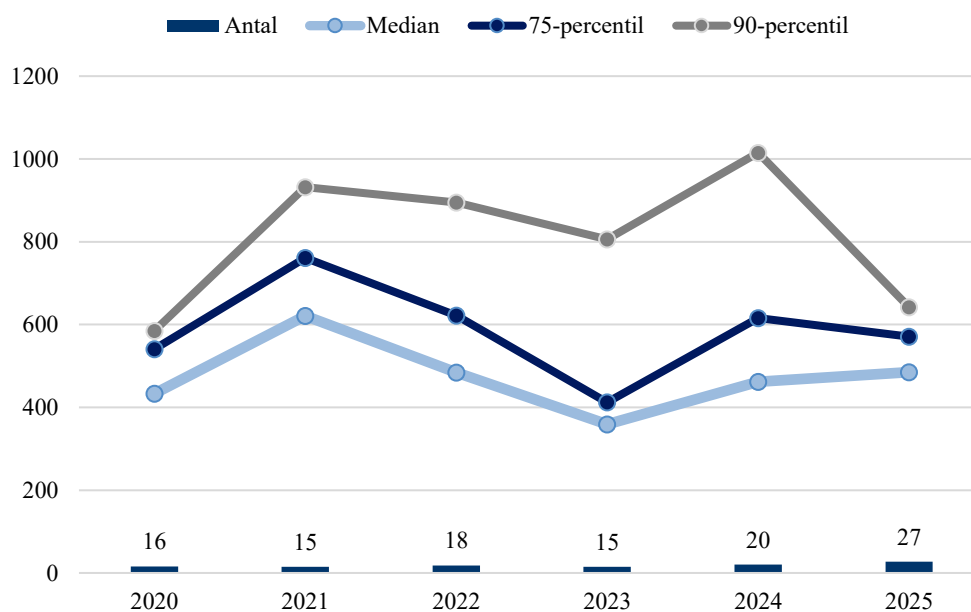
Tabell 19. Antal avgjorda mål om Sevesoverksamheter samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	27	485	571	642
2024	20	462	616	1 015
2023	15	359	412	806
2022	18	484	622	895
2021	15	621	761	932
2020	16	433	541	585

Källa: Domstolsverket

Medianen för handläggningstiden var 485 dagar. Tre fjärdedelar av målen hade fått ett avgörande efter som mest 571 dagar. För 90 procent av målen var handläggningstiden inom 642 dagar vilket är en tydlig minskning vid jämförelse med 90-percentilen under år 2021 – 2024. Mot bakgrund av dessa uppgifter noterar Naturvårdsverket sammantaget att medianen varierar kraftigt mellan åren vilket delvis kan förklaras med lägre antal avgjorda mål under 2021, med högst medianvärde i serien, och 2023 med lägst medianvärde i serien.

Figur 22. Antal avgjorda mål om Sevesoverksamheter samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

4.9.2 Miljöprövningsdelegationerna

Under 2025 har miljöprövningsdelegationerna fattat beslut om 26 ärenden om Sevesoverksamheter avseende ansökan om tillstånd och ändringstillstånd, se tabell 20. Handläggningstiden varierade mellan 141 och 1 222 dagar.

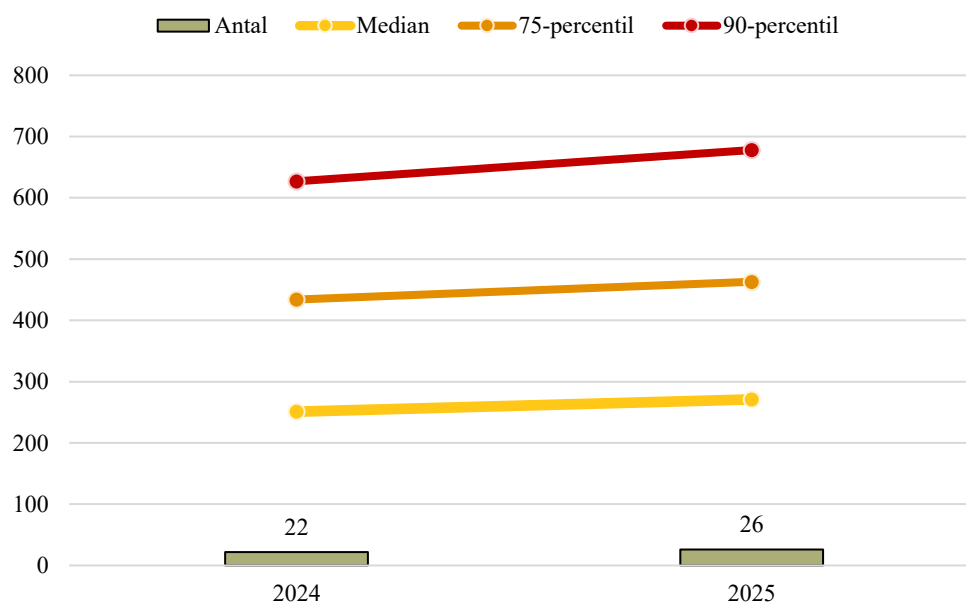
Tabell 20. Antal beslutade ärenden om Sevesoverksamheter samt handläggningstid vid miljöprövningsdelegationerna under 2024 – 2025

År	Antal ärenden	Median	75-percentil	90-percentil
2025	26	271	463	678
2024	22	251	434	627

Källa: Länsstyrelserna

Medianen för handläggningstiden var 271 dagar. Tre fjärdedelar av ärendena hade fått ett avgörande efter som mest 463 dagar och 90 procent av ärendena handlades under som mest 678 dagar, se figur 23.

Figur 23. Antal beslutade ärenden om Sevesoverksamheter samt handläggningstid vid miljöprövningsdelegationerna under 2024 – 2025

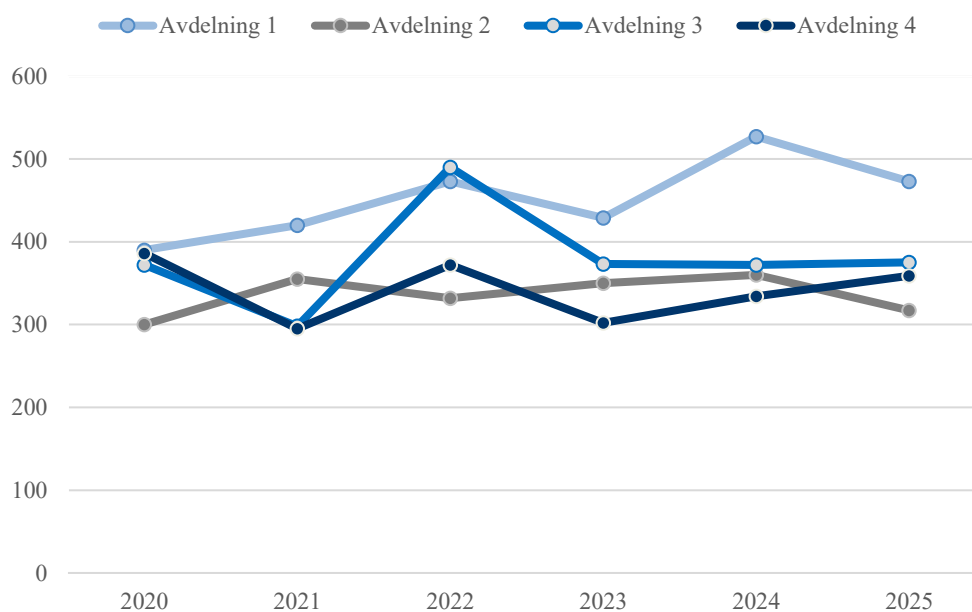
Källa: Länsstyrelserna

4.10 Olika typer av vattenverksamheter

Vattenverksamheter som prövas i mark- och miljödomstol i första instans registreras i fyra av de fem så kallade avdelningarna baserat på fördelningen i miljöboken.³⁹

³⁹ Se 4 § i DVFS 2019:12, *Domstolsverkets föreskrifter om miljöboken*.

Figur 24. Handläggningstider i median utifrån avdelning för antal avgjorda mål om ansökan om tillstånd av vattenverksamhet vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

Avsnittet redogör inledningsvis för antalet mål och handläggningstiden för samtliga typer av vattenverksamheter som prövats under 2025, se figur 24. Därefter följer en redogörelse för de respektive avdelningarna i miljöboken samt av de mål som omfattas av den så kallade *nationella planen för omprövning av vattenkraften* (NAP).

4.10.1 Kraftverk, dammar och dämningar

Den första avdelningen (I) i miljöboken rörande vattenverksamheter inkluderar vattenverksamhet och vattenanläggningar för tillgodogörande av vatten såsom drivkraft samt dammbyggnader, oavsett om de avser sådant tillgodogörande eller ej.⁴⁰ Under 2025 avgjorde mark- och miljödomstolarna 58 mål om ansökan om tillstånd avseende kraftverk, dammar och dämningar som ingår i den första avdelningen, se tabell 21. Handläggningstiden för dessa mål hade en spridning på mellan 15 och 1 555 dagar.

⁴⁰ Se 4 § i DVFS 2019:12, *Domstolsverkets föreskrifter om miljöboken*.

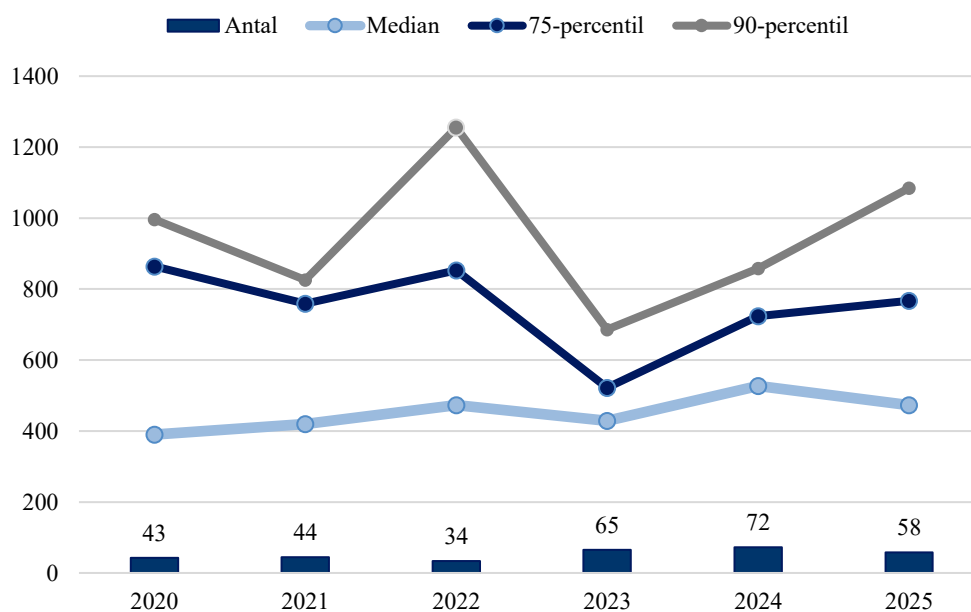
Tabell 21. Antal avgjorda mål för ansökan om tillstånd till vattenverksamhet, första avdelningen, samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Avdelning och typ av vattenverksamhet	År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
(I) Kraftverk, dammar och dämningar	2025	58	473	767	1 085
	2024	72	527	724	858
	2023	65	429	522	686
	2022	34	473	853	1 255
	2021	44	420	759	826
	2020	43	390	864	996

Källa: Domstolsverket

Medianen för handläggningstiden under 2025 var 473 dagar, vilket är i linje med 2022 men högre än 2020 – 2021. Tre fjärdedelar av målen avgjordes som mest på 767 dagar och 90 procent av målen hade en handläggningstid inom 1 085 dagar. Som illustreras i figur 25 varierar handläggningstiden för dessa vattenverksamheter över perioden, sett både mellan år och mellan de olika centralmått. Givet detta, är Naturvårdsverkets analys att medianvärdet inte uppvisar någon tydlig trend i endera riktningen. De högre percentilerna visar på en större variation vilket skulle kunna indikera återkommande förekomst av komplexa mål. Vid en granskning av 90-percentilen nås en topp år 2022 för vilken uppskattningsvis fyra mål hade en handläggningstid på över tre år. Trots ett relativt högt inflöde och avgörandetakt kvarstår vissa utdragna mål, vilket indikerar att strukturella faktorer såsom anstånd, vilandeförklaringar och resursrelaterade faktorer inverkar på handläggningstiderna inom denna avdelning. Utdragna handläggningstider kan också bero på att sökanden behöver mer omfattande vägledning och stöd för att ansökan ska kunna prövas i sak, vilket både är resurskrävande och tar längre tid.

Figur 25. Antal avgjorda mål för vattenverksamhet inom den första avdelningen samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

4.10.2 Den nationella planen för omprövning av vattenkraften

Den *nationella planen för omprövning av vattenkraften* (NAP) innebär att tillstånden för Sveriges vattenkraftverk successivt ska omprövas enligt dagens miljökrav. Detta regleras i 11 kap. 27 och 28 §§ miljöbalken och tillhörande förordningar. Planen ska ge en nationell helhetssyn och möjliggöra ett samordnat genomförande som både bidrar till största möjliga nytta för vattenmiljön och att en effektiv och trygg nationell tillgång till vattenkraftsel säkerställs. För de verksamheter som omfattas innebär detta att de ska prövas och förenas med moderna miljötillstånd och villkor som gör det möjligt att uppfylla miljöbalkens allmänna hänsynsregler och de krav som i övrigt följer av EU-rätten. Enligt bestämmelser i förordningen om vattenverksamheter inleddes arbetet med omprövningar i februari 2022. Omprövningsprocessen beräknas pågå under en period om cirka 20 år. Regeringen beslutade i januari 2023 att den nationella planen för omprövning av vattenkraft skulle pausas i tolv månader och att omprövningssystemet skulle ses över och reformeras. Pausen har sedan dess förlängts i omgångar, senast till den 1 juli 2025.

Under 2025 avgjorde mark- och miljödomstolarna 18 mål avseende vattenverksamhet som omfattas av NAP, se tabell 22. Handläggningstiden för dessa mål hade en spridning på mellan 15 och 1 214 dagar. Målen utgör en delmängd av de mål som redovisas under den första avdelningen. Skillnader i handläggningstid vid jämförelse med den första avdelningen och de mål som omfattas av NAP:en ska därför förstås som intern variation inom målgruppen, snarare än skillnader mellan två separata kategorier.

Tabell 22. Antal avgjorda mål för vattenverksamhet som omfattas av NAP samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2022 – 2025

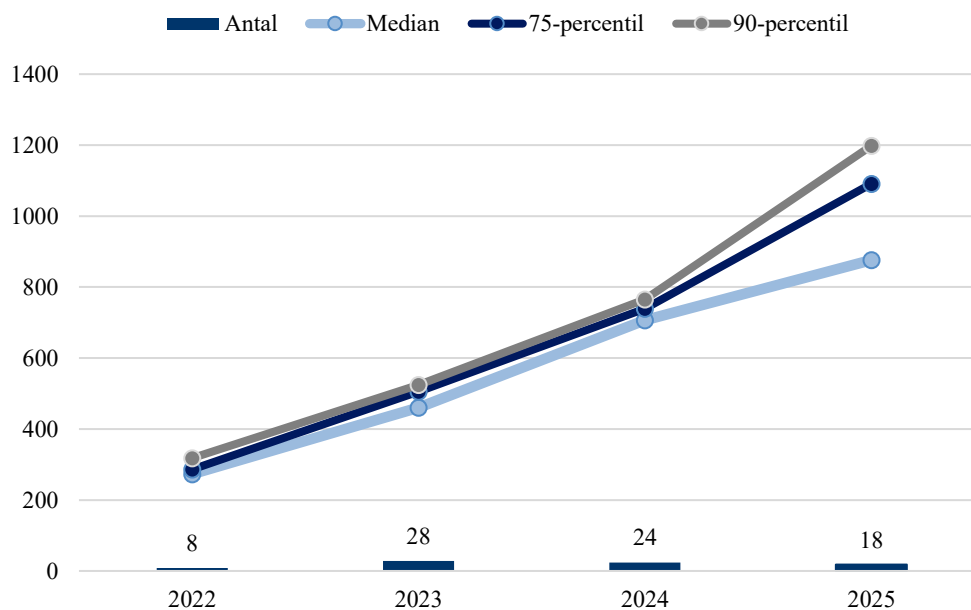
År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	18	876	1 091	1 198
2024	24	707	739	765
2023	28	460	505	524
2022	8	273	286	318

Källa: Domstolsverket

Medianen var 876 dagar, vilket innebär att hälften av målen som omfattas av NAP:en och som avgjordes under 2025 hade en kortare handläggningstid än så. Samtidigt noteras av Naturvårdsverket att den genomsnittliga omloppstiden har mer än tredubblats sedan 2022. Samma trend återfinns i de högre percentilerna, där tre fjärdedelar av målen nåddes ett avgörande efter som mest 1 091 dagar och 90 procent av målen hade en handläggningstid inom 1 198 dagar. Sammantaget indikerar dessa värden att de målen med längst handläggningstid tar betydligt längre tid än tidigare. Kombinerat med att antalet avgjorda mål har sjunkit ser Naturvårdsverket att en växande andel mål är förenade med anstånd och vilandeförklaringar, se figur 26. Vid kvalitetsgranskningen av uppgifterna som sammanställningen baseras på har en mark- och miljödomstol framfört att de pauser som har förekommit i genomförandet, i kombination med flera andra faktorer - däribland införandet av ett nytt regelverk samt förändrad praxis från HD, har lett till en ökad benägenhet hos verksamhetsutövare att begära anstånd med prövningarna. Omloppstiden för dessa mål påverkas även av att Miljöfond Sverige AB, som kan ge ekonomiskt stöd till verksamhetsutövare i processen för att införa moderna miljövillkor, har beslutat att pausa sina utbetalningar fram till den 1 mars 2026. Kraftverksägare vars mål redan har påbörjats i mark- och miljödomstol har till domstolen uppgett att de saknar ekonomiska förutsättningar att betala sina ombud och konsulter. Detta har lett till att de begärt att huvudförhandlingar skjuts fram i tiden, vilket i sin tur resulterat i anstånd och efterföljande vilandeförklaringar av de berörda målen.⁴¹

⁴¹ Domstolsverket (2026). Welander C., *Inrapportering_miljöstatistiken för 2025*.

Figur 26. Antal avgjorda mål för vattenverksamhet som omfattas av NAP samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2022 – 2025

Källa: Domstolsverket

Vid en jämförelse mellan målen i den första avdelningen och NAP-målen, är Naturvårdsverkets analys att NAP-målen genomgående har längre handläggningstid. År 2025 är medianvärdet för handläggningstiden av NAP-målen 876 dagar, jämfört med totalt 473 dagar för de mål som ingår i den första avdelningen. Motsvarande mönster återfinns även i de högre percentilerna, vilket visar att NAP-målen i oproportionerlig grad bidrar till de målen med mest utdragen handläggningstid inom avdelningen. Att den första avdelningen som helhet uppvisar utdragna handläggningstider, särskilt i de övre percentilerna, kan till stor del förklaras av NAP-målens strukturellt utdragna handläggning. Detta bekräftar den observation som har gjorts av en mark- och miljödomstol i det kvalitetsgranskande arbetet med statistiken. Samtidigt visar den relativt stabila utvecklingen av medianvärdet för den första avdelningen, jämfört med den kraftiga ökningen för NAP-målen, att övriga mål inom avdelningen handläggs med mer oförändrade tidsförlopp under perioden. De så kallade NAP-målen framstår därmed som en förklarande delfaktor till variationen i handläggningstid inom den första avdelningen, snarare än som en indikator på handläggningstiderna för vattenverksamheter i allmänhet.

4.10.3 Allmänna hamnar, far- och flottningsleder

Den andra avdelningen (II) i miljöboken rörande vattenverksamheter inkluderar vattenverksamhet och vattenanläggningar för allmänna farleder, allmänna hamnar och allmänna flottleder, se tabell 23.⁴² Under 2025 avgjorde mark- och miljödomstolarna 15 mål om ansökan om tillstånd avseende allmänna hamnar,

⁴² Se 4 § i DVFS 2019:12, *Domstolsverkets föreskrifter om miljöboken*.

far- och flottningsleder som ingår i den andra avdelningen. Handläggningstiden för dessa mål hade en spridning på mellan 22 och 771 dagar.

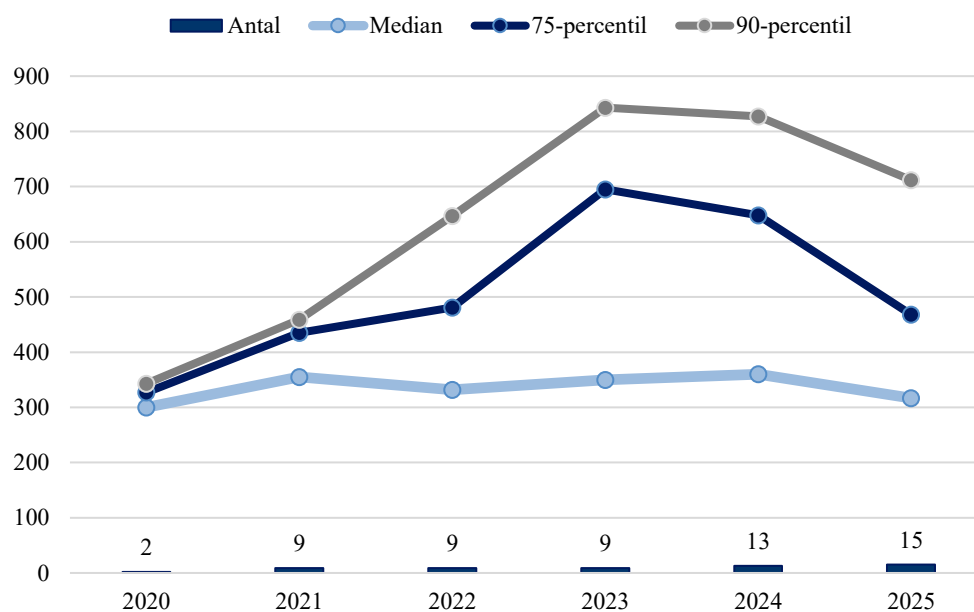
Tabell 23. Antal avgjorda mål för ansökan om tillstånd till vattenverksamhet fördelat på avdelning samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Avdelning och typ av vattenverksamhet	År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
(II) Allmänna hamnar, far- och flottningsleder	2025	15	317	468	712
	2024	13	360	648	827
	2023	9	350	695	843
	2022	9	332	481	647
	2021	9	355	435	459
	2020	2	300	327	343

Källa: Domstolsverket

Medianen för handläggningstiden var 317 dagar. Naturvårdsverket noterar att medianvärdet är fortsatt stabilt kring cirka ett år med en ingående variation på maximalt 60 dagar, vilket indikerar att den typiska handläggningstiden för dessa mål inte har förändrats särskilt mycket över tid. Tre fjärdedelar av målen avgjordes som mest på 468 dagar och 90 procent av målen hade en handläggningstid inom 712 dagar. Som framgår i figur 27 visar de högre percentilerna på en större variation. Vid en analys, framkommer att de övre percentilerna under åren 2023 och 2024 uppgår till nivåer som indikerar att vissa mål har haft en högre komplexitet och därmed längre handläggningstid än vad som framgår i medianvärdet. År 2023 uppgår exempelvis 90-percentilen till 843 dagar, trots att medianen samma år är 350 dagar vilket motsvarar en skillnad på cirka 15 månader för cirka 40 procent av målen. Detta tyder på en förekomst av utdragna mål även om dessa utgör en begränsad del av målstocken. Antalet avgjorda mål per år är relativt lågt och varierar mellan 2 och 15 mål, vilket innebär att percentilvärdena är mycket känsliga för enskilda mål med utdragen handläggningstid. Detta gäller särskilt under de senare åren där ett fåtal utdragna mål sannolikt fått genomslag i de övre percentilerna.

Figur 27. Antal avgjorda mål för vattenverksamhet inom den andra avdelningen samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2022 – 2025

Källa: Domstolsverket

4.10.4 Vattentäkter

Den tredje avdelningen (III) i miljöboken rörande vattenverksamheter gäller vattentäkter för tillgodogörande av grundvatten eller ytvatten samt bortledning av grundvatten oavsett om det avser sådant tillgodogörande eller ej.⁴³ Under 2025 avgjorde mark- och miljödomstolarna 57 mål om ansökan om tillstånd avseende vattentäkter, se tabell 24. Handläggningstiden för dessa mål hade en spridning på mellan 33 och 1 371 dagar.

Tabell 24. Antal avgjorda mål för ansökan om tillstånd till vattenverksamhet fördelat på avdelning samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Avdelning och typ av vattenverksamhet	År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
(III) Vattentäkter	2025	57	375	451	568
	2024	37	372	477	715
	2023	39	373	424	605
	2022	38	490	621	866
	2021	27	298	414	738
	2020	20	372	520	698

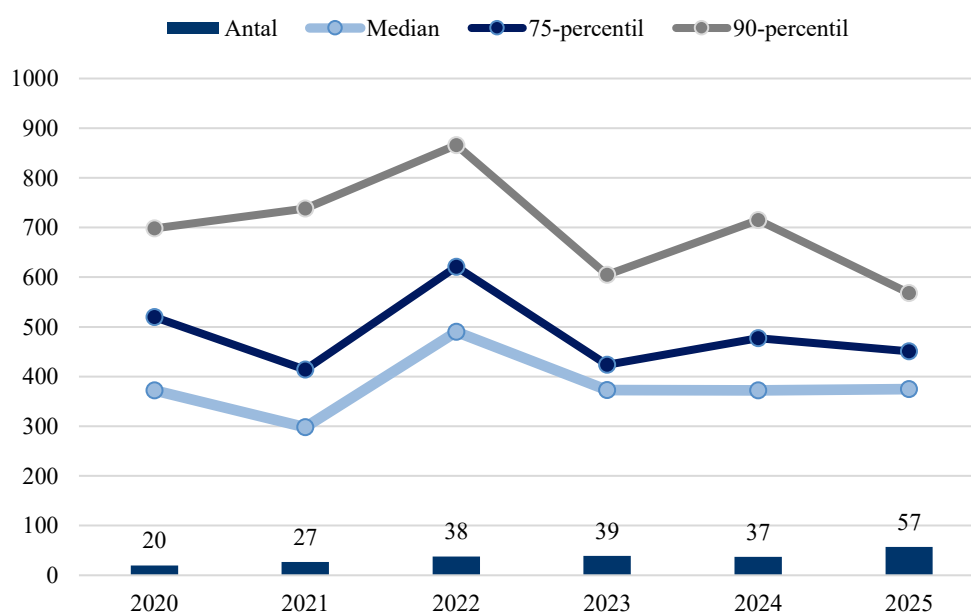
Källa: Domstolsverket

Medianen för handläggningstiden var 375 dagar. Det högsta medianvärdet återfinns år 2022 då handläggningstiden uppgår till 490 dagar, vilket kan jämföras med att medianvärdet för övriga år ligger på kring 370 dagar. Tre

⁴³ Se 4 § i DVFS 2019:12, *Domstolsverkets föreskrifter om miljöboken*.

fjärdedelar av målen avgjordes som mest på 451 dagar och 90 procent av målen hade en handläggningstid inom 568 dagar. Handläggningstiderna i mark- och miljödomstol för mål som rör vattentäkter uppvisar större variation över tid, se figur 28. Mot bakgrund av detta indikerar de övre percentilerna att en andel mål har en mer utdragen handläggningstid än medianen, särskilt under åren 2022 och 2024. Antalet avgjorda mål är relativt högt och varierar mellan 20 och 57 mål per år. Sammantaget präglas avdelningen av relativt stabila handläggningstider med inslag av vissa utdragna mål. Variationerna i de övre percentilerna tyder på att vissa prövningar av vattentäkter är mer komplexa, samtidigt som merparten av målen avslutas inom cirka ett år från att de inleds i mark- och miljödomstol.

Figur 28. Antal avgjorda mål för vattenverksamhet inom den tredje avdelningen samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2022 – 2025

Källa: Domstolsverket

4.10.5 Övriga vattenanläggningar

Den fjärde avdelningen (IV) i miljöboken rörande vattenverksamheter gäller annan vattenverksamhet och vattenanläggningar enligt miljöbalken och lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.⁴⁴ Under 2025 avgjorde mark- och miljödomstolarna 124 mål om ansökan om tillstånd för övriga vattenanläggningar, se tabell 25. Mål inom denna avdelning utgör volymmässigt den största gruppen bland vattenverksamheterna. Handläggningstiden för dessa mål hade en spridning på mellan 10 och 1 750 dagar.

⁴⁴ Se 4 § i DVFS 2019:12, *Domstolsverkets föreskrifter om miljöboken*.

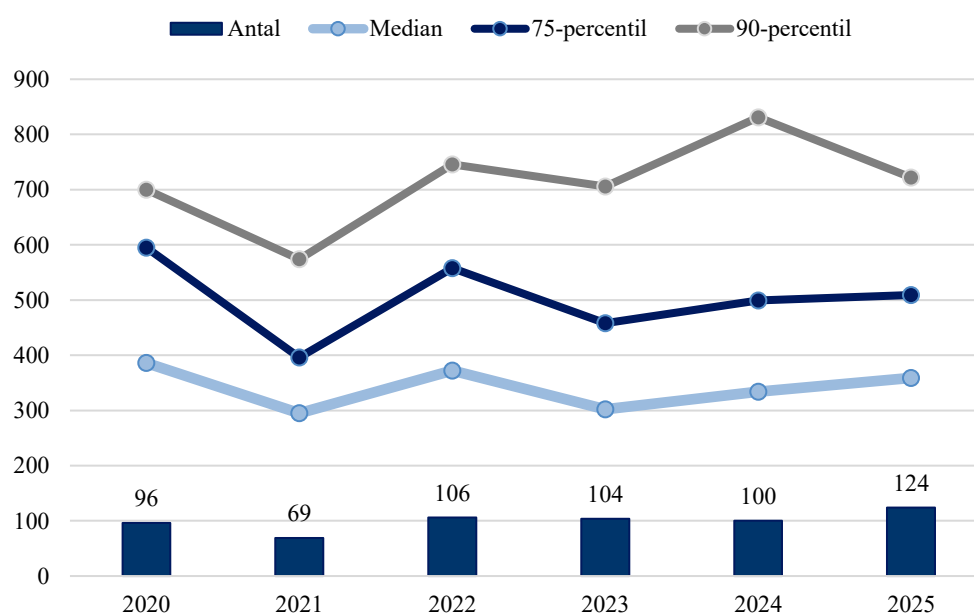
Tabell 25. Antal avgjorda mål för ansökan om tillstånd till vattenverksamhet fördelat på avdelning samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2020 – 2025

Avdelning och typ av vattenverksamhet	År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
(IV) Övriga vattenanläggningar	2025	124	359	509	722
	2024	100	334	499	831
	2023	104	302	458	706
	2022	106	372	558	746
	2021	69	295	396	574
	2020	96	386	595	700

Källa: Domstolsverket

Medianen för handläggningstiden var 359 dagar. Sammantaget är medianvärdet för handläggningstiden av dessa mål i regel cirka ett år, vilket illustreras i figur 29. Tre fjärdedelar av målen avgjordes efter som mest 509 dagar och 90 procent av målen hade en handläggningstid inom 722 dagar. Naturvårdsverket noterar att de övre percentilerna visar på en måttlig spridning i handläggningstid för dessa mål. Under samtliga år uppgår 75-percentilen till mellan cirka 400 och 600 dagar, medan 90-percentilen varierar mellan 574 och 831 dagar över tid. Antalet avgjorda mål per år är högt och relativt stabilt. Detta indikerar att percentilvärdena är robusta jämfört med måltyper med färre antal mål. Variationerna i handläggningstid kan därför i större utsträckning antas spegla faktiska skillnader i målens komplexitet och processuella förutsättningar.

Figur 29. Antal avgjorda mål för vattenverksamhet inom den fjärde avdelningen samt handläggningstid vid mark- och miljödomstolarna under 2022 – 2025

Källa: Domstolsverket

4.11 Överklagade mål och ärenden

Underlaget i detta avsnitt är befast med flera felkällor så som bortfall och trunkering vilka beskrivs mer ingående i avsnitt 3.2.

Avsnittet redogör inledningsvis för antalet mål som överklagats till överinstans, följt av en beskrivning av handläggningstiden för olika typer av överklagade mål. Avsnittet avslutas med att redogöra för överklagandeparter.

4.11.1 Antal överklaganden

Mark- och miljödomstolarna avgjorde som första instans 61 mål om tillstånd- och fem mål om ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet samt 220 mål om tillstånd till vattenverksamhet under 2025. Totalt uppgår antalet avgjorda mål i första instans till 286 mål. Under året överklagades 82 avgöranden vilket motsvarar cirka 28 procent av den totala målbalansen. Vid analys av Naturvårdsverket, framkommer att detta i sin tur är en minskning av antalet överklagade mål jämfört med år 2024 då motsvarande siffra var 32 procent. Antalet överklaganden kan däremot anses vara relativt stabilt sett över tid eftersom motsvarande siffra 2023 var 21 procent och 2022 uppgick till 27 procent.

4.11.2 Ansökan om tillstånd

För beskrivning av prövning av ansökan om tillstånd i första instans, se avsnitt 4.3.

Mål avseende miljöfarlig verksamhet som inleddes i mark- och miljödomstol

Under 2025 avgjorde MÖD 29 överklagade mål avseende ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet, se tabell 26. Den totala handläggningstiden från ansökan till mark- och miljödomstolen till och med dess avgörande i MÖD under 2025 för överklagade mål om tillstånd hade en spridning mellan 429 dagar och 2 127 dagar. Den kortaste handläggningstiden avser sannolikt mål som har avslutats genom att MÖD har beslutat att inte ge prövningstillstånd. Av de 29 överklagade målen som avgjordes av MÖD under 2025 överklagades 13 mål till HD.

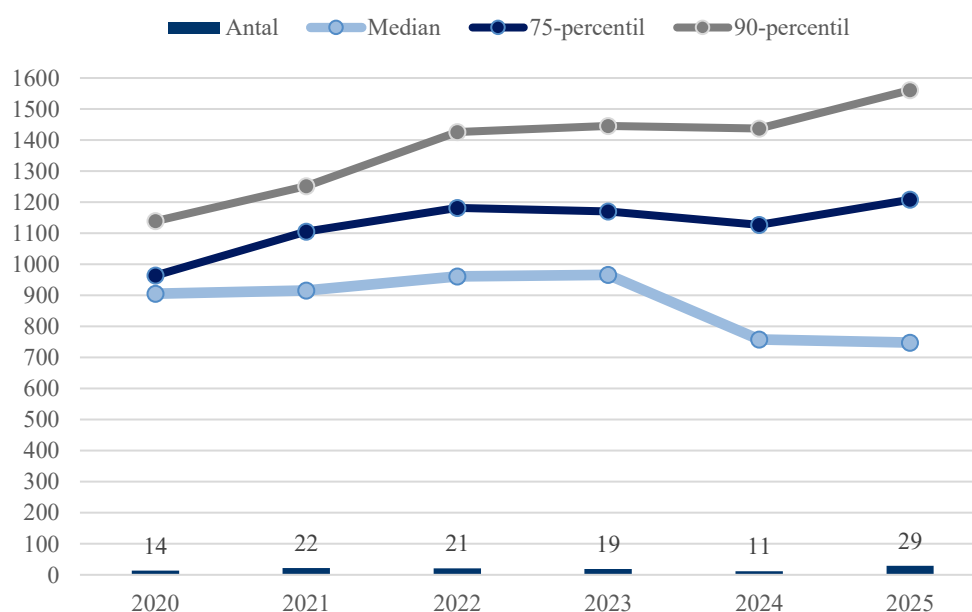
Tabell 26. Antal avgjorda överklagade mål avseende ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2020 – 2025

År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	29	811	1 208	1 561
2024	11	758	1 127	1 437
2023	19	966	1 170	1 446
2022	21	961	1 182	1 426
2021	22	916	1 105	1 252
2020	14	905	964	1 139

Källa: Domstolsverket

Medianvärdet för handläggningstiden var 748 dagar. Tre fjärdedelar av de överklagade målen avgjordes på som mest 1 208 dagar och 90 procent av målen hade en handläggningstid inom 1 561 dagar. Naturvårdsverkets analys är att handläggningstiderna uppvisar en relativt stabil nivå, vilket illustreras i figur 30. Medianvärdet för handläggningstiderna varierar med som mest 200 dagar och de övre percentilerna indikerar att en del mål når ett avgörande efter tre till fyra år.

Figur 30. Antal avgjorda överklagade mål avseende ansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

Mål avseende vattenverksamhet som inleddes i mark- och miljödomstol

Under 2025 avgjorde MÖD 37 överklagade mål avseende ansökan om tillstånd för vattenverksamhet, se tabell 27. Den totala handläggningstiden för samtliga överklagade mål avseende vattenverksamhet som avgjordes under 2025 hade en

spridning mellan 161 dagar och 1 946 dagar. Av de 37 överklagade målen var det 13 avgöranden som överklagades till HD.

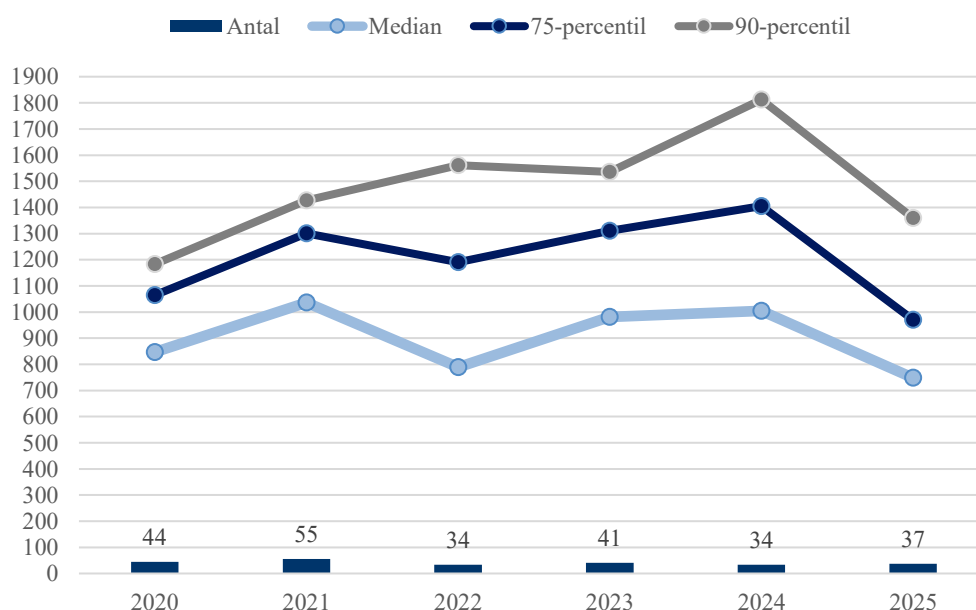
Tabell 27. Antal avgjorda överklagade mål avseende ansökan om tillstånd för vattenverksamhet där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2020 – 2025

År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	37	748	970	1 360
2024	34	1 004	1 405	1 812
2023	41	981	1 310	1 536
2022	34	789	1 190	1 561
2021	55	1 036	1 301	1 427
2020	44	846	1 064	1 183

Källa: Domstolsverket

Medianvärdet för handläggningstiderna var 748 dagar. Tre fjärdedelar av de överklagade målen avgjordes på som mest 970 dagar och 90 procent av målen hade en handläggningstid inom 1 360 dagar. Naturvårdsverket noterar i detta sammanhang att år 2025 utmärker sig genom något kortare handläggningstider sett till medianvärdet vid en jämförelse med flera närliggande år, särskilt 2021, 2023 och 2024. Medianvärdet om 748 dagar motsvarar den kortaste handläggningstiden för dessa mål sedan 2022, se figur 31. En motsvarande trend noteras inte för de övre percentilerna, där vissa mål handläggs under flera år innan dess att de når ett avgörande under 2025.

Figur 31. Antal avgjorda överklagade mål avseende ansökan om tillstånd för vattenverksamhet där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

Vattenverksamheter sorteras i fyra avdelningar,⁴⁵ se avsnitt 5.9.

Av de totalt 53 överklagade mål avseende vattenverksamhet som avgjordes av MÖD under 2025 avsåg 23 mål tillstånd för vattenverksamhet och vattenanläggningar för tillgodogörande av vatten såsom drivkraft samt dammbyggnader (I), se tabell 28.⁴⁶

Tabell 28. Antal överklagade mål avseende ansökan om tillstånd för vattenverksamhet, första avdelningen, där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2020 – 2025

Avdelning och typ av vattenverksamhet	År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
(I) Kraftverk, dammar och dämningar	2025	23	942	1 121	1 203
	2024	16	975	1 052	1 647
	2023	19	1 536	1 536	1 753
	2022	11	963	1 290	1 700
	2021	25	1 036	1 091	1 408
	2020	8	643	800	1 100

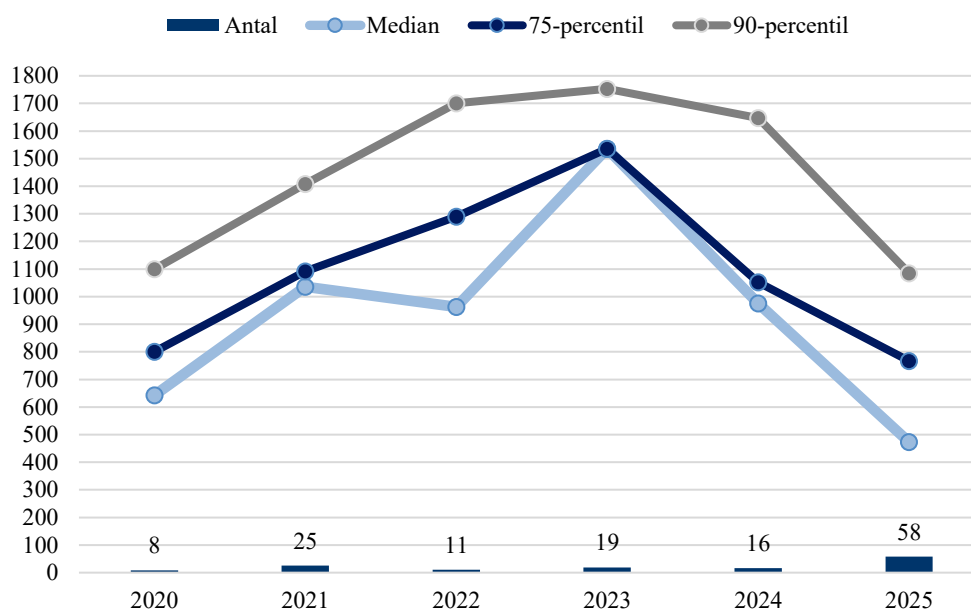
Källa: Domstolsverket

Som framgår i figur 32 framkommer vid analys viss variation i handläggningstiderna för överklagade mål om kraftverk, dammar och dämningar (I) som avgjorts av MÖD under perioden. Med hänsyn till det begränsade antalet avgöranden är det svårt att dra tydliga slutsatser av underlaget. Medianen för handläggningstiden under 2025 var 942 dagar. Tre fjärdedelar av de överklagade målen avgjordes som mest på 1 121 dagar och 90 procent av de överklagade målen hade en handläggningstid inom 1 203 dagar. Vid sammanställning av uppgifterna noterar Naturvårdsverket att medianvärdet för handläggningstiden i regel överstiger 2,5 år med en toppnotering under 2023. Handläggningstiderna är troligen påverkade av överklagade mål som omfattas av NAP:en, vilka ingår i denna avdelning och uppvisar en större andel vilandeförklaringar och strukturellt längre handläggningstid.

⁴⁵ Se 4 § i DVFS 2019:12, *Domstolsverkets föreskrifter om miljöboken*.

⁴⁶ Domstolsverket har uppgett att anledningen till att värdet för median och 75:e percentilen för avdelning I under 2023 är detsamma är att det rör sig om sex unika mål som samtliga kom in till mark- och miljödomstolen och avgjordes samma dagar.

Figur 32. Antal överklagade mål avseende ansökan om tillstånd för vattenverksamhet, första avdelningen, där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2020 – 2025

Källa: Domstolsverket

För vattenverksamhet och vattenanläggningar för allmänna farleder, allmänna hamnar och allmänna flottleder (II) har MÖD avgjort ett överklagat mål under 2025. Antalet mål inom avdelningen har varit mycket begränsat under hela perioden. Ett överklagat mål avgjordes även under 2024 respektive 2020, medan två överklagade mål avgjordes under 2023. Under åren 2022 och 2021 avgjordes inga överklagade mål inom denna avdelning.

För de sista två kategorierna, vattentäkter för tillgodogörande av grundvatten eller ytvatten samt bortledande av grundvatten (III) och annan vattenverksamhet och vattenanläggningar enligt miljöbalken och lagen med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet (IV), avgjorde MÖD 7 respektive 25 överklagade mål under 2025.

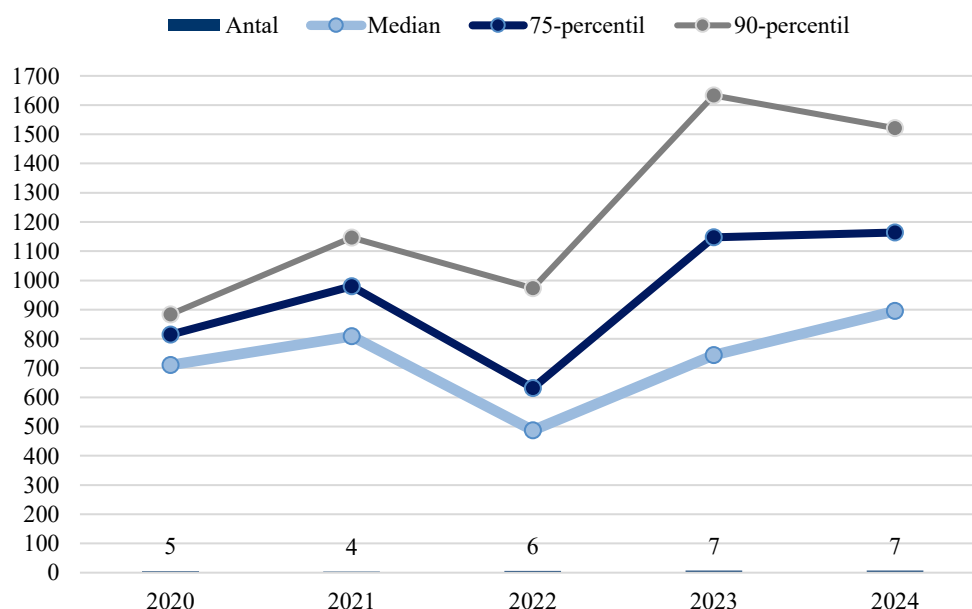
Tabell 29. Antal överklagade mål avseende ansökan om tillstånd för vattenverksamhet, tredje avdelningen, där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2021 – 2025

Avdelning och typ av vattenverksamhet	År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
(III) Vattentäkter	2025	7	895	1 164	1 521
	2024	7	744	1 147	1 633
	2023	6	487	632	973
	2022	4	809	980	1 146
	2021	5	710	814	884

Källa: Domstolsverket⁴⁷

Medianvärdet för handläggningstid för överklagade mål om vattentäkter (III) under 2025 var 895 dagar. Tre fjärdedelar av de överklagade målen avgjordes efter som mest på 1 164 dagar och 90 procent av de överklagade målen hade en handläggningstid inom 1 521 dagar. Sett till hela perioden var medianvärdet för handläggningstiden cirka två år eller mer samtidigt som en analys av de övre percentilerna indikerar att flera mål handläggs under längre tid än så. Naturvårdsverket uppskattar därmed att utfallet för 2025 ligger i nivå med tidigare år och saknar tydliga indikationer på förändringar i handläggningstiden utan bedömer att den ingående variationen snarare speglar målens komplexitet och resursbehov.

Figur 33. Antal överklagade mål avseende ansökan om tillstånd för vattenverksamhet, tredje avdelningen, där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2021 – 2025

Källa: Domstolsverket

Tabell 30. Antal överklagade mål avseende ansökan om tillstånd för vattenverksamhet, fjärde avdelningen, där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2021 – 2025

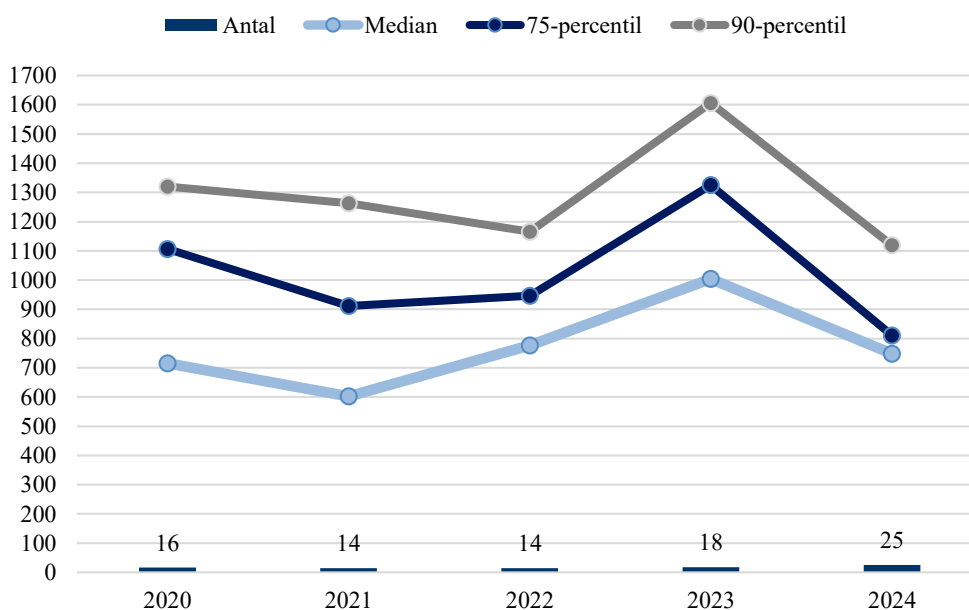
Avdelning och typ av vattenverksamhet	År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
(IV) Övriga vattenanläggningar	2025	25	748	811	1 119
	2024	18	1 004	1 325	1 606
	2023	14	777	946	1 165
	2022	14	602	911	1 263
	2021	16	715	1 106	1 320

Källa: Domstolsverket

Medianvärdet för handläggningstiden under 2025 var 748 dagar. Tre fjärdedelar av de överklagade målen avgjordes efter som mest på 811 dagar och 90 procent av de överklagade målen hade en handläggningstid inom 1 119 dagar.

Utfallet för 2025 innebär däremot en viss förändring jämfört med 2024, trots en ökad målvolym.

Figur 34. Antal överklagade mål avseende ansökan om tillstånd för vattenverksamhet, fjärde avdelningen, där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2021 – 2025

Källa: Domstolsverket

Mål som inleddes i miljöprövningsdelegation

Under 2025 avgjordes 87 mål om överklagan av ansökan om tillstånd, vilka inleddes i miljöprövningsdelegation, av mark- och miljödomstol eller MÖD, se tabell 29. Handläggningstiden avser överklagningsärenden, inte överklagade ärenden, vilket kommenteras under rubriken mätfel i avsnitt 3.2. Inom de 87 målen hade handläggningstiden från ansökan till lagakraftvunnet avgörande i överinstans en spridning på mellan 185 och 3 361 dagar.

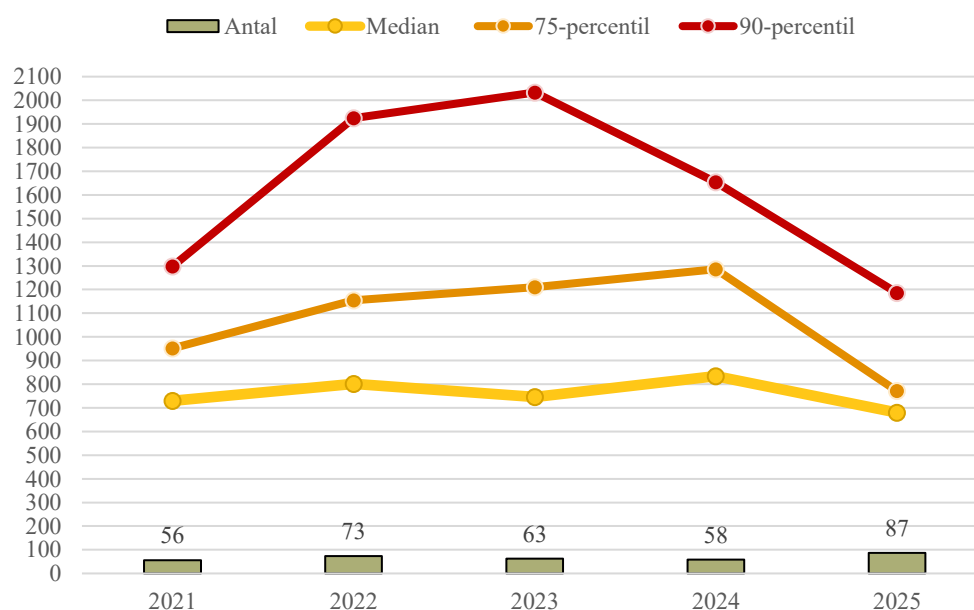
Tabell 31. Antal avgjorda mål avseende överklagningar avansökan om tillstånd för miljöfarlig verksamhet där miljöprövningsdelegation varit första instans och som fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2021 – 2025

År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	87	680	771	1 186
2024	58	834	1 286	1 654
2023	63	746	1 210	2 033
2022	73	802	1 155	1 925
2021	56	730	951	1 298

Källa: Länsstyrelserna

Medianen för handläggningstiden var 680 dagar. Tre fjärdedelar av målen avgjordes på som mest 771 dagar och 90 procent av målen avgjordes inom som mest 1 186 dagar.

Figur 35. Antal avgjorda mål avseende överklagningar av tillstånd för miljöfarlig verksamhet där miljöprövningsdelegation varit första instans och som fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2021 – 2025

Källa: Länsstyrelserna

4.11.3 Ändringstillstånd

För beskrivning av prövning av ansökan om ändringstillstånd i första instans, se avsnitt 4.4.

Mål som inleddes i mark- och miljödomstol

Under 2025 avgjorde MÖD inga mål som gällde ansökan om ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet där mark- och miljödomstol varit första instans. Detsamma gäller för redovisningen av 2021 – 2023. Under

2024 noterades ett mål om ansökan om ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet som inlemts i mark- och miljödomstol.⁴⁸

Mål som inleddes i miljöprövningsdelegation

Under 2025 var det 10 mål avseende överklaganden av beslut om ändringstillstånd som inlemts i miljöprövningsdelegation som sedan avgjordes i överinstans i mark- och miljödomstol eller i MÖD, se tabell 30. Redovisningen baseras även här på överklagningsärenden, se avsnitt 3.2 för närmare beskrivning. Handläggningstiden från ansökan till beslut i överinstans hade en spridning på mellan 321 och 904 dagar.

Tabell 32. Antal mål avseende överklagningar av ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet där miljöprövningsdelegation varit första instans och som fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2021 – 2025

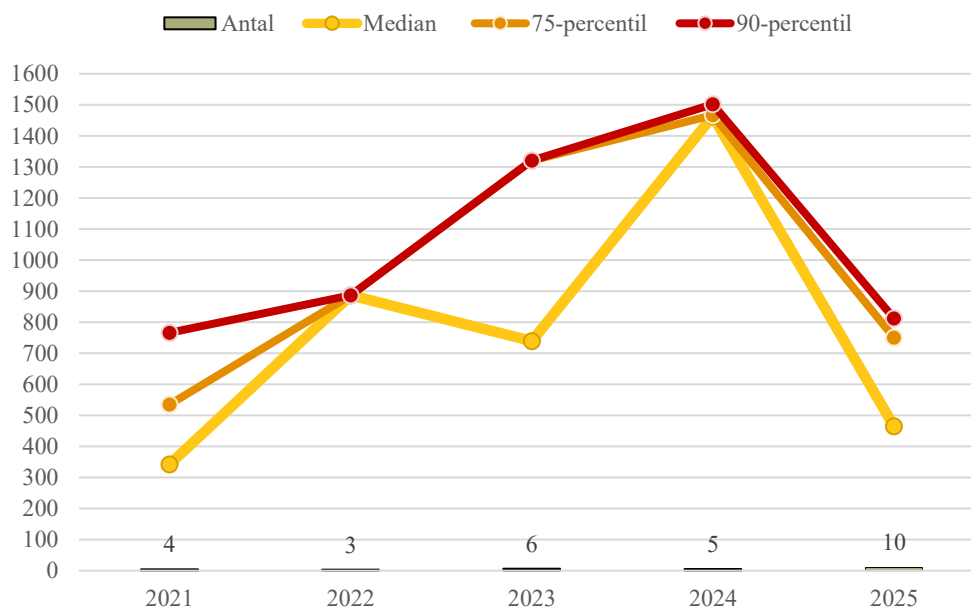
År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	10	465	751	812
2024	5	1 464	1 467	1 502
2023	6	739	1 321	-
2022	3	887	-	-
2021	4	342	535	766

Källa: Länsstyrelserna

Medianen för handläggningstiden var 465 dagar. Tre fjärdedelar av målen avgjordes på som mest 751 dagar och för 90 procent av de överklagade målen var handläggningstiden inom 812 dagar.

⁴⁸ Domstolsverket har tidigare bekräftat att avsaknaden av avgjorda mål om ändringstillstånd i MÖD sannolikt är felaktig. Enligt Domstolsverket introducerades koden för måltypen ändringstillstånd vid redovisningen 2020. För de mål som gäller ändringstillstånd och som inleddes innan målkoden introducerades har troligen en annan målkod använts i registreringen av målen. Se Naturvårdsverket (2022). *Uppdrag att samla in och analysera statistik för miljöstillståndsprövningen för år 2021*, sid. 10.

Figur 36. Antal mål avseende överklagningar av ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet där miljöprövningsdelegation varit första instans och som fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller i Mark- och miljööverdomstolen under 2021 – 2025

Källa: Länsstyrelserna

4.11.4 Villkorsändring

För beskrivning av prövning av ansökan om villkorsändring i första instans, se avsnitt 4.5.

Mål som inleddes i mark- och miljödomstol

Under 2025 avgjorde MÖD tre överklagade mål om villkorsändring. Två av målen avsåg miljöfarlig verksamhet och ett avsåg vattenverksamhet.⁴⁹

Mål som inleddes i miljöprövningsdelegation

Under 2025 avgjordes sju mål om överklagande av villkorsändring, inledda i miljöprövningsdelegation, av mark- och miljödomstol eller av MÖD, se tabell 31. Handläggningstiden, som baseras på överklagningsärendena, vilket kommenteras under rubriken mätfel i avsnitt 3.2, hade från inkommen ansökan till lagakraftvunnet beslut en spridning på mellan 166 och 1 275 dagar.

⁴⁹ Under 2020 avgjorde Mark- och miljööverdomstolen inget överklagat mål om villkorsändring för miljöfarlig verksamhet där mark- och miljödomstol varit första instans, varför året utgår ur den grafiska framställningen.

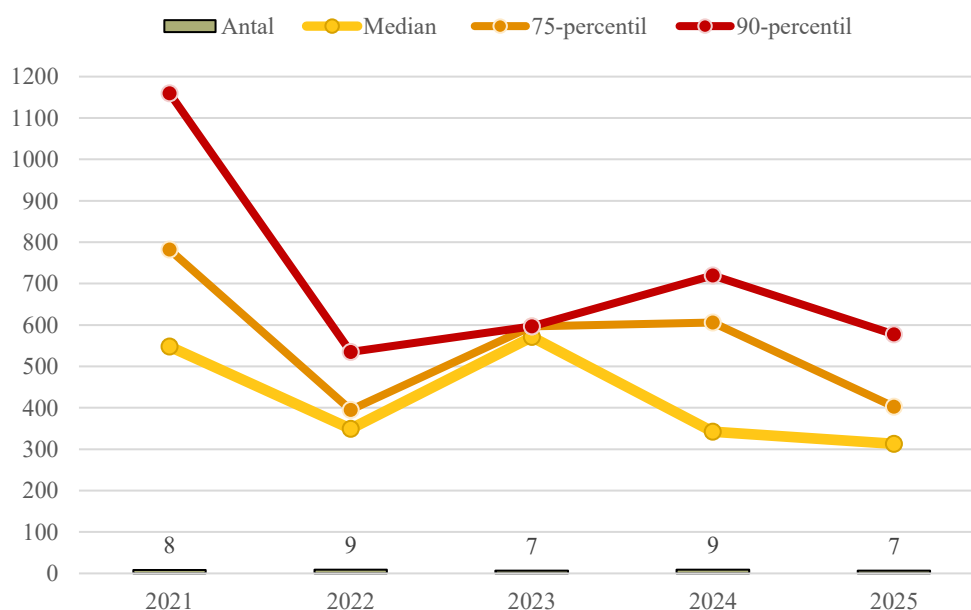
Tabell 33. Antal mål avseende överklagningar av villkorsändring för miljöfarlig verksamhet där miljöprövningsdelegation varit första instans och som fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2021 – 2025

År	Antal mål	Median	75-percentil	90-percentil
2025	7	313	403	577
2024	9	342	606	720
2023	7	571	597	-
2022	9	349	395	535
2021	8	548	782	1 160

Källa: Länsstyrelserna

Medianvärdet för handläggningstiden var 313 dagar. Tre fjärdedelar av de överklagade ärendena hade en handläggningstid på som mest 403 dagar och för 90 procent av dessa ärenden var den inom 577 dagar, se figur 37.

Figur 37. Antal avgjorda mål avseende överklagningar av villkorsändring för miljöfarlig verksamhet där miljöprövningsdelegation varit första instans och som fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller i Mark- och miljööverdomstolen samt handläggningstid under 2021 – 2025

Källa: Länsstyrelserna

4.12 Överklagandeparter

I mål och ärenden som fått ett slutligt avgörande i överinstans har överklagandeparter registrerats av miljöprövningsdelegationerna och mark- och miljödomstolarna som tillhörande en av fem grupper: *Sökanden*, *Myndighet/kommun för allmänna intressen*, *Enskilda*, *Ideell förening eller annan 16:3-person* eller *Övriga*. Eftersom ett avgörande kan överklagas av flera parter överskrider summan för antalet parter det totala antalet överklagade mål.

4.12.1 Mål som inleddes i mark- och miljödomstol

För mål som inleddes i mark- och miljödomstol som har överklagats till MÖD har överklagandeparter registrerats i enlighet med vad som framgår av tabell 32.⁵⁰

Tabell 34. Antal överklagande parter för avgjorda mål där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen under 2021 – 2025

Överklagandepart	2025	2024	2023	2022	2021
Sökanden	52	29	21	26	16
Myndighet/kommun som överklagar för allmänna intressen (inkl. länsstyrelse)	16	12	23	20	17
Enskilda (inkl. sakägare)	27	23	19	17	16
Ideell förening eller annan 16:13 person	9	2	10	8	10
Övrig	2	10	12	7	25

51

Källa: Domstolsverket

Naturvårdsverkets analys är att vanligast förekommande är att sökanden överklagat en dom eller ett beslut under samtliga år men att en tydlig ökning kan noteras under 2024 – 2025, se figur 38.⁵² Myndigheter och kommuner som överklagar för allmänna intressen samt enskilda sakägare står också för en stabil andel överklaganden under perioden. Andelen överklaganden från ideella föreningar varierar mellan åren och är generellt på en genomgående lägre nivå än för andra parter, medan kategorin ”Övrig” tydligt minskar efter en toppnotering under år 2021.⁵³

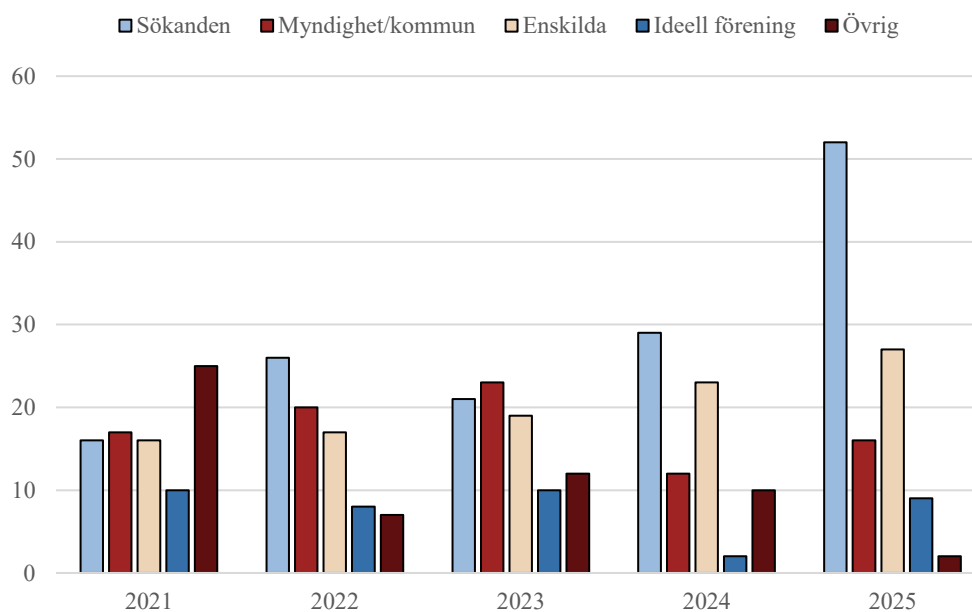
⁵⁰ Statistiken för 2020 en annan avgränsning vilket gör att jämförelse med övriga år inte är möjlig. Se Naturvårdsverket (2023). *Uppdrag att analysera statistik för miljötillståndsprövningen under 2022*, sid. 80.

⁵¹ I kategorin ”Sökanden” ingår för år 2025 även uppgift om part i mål där mark- och miljödomstol avvisat en ansökan med ett slutligt beslut och detta avvisningsbeslut sedan överklagas. För dessa mål noterar Mark- och miljööverdomstolen att det under 2025 rör sig om 12 mål som överklagats av sökanden. Se bilaga 1. Domstolsverket (2026). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*, sid. 1.

⁵² Ibidem

⁵³ Kategorin ”Övrig” avser överklagandeparter som inte kan hänföras till de fyra särredovisade kategorierna, exempelvis utländska myndigheter. Naturvårdsverket uppmärksammar att flera överklaganden ibland registreras som ett ärende, vilket kan medföra att det saknas information om till exempel vilken part som har överklagat prövningsärendet.

Figur 38. Antal överklagande parter för avgjorda mål där mark- och miljödomstol varit första instans och som fått slutligt avgörande i Mark- och miljööverdomstolen under 2021 – 2025

Källa: Domstolsverket

4.12.2 Mål som inleddes i miljöprövningsdelegation

För tillståndsprövningar som inleddes i miljöprövningsdelegationen och som har överklagats till mark- och miljödomstol eller MÖD har överklagandeparter registrerats i enlighet med vad som framgår av tabell 34.⁵⁴

Tabell 35. Antal överklagande parter för avgjorda mål där miljöprövningsdelegation varit första instans och som fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller i Mark- och miljööverdomstolen under 2024 – 2025

Överklagandepart	2025	2024
Sökanden	32	52
Myndighet/kommun som överklagar för allmänna intressen (inkl. länsstyrelse)	3	11
Enskilda (inkl. sakägare)	45	74
Ideell förening eller annan 16:13 person	5	4
Övrig	24	2

Källa: Länsstyrelserna

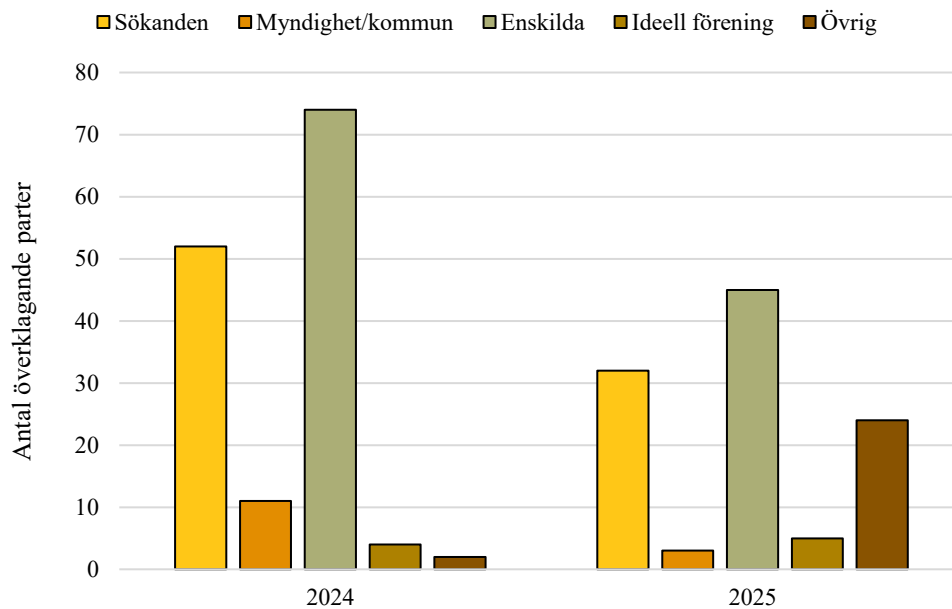
Vid Naturvårdsverkets sammanställning av uppgifterna framkommer att fördelningen av överklagandepart förändras tydligt mellan 2024 och 2025, se figur 39.⁵⁵ År 2025 är enskilda, inklusive sakägare, vanligast förekommande medan både sökanden och statliga representanter minskar jämfört med

⁵⁴ Då redovisningen från 2024 rymmer fler ärendetyper än föregående år redovisas endast år 2024 – 2025.

⁵⁵ Kategorin ”Övrig” avser överklagandeparter som inte kan hänföras till de fyra särredovisade kategorierna. Naturvårdsverket uppmärksammar att flera överklaganden ibland registreras som ett ärende, vilket kan medföra att det saknas information om till exempel vilken part som har överklagat prövningsärendet.

föregående år. Samtidigt ökar kategorin ”övrig” tydligt under 2025 vilket kan indikera en mer heterogen sammansättning av överklaganden detta år.

Figur 39. Antal överklagande parter för avgjorda mål där miljöprövningsdelegation varit första instans och som fått slutligt avgörande i mark- och miljödomstol eller i Mark- och miljööverdomstolen under 2024 – 2025

Källa: Länsstyrelserna

5. Källförteckning

Domstolsverket (2026). *Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor*. (DOV 2026–220). [Redovisat till Naturvårdsverket 2026-03-13]

Domstolsverket (2026). Welander C., *Inrapportering miljöstatistiken för 2025*, e-post till Naturvårdsverket, Hundertmark E., 13 mars 2026.

Domstolsverket (2019). Domstolsverkets författningssamling (DVFS 2019:12), *Domstolsverkets föreskrifter om miljöboken*. Tillgänglig på: <https://www.domstol.se/globalassets/filer/gemensamt-innehall/for-professionella-aktorer/dvfs/2019/dvfs-2019-12.pdf> [2026-03-19]

Länsstyrelserna (2026). *Statistikredovisning "Samlad statistik för miljötillståndsprövning"*. [Redovisat till Naturvårdsverket 2026-03-12]

Naturvårdsverket (2025). *Samlad statistik om miljöprovning för år 2024*. (NV-25-025171) Tillgänglig på: <https://www.naturvardsverket.se/49e4ea/globalassets/vagledning/miljobalken/mljoprovning/samlad-statistik-om-miljoprovning-for-ar-2024.pdf> [2026-04-09]

Naturvårdsverket (2024). Redovisning av regeringsuppdrag: *Samlad statistik om miljöprovning för år 2023*. (NV-02676-24) Tillgänglig på: <https://www.naturvardsverket.se/49a7ae/globalassets/vagledning/miljobalken/mljoprovning/regeringsuppdrag-samlad-statistik-om-miljoprovning-for-2023.pdf> [2026-04-09]

Naturvårdsverket (2023). Redovisning av regeringsuppdrag (KN2023/03355): *Uppdrag att analysera statistik för miljötillståndsprövningen under 2022*. (NV-10889-22) Tillgänglig på: <https://www.naturvardsverket.se/49a7ae/globalassets/vagledning/miljobalken/mljoprovning/regeringsuppdrag-samlad-statistik-om-miljoprovning-for-2023.pdf> [2026-04-09]

Naturvårdsverket (2022). Redovisning av regeringsuppdrag (M2022/00161): *Uppdrag att samla in och analysera statistik för miljötillståndsprövningen för år 2021*. (NV-06961-21) Tillgänglig på: <https://www.naturvardsverket.se/4acdf4/globalassets/vagledning/miljobalken/mljoprovning/uppdrag-att-analysera-statistik-for-miljotillstandsprovningen-2022.pdf> [2026-04-09]

Naturvårdsverket (2020). Redovisning av regeringsuppdrag (M 2018/02949/Me): *Uppdrag att förbereda för ansvar för en samlad statistik för miljötillståndsprövningen*. (NV-09228-18) Tillgänglig på: <https://www.naturvardsverket.se/4acd55/globalassets/vagledning/miljobalken/mljoprovning/uppdrag-att-analysera-statistik-for-miljotillstandsprovningen-2022.pdf>

[ljoprovnig/uppdrag-att-forbereda-for-ansvar-for-en-samlad-statistik-for-miljotillstandsprovningen.pdf](#) [2026-04-09]

Naturvårdsverket (2017). Redovisning av uppdrag i regleringsbrev (M2017/02351/Me): *En modell för att årligen upprätta och redovisa statistik för miljötillstandsprovningen.*

Naturvårdsverket (u.u.). *Så går en tillstandsprovning enligt miljöbalken till.* Tillgänglig på: <https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/tillstandsprovning-enligt-miljobalken/> [2026-04-01]

Myndigheten för civilt försvar (u.a.). Myndigheten för civilt försvar författningssamling (MSBFS 2015:8), *Föreskrifter om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.* Tillgänglig på: <https://www.mcf.se/sv/regler/gallande-regler/msbfs-20158/> [2026-03-19]

Bilagor

Om kvalitetssäkring och möjliga felkällor

Om nyheter i statistiken för 2025

Nytt för i år är att Mark- och miljööverdomstolens måltyp 890 02 också ingår i underlaget. Detta för att fånga de fall då en mark- och miljödomstol avvisar en ansökan med ett slutligt beslut och detta avvísingsbeslut sedan överklagats.

Vid granskningen har det dock framkommit att Domstolsverket inte kan få fram uppgift om överklagande part i dessa mål. Mark- och miljööverdomstolen har därför manuellt räknat fram rätt uppgifter vad gäller överklagande part till 12 mål med "Överklagat av sökanden".

Kvalitetssäkring av statistiken inför uttag 2025

Statistiken för 2025 har kvalitetssäkrats i flera omgångar. Redan före årets testuttag av statistik har de domstolar som registrerat utgång som "Övrigt" eller som missat att registrera uppgift om MPF eller Vattenverksamhet fått möjlighet att rätta detta i Vera.

Under februari gjordes ett testuttag av statistik. Domstolarna har haft möjlighet att granska detta och göra ytterligare justeringar i Vera. Det slutliga uttaget gjordes den 12 mars 2026.

Möjliga felkällor - generellt

Mänskliga faktorn

Statistikens tillförlitlighet bygger på att domstolarnas registreringar av ansökningsmål är korrekt och komplett. För att stödja mark- och miljödomstolarna att registrera information om vattenverksamhet, MPF-kod m.m. när målen avslutas, finns en kontroll i domstolarnas verksamhetsstöd Vera som påminner om att statistikuppgifter ska registreras om detta inte redan är gjort.

Det är dock möjligt att avsluta målen i Vera utan att registrera några miljöuppgifter.

Datum för kungörelse

Datum för kungörelse efterregistrerades inte för pågående mål från senare delen av 2019. Datum för kungörelse kan således saknas för en del mål som får sitt första avgörande vid en mark- och miljödomstol under 2020 eller senare.

Mål som avslutats i första instans före krav på registrerade miljöuppgifter

Mål som redan avslutats vid en mark- och miljödomstol utan att miljöuppgifter registrerats och som avgörs i Mark- och miljööverdomstolen fr.o.m. 2020 inkluderas i de överklagade målens omloppstider, antal mål per överklagande part och per måltyp, likaså för beviljade tillstånd om så var fallet. Målen kommer dock inte vara med i statistiken för tid per MPF, Seveso, IED eller vattenverksamhet om de saknar miljöuppgifter.

- Detta är en felkälla men de första åren kommer statistiken vara inkomplett i viss mån, t.ex. kungörelse kan domstolarna inte heller efterregistrera. För kommande år bör denna felkälla mer eller mindre ha försvunnit, om inte en mark- och miljödomstol missat att registrera miljöuppgifterna i mål som inkom fr.o.m. 2020 och redan avslutat målet när felet upptäcks. Mål som redan avslutats vid en mark- och miljödomstol utan miljöuppgifter registrerade kan öppnas igen och rättas men det kräver en hel del administration.

Mål som inleddes före mark- och miljödomstolarnas tillkomst
För mål som fick sitt första riktiga avgörande innan det var möjligt att hämta data om avgörande till statistiksystemet SIV, är det inte möjligt att generera statistik kring miljötillståndsprövning. I dessa fall kan det felaktigt framstå som att målet har en betydligt längre handläggningstid än vad som är riktigt eftersom statistiksystemet då fångar en senare dom eller ett senare beslut som målets första riktiga avgörande enligt våra definitioner.

Denna felkälla gäller t.o.m. statistiken för år 2023.

Mål som överklagats till Högsta domstolen

Ansökningsmål i målgrupp 31 och 831 (A-mål) kan överklagas till Högsta domstolen och få datum för laga kraft i denna instans. Det är dock inte idag möjligt att urskilja dessa mål bland alla avgjorda mål vid Högsta domstolen. I takt med att de nya måltyperna börjar användas öppnas möjligheter att följa även dessa mål i Högsta domstolen. För ansökningsmålen används nu i stället datum för Mark- och miljööverdomstolens avgörande (samma som avslutatdatum enligt Mark- och miljööverdomstolen). I praktiken innebär det alltså att målen som överklagats till Högsta domstolen får en kortare omloppstid i statistiken än i verkligheten.

Återförvisade mål

Om ett mål återförvisas från Mark- och miljööverdomstolen eller Högsta domstolen till en underrätt som sedan fortsätter tidigare handläggning är det inte möjligt att följa den totala omloppstiden för prövningen. Omloppstiden omfattar i sådana fall inte den återupptagna prövningen. Återförvisade mål från Mark- och miljööverdomstolen till en mark- och miljödomstol är alltså en felkälla då dessa mål i praktiken har en längre omloppstid än vad statistiken utvisar. Återförvisade mål blir ett nytt mål med nytt inkommandedatum vid en mark- och miljödomstol. Andel återförvisade ansökningsmål från Mark- och miljööverdomstolen (exklusive mål avseende villkorsändring) har varierat sedan år 2020 med 2,4 - 5,0%.

Om vilandeförklaring

Vilandeförklaringar som görs under tiden från inkommandedag till första deldom/beslut så ingår tiden i statistiken och bidrar till längre omloppstider.

Önskemål om vilandeförklaring på sökandens initiativ kan t.ex. förekomma i väntan på att ny och mer gynnsam lagstiftning ska träda i kraft.

Övrigt

Vad som mäts är tiden fram till första dom/beslut om tillåtlighet. Det innebär att prövotider, vilket är det som kan göra att mål inte avslutas direkt, inte är med och påverkar statistiken.

För målgrupp 32 och 832 är Mark- och miljööverdomstolen sista instans, målen kan inte överklagas utan laga kraftdatum är samma som avslutatdatum.

Om tidigare statistikuttag

Statistikuttaget 2020

Med anledning av regeringsuppdraget Uppdrag att genomföra system- och verksamhetsanpassningar för att bidra med uppgifter till en samlad statistik för miljötillståndsprövningen (Ju201805332/DOM) genomfördes under 2020 ett testuttag av statistik. Uttaget skickades för granskning till chefsrådmän vid mark- och miljödomstolar och till en referensgrupp för det uppdraget samt till Naturvårdsverket.

Statistikuttaget 2021

För 2021 gjordes, i samarbete med alla fem mark- och miljödomstolarna, en manuell målgenomgång för att kontrollera att miljöuppgifterna var registrerade för 2021. En del missar i registreringen kunde då konstateras och i flera fall rättas till, dock inte riktigt alla. Ett vattenmål fick år 2021 vid Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt extremt lång handläggningstid från ansökan till dom. Målet inkom 1956 och meddelades tillstånd 1958. Under åren har ytterligare drygt 10 deldomar meddelats i målet. Den senaste deldomen medförde att målet ansågs som avgjort under 2021 då statistiksystemet fångade en deldom som målets ”första riktiga avgörande” enligt våra definitioner. Deldomen som meddelades i 2021 avsåg vissa kvarstående provotidsfrågor.

Statistikuttaget 2022

För 2022 har kvalitetskontroller genomförts på en mark- och miljödomstol samt på Mark- och miljööverdomstolen. Domstolsverket identifierade dessutom ett par mål med lång handläggningstid, dessa fick berörda domstolar förklara. Två av de mål om miljöfarlig verksamhet som avgjordes 2022 med lång handläggningstid handlar om slutförvar av använt kärnbränsle och kärnavfall där regeringen på senare tid fattat beslut i tillåtlighetsfrågan. Ett vattenmål tog nästan tre år att avgöra på Mark- och miljööverdomstolen pga. att pandemin har inneburit svårigheter och fördröjningar av målet som krävt huvudförhandling och syn på annan ort. Från den 1 januari 2022 ersattes gamla målgrupper och måltypen med nya, därför är numreringen av målgrupper och måltypen kompletterad med de nya i 2022 års redovisning.

Statistikuttaget 2023

För 2023 gjordes ett testuttag av statistik under januari månad. Testuttaget kommunicerades med mark- och miljödomstolarna samt med Mark- och miljööverdomstolen. Efter att två mark- och miljödomstolar samt Mark- och miljööverdomstolen granskat sina mål i testuttaget identifierades ett par felkällor. Samtliga domstolar har därefter säkerställt att registrering på miljöfliken skett som avsett och i förekommande fall också rättat i Vera.

Statistikuttaget 2024

2024 års statistikuttag innehöll flera nya mått. Detta för att ta höjd för förordningar med planerat ikraftträdande den 16 april 2025. Dessa nya mått resulterade i en utökad statistikredovisning på så sätt att framöver redovisas, utöver beviljat tillstånd, även avskrivna, avvisade och avslagna

mål i mark- och miljödomstol för miljöfarlig verksamhet, vattenverksamhet samt totalt.

Mål som inte kan sorteras in under någon av dessa fyra kategorier redovisas som "övrig utgång". Detta för att fånga upp t.ex. felregistreringar av utgång i domstolarnas mål- och ärendehanteringssystem Vera eller då domstolen överlämnat ansökningar som getts in till fel forum.

Statistikredovisning ”Samlad statistik för miljötilståndsprövning”

Inledning

Enligt regeringsuppdraget ”Uppdrag att bidra med uppgifter till en samlad statistik för miljötilståndsprövningen” bedömer Regeringen att det finns ett behov av att årligen redovisa uppgifter om handläggningstider för miljötilståndsprövning. Syftet med inhämtningen av uppgifter om miljöprövning är att det för olika branscher, prövningsinstanser och mål- och ärendetyper finns behov av att analysera och presentera statistik över hur lång prövningstiden har varit från ansökan till beslut samt vilka faktorer som påverkat prövningstiden.

Detta dokument är framtaget för inrapportering till Naturvårdsverket för 2025 års statistik. Dokumentet innehåller information om antal ärenden, handläggningstider samt av analyser av resultatet. För att ta del av all statistik som analyserna grundar sig på, se *Bilaga 1. Miljöstatistik 2025 Länsstyrelsen*.

Informationen som resultatet grundar sig på hämtas från Platina (länsstyrelsernas ärendehandläggningssystem) via LISA samt NikITa (länsstyrelsernas gemensamma handläggarstöd för miljöskydd).

Statistik för miljötilståndsprövning tas fram årligen med startår 2020. Årets rapportering skiljer sig dock något från tidigare år på grund av ändrade lagkrav på vad som ska rapporteras, varför jämförelser mellan åren inte är direkt möjliga.

Innehållsförteckning

Inledning.....	1
Syfte och bakgrund.....	3
Allmänt om statistikredovisningen.....	6
Sammanställning av statistik	6
Underlag för statistiken	6
Statistiska mått.....	7
Kvalitetssäkring av statistiken.....	8
Ärenden – antal, handläggningstider, utfall och överklagande parter.....	10
Fördelning av ärendetyper per Miljöprövningsdelegation	10
Inkomna, pågående och avslutade tillstånds- och ändringstillståndsärenden.....	10
Avgjorda ärenden uppdelade på ärenderubriker.....	12
Antal avgjorda ärenden om tillstånd inkl. ändringstillstånd och dess ställningstagande.....	13
Handläggningstid från ansökan till beslut	14
Handläggningstid från ansökan till kungörelse	15
Handläggningstid från kungörelse till beslut.....	15
Överklagade prövningsärenden	16
Handläggningstid från att ansökan kom in till att överklagat ärende vinner laga kraft	18
Klagande parter	18
MPF-huvudkoder	20

Bilaga

1. Miljöstatistik 2025 Länsstyrelsen

Syfte och bakgrund

Regeringen bedömer att det finns ett behov av att årligen redovisa uppgifter om handläggningstider för miljötillståndsprovning. Syftet med inhämtningen av uppgifter om miljöprovning är att det för olika branscher, provningsinstanser och mål- och ärendetyper finns behov av att analysera och presentera statistik över hur lång provningstiden har varit från ansökan till beslut samt fram till det vunnit laga kraft samt vilka faktorer som påverkat provningstiden.

Statistiken om tillståndsprovningar kan komma olika aktörer till nytta, exempelvis:

- Provningsmyndigheterna får underlag för verksamhetsutveckling.
- Regeringskansliet och andra aktörer får underlag för utredningar, bedömningar och beslut.
- Verksamhetsutövare och andra aktörer som deltar i tillståndsprovningar ges förutsägbarhet om hur lång tid ett ärende eller ett mål kan ta.

Länsstyrelserna ansvarar för rapportering av ärenden gällande miljöfarlig verksamhet som prövas av miljöprovning delegationerna (MPD) i första instans (B-verksamhet). Miljöprovning delegationer finns vid 12 av 21 Länsstyrelser. Domstolsverket ansvarar för rapportering av ärenden som prövas av Mark- och miljödomstolen i första instans (A-verksamhet och vattenverksamhet).

Redovisningen för 2025 utgår från ändringarna avseende statistik om provning av tillstånd till miljöfarlig verksamhet i 1 kap. 17-21 §§ i miljöprovning förförordningen (2013:251) som gäller sedan den 16 april 2025. Förordningens krav gällande länsstyrelsernas redovisning framgår nedan. Alla uppgifter ska redovisas både nationellt och fördelat på MPD-länen. Inom parentes ges en länk till relevant avsnitt avseende den nationella sammanställningen. Uppgifterna för MPD-länen framgår av *Bilaga 1. Miljöstatistik 2025 Länsstyrelsen*.

1. För *tillstånd inkl. ändringstillstånd* ska redovisas hur många ärenden som

- inkommit
- pågår
- avgjorts

(Tabell 2)

samt

- hur många beslut som innebär att tillstånd beviljas, avslagits, avvisats eller avskrivits.

(Tabell 4)

2. För ärenden som avgjorts genom ett beslut i MPD ska redovisas antal ärenden som avser:

- villkorsändring
- förlängd igångsättningstid
- förlängd prøvotid för slutliga villkor
- prøvotidsredovisning med förslag till slutliga villkor
- alternativvärden enligt 1 kap. 15 § industriutsläppsförordningen
- dispens enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen
- tillstånd
- ändringstillstånd
- tillstånd inkl. ändringstillstånd som avser industriutsläppsverksamheter (IUV)
- tillstånd inkl. ändringstillstånd som avser Sevesoverksamheter.

(Tabell 3)

3. För ärenden som avser *tillstånd* och *ändringstillstånd* ska fördelningen på MPF-koder redovisas

(Bilaga 1)

4. Handläggningstiden från ansökan till beslut i första instans (MPD) ska anges för ärenden som avser

- tillstånd
- ändringstillstånd
- villkorsändring
- tillstånd inkl. ändringstillstånd som avser industriutsläppsverksamheter (IUV)
- tillstånd inkl. ändringstillstånd som avser Sevesoverksamheter.

(Tabell 5)

5. För ärenden som avser *tillstånd* ska handläggningstiden från ansökan till kungörelse respektive från kungörelse till avgörande i första instans (MPD) redovisas.

(Tabell 6 och Tabell 7)

Länsstyrelserna

6. Antal *tillståndsärenden*, *ändringstillstånd* samt *villkorsändringar* som avgjorts med beslut i MPD och som överklagats till Mark och miljödomstolen (MMD) eller Mark- och miljööverdomstolen (MÖD).

(Tabell 8)

7. För de ärenden som vunnit laga kraft i någon av överinstanserna ska redovisas vilken part som överklagat fördelat på kategorierna

- sökande
- myndighet eller kommun som överklagat för allmänna intressen
- enskilda
- ideell förening eller annan juridisk person som omfattas av 16 kap. 13 § miljöbalken och
- övriga.

(Tabell 10)

8. För de ärenden som vunnit laga kraft i någon av överinstanserna ska redovisas tiden från ansökan till det slutliga avgörandet.

(Tabell 9)

Länsstyrelserna väljer att även redovisa en sammanställning av antalet avslutade ärenden under året av typerna *Tillstånd*, *Ändringstillstånd* och *Villkorsändring* för varje MPD-län.

(Tabell 1)

Allmänt om statistikredovisningen

Sammanställning av statistik

Bilaga 1. Miljöstatistik 2025 Länsstyrelsen är en utförligare redovisning av statistiken. Excel-filen är uppbyggd av två typer av flikar Den första typen "Ärenden" innehåller information om prövningsärenden och överklagade ärenden. Den andra typen "MPF" innehåller information om ärenden fördelade på MPF-huvudkoder. För båda typerna finns det först en flik som omfattar alla MPD-län tillsammans. Sedan finns det flikar för respektive MPD-län.

Redovisningen går endast delvis att jämföra med tidigare inlämnade redovisningar då det finns nya variabler.

En översyn av LISA bedöms för närvarande vara svår att prioritera med hänsyn till de ändringar i rapporteringskrav och variabler som följer av bland annat Miljötillståndsutredningens förslag till nya koder, processer och organisation och införande av krav på rapportering av handläggningstider enligt EU-förordningarna om kritiska råmaterial och nettonollindustri.

Underlag för statistiken

LISA

I länsstyrelsernas gemensamma verktyg för planering och uppföljning LISA (som ligger i verktyget Hypergene) finns rapporten "Miljöstatistik" som hjälper i rapportering av statistik för miljötillståndsprövningen från Länsstyrelserna till Naturvårdsverket.

Platina

Informationen i rapporten "Miljöstatistik" hämtas från Platina (länsstyrelsernas ärendehandläggningssystem) och för det krävs det att uppgifterna fylls i på rätt sätt vilket finns beskrivet i framtagna handbok och rutiner för ärendehantering av miljöprövningsärenden. Ärendena från Platina uppdateras i LISA varje natt.

Fliken Ärenden

Antal ärenden är beräknade utifrån ärenderubrikerna i Platina. Det är även handläggningstiderna från ansökan till kungörelse, kungörelse till beslut och ansökan till beslut.

Beräkningar är gjorda på alla olika typer av ställningstaganden; ”Bifall”, ”Bifall med villkor”, ”Bifall med villkor inkl. prövotid”, ”Förlängd prövotid”, ”Slutliga villkor”, ”Avvisas”, ”Avskrivs” och ”Avslag”.

Antal ärenden och handläggningstid från att ansökan kom in till dess ett överklagandemål vinner laga kraft i överinstansen utgår från variabeln *Ärendetyp* i Platina.

Fliken MPF

Antal ärenden och handläggningstid utgår från *ärenderubrik* och *ärendetyp*.

NikITa

NikITa är länsstyrelsernas gemensamma handläggare inom miljöfarlig verksamhet. Information om ”IUV” och ”Seveso” är uppgifter som hämtas från NikITa. Registret uppdateras av handläggare på länsstyrelsen i det län där verksamheten är lokaliserad medan prövningen av verksamheten sker vid en av de 12 Miljöprövningsdelegationerna.

Uppgifterna om MPF-huvudkod hämtas från NikITa.

Statistiska mått

Medelvärde

Medelvärdet säger inte så mycket eftersom det kan bli missvisande om det finns några ärenden som tagit extremt lång eller kort tid. Därför är medianvärden ett bättre mått.

Medianvärde

Medianvärdet är det värde som ger mest information när det gäller handläggningstider eftersom det inte påverkas lika mycket som medelvärdet av enstaka ärenden med extremt lång eller kort handläggningstid.

75- och 90-percentil

Värdena i kolumnerna ”75-percentil (dagar)” och ”90-percentil (dagar)” visar en procentuell fördelning av värdena som först rangordnas från låg till hög. Den 75:e percentilen betyder att 75 procent av ärendena gått fortare än det värde som anges för 75:e percentilen och att övriga 25 procent tar längre tid. Den 90:e percentilen betyder att 90 procent av ärendena gått fortare än det värde som anges för 90:e percentilen och övriga 10 procent tar längre tid.

Kvalitetssäkring av statistiken

Statistikens tillförlitlighet bygger på att länsstyrelsernas registrering av tillståndsansökningar i Platina är riktig och har skett enligt framtagen handbok.

Alla chefer/samordnare och medarbetare har tillgång till LISA.

Efter central manuell granskning av uppgifterna i statistikuttaget har chefer/samordnade haft möjlighet till granskning av det egna länets uppgifter inför att de ska skickas till Naturvårdsverket.

Kvalitetsbrister och felkällor

Det finns brister för prövningsärendena kopplat till att MPF-huvudkoden inte uppdateras när prövningsärendet avslutas utan först när det nya tillståndet tas i anspråk. Det innebär att de MPF-koder som finns registrerade gäller för den nuvarande verksamheten och inte för den ansökta verksamheten. För att minska denna felkälla måste Länsstyrelsens system utvecklas så att även MPF-koden kopplad till den aktuella prövningen framgår. Först då kan uppföljningen hanteras på ett mer korrekt sätt.

På motsvarande sätt är det en kvalitetssäkringsbrist för statistikredovisningen att uppgifterna om "IUV" och "Seveso" i Länsstyrelsernas anläggningsregister gäller befintlig anläggning. Uppgifterna kan inte ändras direkt en anläggning har fått ett beslut som gäller "IUV" eller "Seveso". Verksamhetsutövaren måste även ha tagit det nya tillståndet i anspråk. "IUV" är kopplat till MPF-koden som inte heller uppdateras förrän det nya tillståndet tagits i anspråk.

Det medför att det finns anläggningar som fått ett beslut som gäller en Seveso eller en IUV-verksamhet men innan tillståndet tas i anspråk kommer det inte framgå av anläggningssystemet. Alternativt att det kan finnas anläggningar som är klassade som "IUV" eller "Seveso" men när de tar ett nytt tillstånd i anspråk upphör de att vara en IUV- eller en Sevesoanläggning.

För överklagningsärendena handlar kvalitetsbristerna främst om att länen gör olika vid registrering. Många län startar ett nytt ärende för varje inkommen överklagan i enlighet med rutinen i handboken. Andra län samlar alla överklaganden av ett beslut i ett gemensamt ärende.

Detta medför att antalet överklagandeärenden inte blir korrekt samt att det saknas information om till exempel alla parter som har överklagat MPD-beslutet.

Den största felkällan är felregistrering av ärenden i Platina. Rapporten i LISA bygger på att den som registrerar skriver in de exakta *Ärenderubrikerna* (som är utvalda att ingå i statistiken) eller att de finns med i ärenderubriken i sin helhet samt att man fyllt i rätt *Ärendetyp* kopplat till ärenderubriken. Om fel ärenderubrik eller ärendetyp har fyllts i på ärendet kommer ärenden inte med i statistikuppföljningen. För att registreringen ska bli korrekt i Platina har en handbok tagits fram för hur miljöprövningsärenden ska registreras.

Ytterligare en felkälla är om datum är felaktigt eller har fyllts i på felaktigt sätt.

Ärenden – antal, handläggningstider, utfall och överklagande parter

Fördelning av ärendetyper per Miljöprövningsdelegation

Tabell 1 visar fördelningen på tre olika ärendetyper per Miljöprövningsdelegation (MPD-län) för ärenden som fått ett beslut under året. Kolumnerna "Tillstånd", "Ändringstillstånd" och "Villkorsändring" redovisar samtliga MPD-beslut för respektive ärendetyp. Kolumnerna "Avskrivna", "Avslag" och "Avvisade" visar hur många av dessa beslut som inte resulterade i fullständiga prövningar då ansökningarna avskrev, avlogs eller avvisades.

MPD	Tillstånd	Avskrivna	Avslag	Avvisade	Ändringstillstånd	Avskrivna	Avslag	Avvisade	Villkorsändring
Dalarna	19	3		4	2	1			15
Halland	5		1	1	2		1		5
Kalmar	18	1	1	1	7	1	1	1	3
Norrbottn	19	1	1	2	0				0
Skåne	20	1	3	1	3			1	5
Stockholm	11		3	1	1			1	4
Uppsala	15		1	5	3				6
Västerbotten	21	2	4	1	3			1	3
Västernorrland	16		2		0				4
Västra Götaland	43	2	3	1	10	1			13
Örebro	18	4			6	1	1		4
Östergötland	34	7	3		2				4
Totalt	239	21	22	17	39	4	3	4	66

Tabell 1 Fördelning av antal beslutade ärende per ärendetyp och MPD-län

Inkomna, pågående och avslutade tillstånds- och ändringstillståndsärenden

Antal ärenden som omfattar ansökan om tillstånd eller ändringstillstånd för miljöfarlig verksamhet och skickades in under året var totalt 302. Vid årets slut förelåg 288 öppna ärenden som ännu inte fått beslut. Antal beslutade ärenden gällande tillstånd och ändringstillstånd under 2025 uppgick till 278.

	Antal inkomna ärenden under 2025	Antal pågående ärenden	Antal ärenden som fått ett beslut i MPD under 2025
Ärenden som avser tillstånd inkl. ändringstillstånd	302	288	278

Tabell 2 Fördelning av inkomna tillstånd inkl. ändringstillstånd fördelat på inkomna, pågående ärenden och beslutade ärenden.

Antal inkomna ärenden under 2025

Kolumnen ”*Antal inkomna ärenden*” innehåller antalet prövningsärenden för tillstånd inkl. ändringstillstånd som skickades in till Länsstyrelsen under 2025.

Antal pågående ärenden

Kolumnen ”*Antal pågående ärenden*” avser antal tillstånd inkl. ändringstillstånd som skickades in under 2025 eller tidigare år, men som ännu inte erhållit något beslut.

Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut i MPD under 2025

Kolumnen ”*Antal avgjorda ärenden som fått ett beslut under året*” avser antal tillstånd inkl. ändringstillstånd som fått ett beslut under 2025. Det kan vara ärenden som skickats in under 2025 eller tidigare år och som erhållit ett beslut under 2025. I antalet ingår även beslut om avvisning, avslag eller avskrivning då sökanden återkallat sin ansökan.

Avgjorda ärenden uppdelade på ärenderubriker

Tabell 3 nedan beskriver antal avgjorda ärenden uppdelade på utvalda ärenderubriker.

	Antal ärenden som fått ett beslut i MPD under 2025
Ärenden som avser tillstånd inkl. ändringstillstånd	278
Ärenden som avser tillstånd	239
Ärenden som avser ändringstillstånd	39
Ärenden som avser villkorsändring	66
Ärenden som avser tillstånd inkl. ändringstillstånd för IUUV	32
Ärenden som avser tillstånd inkl. ändringstillstånd för Seveso	26
Ärenden som avser förlängd igångsättningstid	22
Ärenden som avser förlängd provotid för slutliga villkor	12
Ärenden som avser provotidsredovisning med förslag på slutliga villkor	38
Ärenden som avser alternativvärden enligt 1 kap. 15 § industriutsläppsförordningen (2013:250) och dispens enligt 1 kap. 16 § industriutsläppsförordningen*	5

Tabell 3 Fördelning av beslutade ärenden utifrån ärenderubrik

* Ärenden som avser alternativvärden enligt 1 kap 15 § industriutsläppsförordningen (2023:250) och ärenden som avser dispens enligt 1 kap 16 § industriutsläppsförordningen redovisas gemensamt genom ärenderubriken "Ansökan om dispens och alternativvärden utifrån IED".

Tillstånd

Ärenden som ingår på raden "Ärenden som avser tillstånd" är ansökningar om nytt miljötillstånd, både vad gäller utökning av befintliga verksamheter och nyetableringar.

Ändringstillstånd

Ärenden som ingår på raden "Ärenden som avser ändringstillstånd" är ansökningar om ändring av en avgränsad del i ett redan befintligt tillstånd. Tillståndsprocessen blir i stort sett densamma som för ett tillstånd, men tillståndsansökan och villkoren begränsas till att endast avse den ansökta ändringen.

Villkorsändring

Ärenden som ingår på raden "Ärenden som avser villkorsändring" är ansökningar om ändringar av ett eller flera villkor i befintliga miljötillstånd.

IUV och Seveso

Ärenden som avser ”IUV” innebär att det har skett en prövning av en befintlig verksamhet som är en industriutsläppsverksamhet. Det betyder att det finns krav som gäller utifrån Industriutsläppsdirektivet (IED) som ska tas hänsyn till i prövningen. Kraven har implementerats genom IUV-förordningen.

Ärenden som avser ”Seveso” innebär att det har skett en prövning av en befintlig verksamhet som omfattas av kraven på åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. Kraven har implementerats genom Sevesolagstiftningen.

Antal avgjorda ärenden om tillstånd inkl. ändringstillstånd och dess ställningstagande

Tabell 4 nedan visar i hur många ärenden om tillstånd inkl. ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 a § miljöbalken som ansökan har beviljats, avslagits, avvisats eller avskrivits under 2025. Differensen mot Tabell 1 beror på att det finns ärenden där inget ställningstagande registrerats i Platina. Ärenden utan registrerat ställningstagande är inte redovisade i Tabell 4.

	Antal tillståndsärenden inkl. ändringstillstånd som fått ett beslut i MPD under 2025
Ansökan har beviljats	205
Ansökan har avslagits	27
Ansökan har avvisats	19
Ansökan har avskrivits	25

Tabell 4 Fördelning av tillstånd inkl. ändringstillstånd för ställningstagandena beviljats, avslagits, avvisats och avskrivits för beslutade ärenden.

Beviljats

Ärenden som vid avslut fått något av ställningstagandena ”Bifall”, ”Bifall med villkor”, ”Bifall med villkor inkl. provotid”, ”Förlängd provotid” och ”Slutliga villkor”.

Avslag

En ansökan ska avslås om man vid en prövning i sak kommer fram till att det inte finns förutsättningar att ge tillstånd.

Avvisas

En ansökan ska avvisas om det är sådana brister i underlaget (MKB) att man inte kan gå vidare till en prövning i sak eller om det är så att man inte är behörig att pröva den typen av ansökningar (till exempel tillståndspliktig vattenverksamheten enligt 11 kap).

Avskrivs

En ansökan kan avskrivas på grund av att verksamhetsutövaren återtar sin ansökan.

Handläggningstid från ansökan till beslut

Tabell 5 beskriver handläggningstid (i dagar) för avgjorda ärenden från ansökan till beslut i första instans, det vill säga tiden från att ansökan kommer in till Länsstyrelsen till dess Miljöprövningsdelegationen beslutar i ärendet.

	Medelvärde (dagar)	Medianvärde (dagar)	Maxvärde (dagar)	Minvärde (dagar)	75 Percentil (dagar)	90 Percentil (dagar)
Ärenden som avser tillstånd	362	331	1 265	25	463	648
Ärenden som avser ändringstillstånd	193	175	653	3	265	311
Ärenden som avser villkorsändring	146	123	643	9	187	259
Ärenden som avser tillstånd inkl. ändringstillstånd för IUUV	380	286	1 265	8	441	778
Ärenden som avser tillstånd inkl. ändringstillstånd för Seveso	362	271	1 122	141	463	678

Tabell 5 Fördelning Handläggningstid (i dagar) för avgjorda ärenden från ansökan till beslut.

Maxvärde (dagar) från ansökan till beslut

Det ärende som i kolumnen "Maxvärde (dagar)" har värdet 1265 dagar från ansökan kom in tills att beslut togs är ett ärende som avser tillstånd för en ytbehandlingsverksamhet. Efter att kompletteringsföreläggande skickats ut begärde sökande anstånd. Därefter begärdes ytterligare kompletteringar in varpå sökande begärde anstånd igen. Hög arbetsbelastning och byte av handläggare bidrog till ytterligare fördröjning av handläggningen.

Minvärde (dagar) från ansökan till beslut

Det finns många situationer som resulterar i att ingen fullständig prövningsprocess genomförs. Det innebär i sin tur att Minvärdet från ansökan till beslut inte är representativt för fullständiga prövningsärenden.

Det ärende som i kolumnen "Minvärde (dagar)" har 3 är ett ärende gällande djurhållning som avskrevs på verksamhetsutövarens initiativ.

Handläggningstid från ansökan till kungörelse

Tabell 6 redovisar tiden i dagar från det ansökan kommer in till dess ärendet kungörs för de ärenden som fick beslut i MPD under 2025. Datum för kungörelsen är när kungörelsemanus expedieras, det vill säga när manus skickas till dagstidningar och andra platser där den ska publiceras. Det är vanligen några dagar (2–5 dagar) innan den faktiskt kungörs i ortspressen.

Tiden från ansökan till kungörelse är tiden det tar att bedöma om ärendet är komplett och innefattar således tiden för sökandes eventuella kompletteringar av ansökan.

I stort sett alla ärenden som avser tillstånd och ändringstillstånd kungörs. I övriga fall avgörs behovet av kungörelse från fall till fall. Det innebär att antalet tillståndsärenden är större än antalet ärenden där handläggningstiderna relaterade till kungörelse redovisas.

Antal ärenden som ingår i statistiken redovisas i Bilaga 1.

	Medelvärde (dagar)	Medianvärde (dagar)	Maxvärde (dagar)	Minvärde (dagar)	75 Percentil (dagar)	90 Percentil (dagar)
Ärenden som avser tillstånd	222	173	1 111	24	288	407

Tabell 6 Fördelning Handläggningstid (i dagar) för avgjorda tillståndsärenden från ansökan till kungörelse.

Maxvärde (dagar) från ansökan till kungörelse

Ärendet med ”Maxvärde (dagar)” på 1 111 dagar från ansökan kom in tills att den bedömdes vara komplett och kungjordes är ett ärende som avser tillstånd för en ytbehandlingsverksamhet. Det är samma ärende som hade flest dagar från det att ansökan inkom till beslut, se förklaring ovan.

Minvärde (dagar) från ansökan till kungörelse

Ärendet med ”Minvärde (dagar)” på 24 dagar gäller är en ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet inom industriell vatten- och processbehandling.

Handläggningstid från kungörelse till beslut

Tabell 7 redovisar handläggningstid för avgjorda ärenden från kungörelse till beslut. Det är en beräkning av antal dagar från datumen då ärendet kungjordes (det vill säga datum då kungörelsemanus expedieras) till beslutsdatum för avgjorda ärenden under 2025.

I denna fas av prövningen ingår remittering till remissinstanser, inkomna yttranden från remissinstanser och synpunkter från allmänhet och andra berörda samt sökandens bemötande. När kommunikeringen är klar färdigställs beslutet.

Alla ärenden som avser tillstånd och ändringstillstånd kungörs. I övriga fall avgörs behovet från fall till fall. Det innebär att antalet tillståndsärenden kan vara större än antalet ärenden där handläggningstiderna relaterade till kungörelse redovisas.

	Medelvärde (dagar)	Medianvärde (dagar)	Maxvärde (dagar)	Minvärde (dagar)	75 Percentil (dagar)	90 Percentil (dagar)
Ärenden som avser tillstånd	145	138	539	41	160	206

Tabell 7 Fördelning Handläggningstid (i dagar) för avgjorda tillståndsärenden från kungörelse till beslut.

Maxvärde (dagar) från kungörelse till beslut

Tillstånd som har maxvärde 539 dagar från kungörelse till beslut är ett vindkraftsärende där Forsvarsmakten vid flertal tillfällen begärt förlängd tid för yttrande och kommit in med sitt yttrande sent i processen. Byte av handläggare under handläggningstiden har även varit en bidragande orsak.

Minvärde (dagar) från kungörelse till beslut

Minsta minvärdet på 41 dagar gäller ett tillstånd till täktverksamhet. I underlaget finns även ett negativt minvärde (-3 dagar). Detta är ett uppenbart inskrivningsfel i Platina.

Överklagade prövningsärenden

För att förstå statistiken behöver man tänka på att antalet överklagade beslut inte är detsamma som antalet överklagningsärenden. Ett *överklagat ärende* är det ärende (1) som avslutats genom beslut av MPD. Med ett *överklagningsärende* menas varje enskilt överklagande som kommer in till Miljöprövningsdelegationerna. Efter en kontroll att överklagningarna kommit in i rätt tid skickas de direkt till aktuell Mark- och miljödomstol. Ett och samma beslut kan exempelvis överklagas av säg 20 olika parter. Då blir det 20 överklagningsärenden i statistiken.

Det finns nationella riktlinjerna om att ett ärende ska registreras för varje inkommen överklagandeskrivelse, vilket innebär att om flera personer och/eller organisationer överklagar samma beslut ska det registreras lika många ärenden.

Det finns län som inte följer riktlinjerna och det innebär att statistiken gällande parter och antal överklagningsärenden inte blir korrekt vid jämförelser. Det innebär att i vissa fall registreras ett (1) överklagningsärende som innehåller alla överklagningar och därmed får man endast en part redovisad.

Uppföljningen har gjorts utifrån ärendetyperna tillstånd, ändringstillstånd och villkorsändring.

Tabell 8 visar att det är 87 prövningsärenden (beslut) av typerna "Tillstånd" "Ändringstillstånd" eller "Villkorsändring" som överklagats under året. Under året har 79 överklagade ärenden fått slutligt avgörande i Mark och miljödomstolen (MMD) eller Mark- och miljööverdomstolen (MMÖD).

	Antal MPD-ärenden som överklagats under 2025	Antal överklagade ärenden som vunnit laga kraft 2025
Tillståndsärenden som överklagats	87	65
Ändringstillstånd som överklagats	10	6
Villkorsändring som överklagats	7	8

Tabell 8 Antal överklagade MPD-ärenden och antal överklagade ärenden som vunnit laga kraft under 2025

Antal MPD-ärenden som överklagats under 2025

Det antal beslut som överklagats och där Miljöprövningsdelegationen fattar beslut att skicka överklagan till Mark och miljödomstolen (MMD).

Antal överklagade ärenden som vunnit laga kraft 2025

Det antal överklagade ärenden där Mark och miljödomstolen (MMD) eller Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) meddelat slutligt avgörande under 2025.

Handläggningstid från att ansökan kom in till att överklagat ärende vinner laga kraft

Handläggningstid från att ansökan kom in till dess ett överklagat ärende avgörs och vinner laga kraft i högre instans är en beräkning av antal dagar från datumet ärendet kom in till datum för när målet vann laga kraft i överinstansen under 2025.

Tabell 9 innehåller tiden från att ansökan kom in till att ärendet slutligen avgjorts fördelat på ärenden gällande tillstånd, ändringstillstånd och villkorsändring.

	Medelvärde (dagar)	Medianvärde (dagar)	Maxvärde (dagar)	Minvärde (dagar)	75 Percentil (dagar)	90 Percentil (dagar)
Tillståndsärenden som överklagats	747	680	3 361	185	771	1 186
Ändringstillstånd som överklagats	564	465	904	321	751	812
Villkorsändring som överklagats	407	313	1 275	166	403	577

Tabell 9 Fördelning över den totala tiden (i dagar) från ansökan kommer in till dess ett överklagat mål avgörs och vinner laga kraft i överinstansen.

Maxvärde (dagar) från ansökan till dess ett överklagat mål avgörs och vinner laga kraft i överinstansen

Det överklagade ärendet som har tagit längst tid har tagit 3 361 dagar (över 9 år) från att ansökan kom in till laga-kraftvunnet tillstånd. Prövningstiden från att ansökan kom in till att det första överklagandet av MPD-beslutet kom in var 3 083 dagar (över 8 år). Handläggningstiden från första överklagandet tills ärendet vann laga kraft i Mark- och miljödomstolen var 277 dagar.

Minvärde (dagar) från ansökan till dess ett överklagat mål avgörs och vinner laga kraft i överinstansen

Det överklagade ärendet som i tabellen ”Minvärde (dagar)” har 166 dagar är en villkorsändring för ett täktärende.

Klagande parter

Som beskrivits ovan ska varje inkommen överklagan registreras i Platina som ett nytt överklagningsärende. I de fall flera parter överklagar samma prövningsbeslut blir alltså antalet överklagningsärenden större än antalet överklagade ärenden (MPD-beslut).

Tabell 10 visar fördelningen av inkomna överklaganden fördelat på olika parter i de mål som slutligt avgjorts av högre instans under 2025.

	Antal inkomna överklagningar i ärenden som vunnit laga kraft i överinstansen under 2025		
	Tillståndsärenden	Ändringstillstånd	Villkorsändringar
Totalt antal inlämnade överklagningar där någon part registrerats	109	6	8
Överklagningar gjorda av Sökanden (inkl. Ombud)	32	4	6
Överklagningar gjorda av Myndighet/kommun som överklagar för allmänna intressen (inkl. Lst)	3	1	1
Överklagningar gjorda av Enskilda (inkl. Sakägare)	45	1	1
Överklagningar gjorda av Ideell förening eller annan 16:13-person	5	0	0
Överklagningar gjorda av Övriga	24	0	0

Tabell 10 Antal inkomna överklagningar av ärende gällande tillstånd, ändringstillstånd och villkorsändring där ärendet vunnit laga kraft i överinstansen 2025, fördelat på klagande parter

Totalt antal inlämnade överklagningar där någon part registrerats

Raden ”*Totalt antal inlämnade överklagningar där någon part registrerats*” visar antalet överklagningsärenden som länsstyrelsen har registrerat överklagande part på.

Det kan finnas överklagningsärenden där ingen part registrerats i Platina. Det kan även finnas fler överklaganden som kommit in till Miljöprövningsdelegationen, men som registreras på ett och samma ärende i Platina. Det medför att det troligen finns fler inkomna överklaganden än vad som visas i tabellen ovan.

MPF-huvudkoder

Information om MPF-huvudkoder finns i *Bilaga 1. Miljöstatistik 2025 Länsstyrelsen*. Flikarna "MPF" redovisar antal avgjorda tillstånd och ändringstillstånd inom miljöfarlig verksamhet per huvudverksamhetskod enligt miljöprövningsförordningen (MPF). Syftet med fliken är att visa jämförelser mellan MPF-koder och handläggningstider för dessa. Det finns en flik med nationella uppgifter och en flik för vardera MPF-län.

Uppgifterna om MPF-huvudkod hämtas från NikITa. Uppgifterna är kopplade till respektive anläggning vilket medför kvalitetsbrister, se stycke nedan.

Tabellen i bilagan visar samtliga MPF-huvudkoder oavsett om det finns ärenden kopplade till koderna eller ej.

Antal ärenden i fliken "Ärenden" respektive fliken "MPF"

Vid jämförelse av "Antal ärenden som avser miljöfarlig verksamhet" som har fått ett beslut under året på flikarna "Ärenden Totalt" och "MPF Totalt" kan det finnas avvikelser. Det betyder att det finns ärenden på flikarna med "Ärenden" som inte har uppdaterats med information om vilken MPF-huvudkod som anläggningen kommer få om de tar sitt beslut i anspråk.

Det är handläggare som arbetar med tillsyn hos respektive länsstyrelse som ansvarar för uppdatering av anläggningsregistret. Det är en kvalitetssäkringsbrist att uppgifterna om "MPF-huvudkod" i Länsstyrelsernas anläggningsregister gäller befintlig anläggning. Uppgifterna kan inte ändras direkt en anläggning har fått ett beslut som ändrar tidigare/nuvarande MPF-kod. Verksamhetsutövaren måste även ha tagit det nya tillståndet i anspråk innan koden uppdateras. Det medför att den MPF-kod som beslutet gäller inte kommer att framgå av anläggningssystemet (NikITa) innan tillståndet tas i anspråk och tillsynshandläggaren hunnit registrera det i anläggningssystemet. För att få en mer korrekt bild av vilka beslut som meddelas enligt respektive MPD-kod skulle denna statistik behöva kopplas till beslutet och inte till respektive anläggnings nuvarande status.